

ארגון "צוות" מחזק את ידי תושבי הדרום על עמידתם האיתנה ושולח ברכתו לכוחות הלוחמים ולזרועות הביטחון המשתתפים במבצע "עמוד ענן"

חג אורים שמח לחברי "צוות" ובני משפחותיהם

מוסף מיוחד לקראת הערכות "צוות יוצר" 13.13-24.1.13 (עמ' 38)

פרופ' אהוד קוקיה, מנכ"ל המרכז הרפואי הדסה

ראש הממשלה חיל הביטחון דוד בן גוריון בטקס חילופי הרמטכ"לים ראל חיים לטסק (מסמאל) ומחליפו ראל בני צור (מילום). (עמ' 38)

נציבות קבילות החיילים: 40 שנה להקמתה על-ידי חיים לסקוב, שקבע נורמות ביחסי מפקדים-חיילים, אשר שינו את פניו של צה"ל • צנזורה בעידן ה-WEB: סימה וואקנין גיל, הצנזור הראשי, מתמודדת מול אתגרי עידן המידע ומספרת על הקו הדק שבין צנזורה לבין זכות הציבור לדעת • עשה את כל הדרך: פרופ' אהוד קוקיה (סא"ל) השתלב במערכת הבריאות הציבורית, הגיע לתפקיד מנכ"ל מכבי שירותי בריאות ומונה לאחרונה למנכ"ל המרכז הרפואי הדסה

הוקרה והערכה לעושים במלאכת פתרון סוגיית הגמלה

בטקס חגיגי בנוכחות הרמטכ"ל בני גנץ, מנכ"ל משרד הביטחון אהוד שני, ראשי "צוות" וחברי הארגון, הוענקו תעודות הוקרה לסגן שר האוצר יצחק כהן וליו"ר ועדת העבודה והרווחה של הכנסת ח"כ חיים כץ, על פועלם המתמשך לפתרון סוגיית שחיקת הגמלה וההיוון

גיליון 103

תוכן העניינים

(לחץ על החץ המתאים)

03 במחשבה תחילה | דבר יו"ר "צוות"

04 חדשות "צוות" | משולחן המנכ"ל

06 אומרים תודה | אירוע הוקרה והערכה לשותפים להסכם הגמלה

07 "הנציב הראשון" | חיים לסקוב: האיש שהביא לשינוי פניו של צה"ל

11 הגיע רחוק | פרופ' אהוד קוקיה (סא"ל), לשעבר מנכ"ל מכבי שירותי בריאות, כיום מנכ"ל המרכז הרפואי הדסה

14 הצנזורה הצבאית | הגבול הדק בין פרסום ידיעה לבין "ודאות קרובה לפגיעה בבטחון המדינה"

17 "הטובים בחינוך" | ניסים זהר (רס"ב): "העיסוק בהוראה מאפשר להמשיך לתרום באופן משמעותי"

18 ילדים בסיכון | דבורה חסיד (תא"ל) מנסה להבטיח עתיד טוב יותר לילדים כמנכ"לית עמותת "אור שלום"

24 תעסוקה | חברי "צוות" קולטים חברי "צוות": אברהם לוי (כוב- ביטחון ובטיחות), אבשלום אלבז (זר מעדנים)

מדורים קבועים

16 רפואה שלמה: הביטוח הרפואי והסיעודי

19 זרקור: סניף בני ברק

26 תעסוקה: מפגשים, סדנאות, השתלמויות

28 צוות נוסטלגי: חידה - מי האישיות הצבאית?

29 צוות מטייל: מגלים את צפת וצפונותיה

30 מה אומר החוק: אין להפלות עובדים על רקע גיל

31 צוות עולמי: ביקור משלחת איגוד הצבא הגרמני בישראל

32 צוות חושב: הארטילריה בקרב היבשה

33 מתחברים למסורת: פרסומי ניסא - להודיע, להראות ולגלות

34 מחיל אל חיל: עמותת ידידי חיל החינוך

34 פרויקט "ידידות צהלה": דיווחים מהשטח

35 צוות יוצר: עמיקם ברקן: הפיסול נותן לי תחושה של בית

51 צוות קורא: חדש על מדף הספרים

52 הצדעה אחרונה: חברינו שהלכו לעולמם

צוות בשטח: מחוזות וסניפים

36 דן: בקעת אונו, פתח תקוה, בני-ברק, רמת גן, גבעתיים, חולון, ראש העין, תל אביב

40 דרום: אילת, אופקים, נתיבות-שדרות, קרית גת, ערד, באר שבע, דימונה, מצפה רמון

43 צפון: הקריות, כרמיאל, העמקים, חדרה והשומרון, הגליל התחתון

45 יהודה: אשדוד, יבנה, מכבים-רעות-מודיעין, נס ציונה-לוד-רמלה-באר יעקב, רחובות, ראשון לציון

48 ירושלים: פעילות מחוזית

49 שרון: כפר סבא, רעננה, נתניה, הוד השרון, הרצליה

הסכם הגמלה נכנסים לשלב היישום

לחברותי וחבריי ב"צוות" שלום וברכה,

ד"ר ברוך לוי

תם אך לא נשלם - כך הייתי מגדיר את טיפולנו בסוגיות הגמלה וההיוון על היבטיהן השונים. וכך, הבאנו לכלל סיום מוצלח של הטיפול בנושא מחד, אך ומאידך נותרו עדיין לא מעט ספיחים, הנוגעים הן ליישום סעיפים הנוגעים בעיקר לקבוצות חברים מסוימות - והן לטיפול במקרים פרטיים, בהם החבר חש כי לא זכה למענה שהעריך כי יקבל. אתייחס ביתר פירוט לדברים: ראשית,

כאמור, הסכם הגמלה יצא לדרך לשביעות רצון החברים. הוא כולל תוספת שחיקה שניתנה לחברים כבר בתלוש המשכורת של יולי 2012 ואמורה להתעדכן בינואר 2013 הקרוב ובינואר 2014 ותהיה צמודה למדד יוקר המחיה באופן קבוע. למבוגרים בינינו - חברים מעל גיל 70 - יוקדמו התשלומים בגין ההחזר הרטורואקטיבי של פיצויי השחיקה המתבססים על ארבע השנים 2008-2012. על-פי גיל החבר, חלק ניכר מהתשלומים המגיעים יינתנו במרוכז ויועלו בהדרגה עד גיל 80: בני 80 יקבלו 90%, בני 75 - כ-70%, בני 70 - 50%.

הישג לא פחות חשוב במסגרת ההסכם, היה פתרון כמעט מלא של סוגיית ההיוון. אזכיר כי עד חתימת ההסכם, התנאים להפסקת ההיוון היו 20 שנות תשלום וגיל 70. היום, במסגרת ההסכם החדש, התנאים הם: גיל 65, 15 שנות תשלום ו**חשבון אישי**. עם זאת, ההפחתה לא תהיה במלואה, אלא בשיעור של 80% מגובה ההחזר. אולם, למקבלי גמלה בסכום של 4,300 שקל ומטה, ההפחתה תהיה של 100%.

לא פחות מ-2,450 חברים נמצאו זכאים כבר עתה להיכלל בהסדר החדש, מה שהביא להקלה מיידית ולעלייה משמעותית בגמלתם. כמו כן, מדי חודש מצטרפים חברים חדשים למעגל ה"פטורים" מהיוון - על-פי אמות המידה שציינת. לא מעט חברים אשר לא עמדו בקריטריונים אלו - או העריכו כי הם עומדים בהם אך לא זכו להפסקת התשלום - פנו לארגון והביעו את מורם רוחם מכך. אנו מקבלים בהבנה את דבריהם ומטפלים בכל פנייה לגופה. אנו פועלים עם הנוגעים בדבר במשרד הביטחון ובצה"ל ועושים הכל כדי שכל חבר וחברה ב"צוות" יקבלו את המידע המגיע להם כיום ובעתיד. לא מכבר ציינו את יום השנה ה-17 להירצחו של ראש הממשלה יצחק רבין ובקרוב אנו עומדים בפני מערכת בחירות לכנסת. הרצח היה שיאו של קרע

עמוק בעם - מעשה קיצוני שהביא לידי ביטוי חילוקי דעות קשים, הסתה, חוסר סובלנות לדעה אחרת, חוסר כבוד לזולת ואי כיבוד הדמוקרטיה. כבר נאמר כי בית המקדש חרב בשל שנאת חנם.

אני מתפלל בכל לבי כי הרוח הרעה שאפיינה מערכות בחירות בעבר תשכך, ועל כל אחד מאיתנו - אנשים שהמדינה יקרה לליבם ועשו הכל למען שמירה על בטחונה - לעשות כל שניתן בכל מקום כדי ליצור אווירה טובה ומכבדת.

קריאה זו יפה גם אצלנו בארגון "צוות", בו לעיתים הרוחות מתלהטות, כמו שקרה סביב סוגיית הגמלה - והיו בינינו כאלה שלא קיבלו את דעת הרוב. באמצעי תקשורת פתוחים דוגמת אינטרנט ופייסבוק מתבטאים חברים אלה באופן חריף ובוטה, ובלשון המעטה אינם מוסיפים לנו כבוד. סוגיית הגמלה מאחורינו, אין טעם להמשיך בכך. יש לזכור כי "צוות" הוא ארגון ערכי, דמוקרטי, והחלטותיו מתקבלות על-ידי המוסדות הנבחרים שלו. מי ייתן ואהבת חנם ולא שנאת חנם תהיה דרכנו.

שנת העבודה 2013 לפנינו ובתוכניותיו יושם, בין השאר, דגש על שלוש נקודות מרכזיות:

זכויות - בכוונתנו לוודא שאכן הסכם הגמלה וההיוון מיושמים ככתבם וכלשונם, ללא כל סטייה, ולהיות כל העת עם היד על הדופק לגבי יישומם המלא. ברצוני להדגיש, כי נמשיך לפעול עד כי אחרון חברי "צוות" יקבל את המגיע לו בהתאם להסכמים שנחתמו.

התנדבות - ארגון "צוות" ראוי כי יוביל את העשייה הקהילתית-חברתית ונפעל בתחומים המתאימים במיוחד לחברי הארגון, ובכללם חינוך ופעילות בשעת חירום. זה המקום לשבח את החברים הרבים שנטלו חלק בתרגיל העורף הארצי האחרון "נקודת מפנה 6" לשביעות רצונם של ראשי הרשויות המקומיות וראשי המשרד להגנת העורף. ראוי לציין גם את התנדבות החברים מכל הארץ ביום ההתנדבות הארצי בנושא הבטיחות בדרכים שנערך לאחרונה.

ביטוח הבריאות - נמקד את תשומת ליבנו בעיקר בחלק הסיעודי של הפוליסה, הנוגע למבוגרים ולנזקקים שבינינו.

כל זאת, כמובן, לצד המשך קידום פעילויות חשובות נוספות דוגמת תעסוקה, דאגה לפרט, רווחה, פעילות תרבות ופנאי ועוד.

לסיום, דבריי אלה נכתבים בעיצומו של מצע "עמוד ענן" ברצועת עזה. בשם כל חברי "צוות", אני מחזק את ידי תושבי המדינה על עמידתם האיתנה תחת ירי הרקטות, ואת חיילי צה"ל וכוחות הביטחון המגלים עוז רוח ונחישות באתגר המאבק בטרור מעזה.

ברצוני לאחל לכם ולבני משפחותיכם, לקראת חג החנוכה ולקראת תחילתה של שנה אזרחית חדשה, בריאות טובה, נחת והנאה מכל מעשה ידיכם.

שלכם,

ד"ר ברוך לוי, יו"ר ארגון "צוות"

מחברים לחברים מחויבים לשירות

אנו ב"צוות" פועלים עבורך במספר תחומים: שמירה על הזכויות, ביטוחי בריאות וחיים, סיוע לפרט, סיוע בתעסוקה וקיום פעילויות חברה ותרבות הפנאי.

אנו רואים עצמנו מחויבים למתן שירות יעיל, רלוונטי ובזמן אמיתי. לצורך כך, אנו שואפים לקיים קשר רציף ועדכני עם החברים.

בעידן הנוכחי האינטרנט וכתובות דוא"ל הם תנאי הכרחי לקיומו של קשר זה.

אנו פונים אליך בבקשה לסייע לנו להעניק לך את מירב ומיטב השירותים.

אפשר לנו לעדכן אותך במידע חשוב ורלוונטי עבורך.

הנך מוזמן להתחבר אלינו - העבר אלינו עוד היום את כתובת הדוא"ל שברשותך.

הכתובת למשלוח הדוא"ל:

prashit@tzevet.org.il

משולחן המנכ"ל

דן נדיב

הסכם הגמלה - לאחרונה, ערכנו טקס

הוקרה מיוחדת כדי להביע את הערכת הארגון לפועלים של סגן שר האוצר יצחק כהן, יו"ר ועדת העבודה והרווחה של הכנסת ח"כ חיים כץ, וכן חברינו בצה"ל ובמשרד הביטחון. באירוע שנערך במעמד מנכ"ל משרד הביטחון, הרמטכ"ל יו"ר "צוות", הוענקו לשניים תעודות הוקרה כאות הערכה על מאמציהם להבאת הסוגיה לידי סיום.

בימים אלה, אנו פועלים נמרצות לסיכום הקדמת התשלום בגין שחיקה לחברים בני 70 ומעלה. אנו מצטערים על עגמת הנפש שנגרמה לחברים בחודש האחרון מסיבות שאינן תלויות בנו ונובעות מההסכם עם הבנק המלווה. בימים אלה, אנו עושים את מירב המאמצים לסיכום הסוגיה ופועלים להפניה מסודרת של חברים לבנק באמצעות הדואר.

תקנת ההיוון - התקנה התקבלה בקורת רוח אצל חברים אשר

עמדו בקריטריונים מחד, ובמורת רוח אצל חברים שהגיעו לגיל 65 ונמצאו כי אינם עומדים בהתחשבות של נוסחת החזר ההיוון, מאידך. לחברים אלה יישלח חשבון אישי ובו פירוט לגבי התשלומים ששילמו ויתרת החוב. במקביל, מינה הוועד המנהל ועדה לבדיקת נוסחת החזר על כל היבטיה.

ביטוח בריאות - נושא חיזוק הפוליסה נמצא גבוה על סדר

יומנו, ומתגובות חברים הנזקקים לשירות רפואי עולה שביעות רצון גבוהה מהיקף הכיסוי והשירות שהם מקבלים.

פוליסת הביטוח הסייעודי הוארכה עד תום 2013 ואנו כבר פועלים בכל המישורים כדי להבטיח את קיומה גם לאחר מועד זה.

תעסוקה - אני מציין בקורת רוח את הצטרפות חברים מרחבי הארץ

למכללות בהן מופעלת התוכנית להסבת אקדמאים להוראה - "הטובים בחינוך". לא מכבר פתחו שלוש מכללות - קיי בדרום, בית ברל במרכז, אורנים בצפון - את שנת הלימודים, עם כיתות מלאות, ומספר המתעניינים עולה כל העת. אנשי "צוות" מהווים פוטנציאל ליטול חלק במשימה חינוכית חברתית ממעלה ראשונה זו ואני קורא לחברים המתאימים להצטרף לפרויקט.

התנדבות - ב-6.11.12 קיימנו יום התנדבות ארצי בנושא בטיחות

בדרכים ורבים מחברי "צוות" השתתפו בפעילות. בתוכנית העבודה של "צוות" ל-2013 אנו מתעתדים להרחיב את העיסוק בנושא ההתנדבות.

צוות יוצר - ב-24.1.2013 תיפתח במרכז עמיעד ביפו התערוכה

השנייה מיצירותיהם של כמאה חברי "צוות", בתחומי האמנות הפלסטית והספרות. החברים מכל הארץ מוזמנים לבקר וליהנות מכשרונם של היוצרים. נקיים אירוע פתיחה ושיח גלריה. פרטים בגיליון זה ובצוותונים הקרובים.

אסיפת הנבחרים - ב-24.12.12 תתקיים אסיפת הנבחרים של

ארגון "צוות" לאישור תוכנית העבודה והתקציב לשנת 2013.

דמי רווחה - כחלק מיישום הסכם הגמלה, החליטו מוסדות ארגון

"צוות" להפנות את דמי הרווחה שהתקבלו בשנה זו לחברים בצורת **כרטיס שי בערך כספי של 500 שקל**, אשר יישלח לבתי החברים בימים הקרובים. יודגש, כי הסדר זה אינו קבוע והשימוש בדמי הרווחה בעתיד ייעשה בהתאם להחלטת מוסדות הארגון.

550 חברי "צוות" השתתפו בצעדת ירושלים

קדם לצעדה הפנינג ענק בגן סאקר, אשר כלל במות ומופע מרכזי, מתחם לפעילות ילדים, דוכני מזון, יצירה ואמנות, הופעות מחול ועוד. גן סאקר שימש כחניון לצועדים, אליו נהרו אלפי המשתתפים וכן תושבי העיר - וממנו יצאו הקבוצות לצעדה ברחובות הבירה.

ארגון "צוות" הפך את השתתפותו בצעדה למסורת, וגם השנה השתתפו בה 550 חברי הארגון מכלל המחוזות. ההיערכות וההתארגנות לצעדה הופקדו בידי מחוז ירושלים, בראשותם של הרב יוסף וסרמן ומנהל המחוז שמעון מלכה. חברי הארגון צעדו בשתי קבוצות: בראש הקבוצה המובילה צעדו סגן יו"ר "צוות" מוטי בר-דגן, יו"ר מחוז ירושלים ויו"ר הסניפים מהמחוזות השונים; את הקבוצה השנייה הובילו יו"ר מחוז הצפון יצחק חביו ויו"ר סניפי אופקים, קריות וחדרה. לשנה הבאה שנצעד בירושלים הבנויה.

צעדת ירושלים המסורתית התקיימה השנה ביום שלישי, כ' בתשרי, חול המועד סוכות. הצעדה הינה אחד האירועים המרכזיים והססגוניים ביותר הנערכים בישראל במהלך חול המועד סוכות. היא התקיימה במספר מסלולים, בהם צעדו כ-20 אלף צועדים מרחבי הארץ והעולם. השנה הגיע מניין המשתתפים מרחבי העולם באירוע החגיגי לשיא חדש - למעלה מ-10,000 צועדים מחמש יבשות שונות ומ-40 מדינות.

משתתפי הצעדה עברו ברחובותיה המרכזיים של ירושלים, מלווים במצעד מחולות מרהיב, בו נטלו חלק להקות מחול מובילות מרחבי הארץ. בצעדה השתתפו קבוצות צועדים מאורגנות, אשר ייצגו גופים ציבוריים ומסחריים. הן הופיעו בלבוש ססגוני ובליווי תזמורות. את שירת הצועדים הובילו לוחמים מחטיבות צה"ל, נציגי כוחות הביטחון וההצלה, דגלנים ורקדנים.

משרדי "צוות" לשירותך

כתובות ושעות פעילות ברחבי הארץ

דוא"ל: tz-org@tzevet.org.il אתר "צוות": www.tzevet.org.il

המשרדים הראשיים של "צוות"

במשרדים הראשיים פועלים המנכ"ל, סמנכ"ל, סמנכ"ל לתעסוקה, עוזר מנכ"ל, חשב, מנהל הביטוח הרפואי, המבקר.
משרדי "צוות" "בית סלע", רחוב ברוך הירש 14 בני ברק, מיקוד 5120206 (ממזרח לקניון איילון).
כתובת למשלוח דואר: "צוות" ת"ד 2222 בני ברק, מיקוד 5112102.
טלפון: 03-6173500 פקס: 03-6173520.
שעות פעילות: א'-ה' 08:00-17:00 ובימי שישי תורנות טלפונית.

מנהל הביטוח הרפואי של "צוות":

עמיר להב: טלפון 03-6173515, 03-3202152; פקס 03-6166260
אילנית: 03-6173544. **מוקד "בריאות בצוות":** 1-700-700-251

יחידת התעסוקה: הרשימה המלאה - טלפונים, פקס ודוא"ל - ראה מדור תעסוקה בגיליון זה.

משרדי המחוזות - שירות לפרט ותעסוקה

מחוז הצפון - מנהל המחוז אלי (אליקו) חן-חתוכה

דוא"ל: mzafon@tzevet.org.il; "בית עופר" דרך בר יהודה 52 קומה ב' ת"ד 521 נשר 3660302; טל/פקס' 04-8204567 רב-קווי.

מחוז השרון - מנהל המחוז אביהו טננבוים

דוא"ל: msharon@tzevet.org.il; רח' התע"ש 20 "בית הפעמון", ת"ד 177 כפר-סבא 4410101; טל' 09-7667175/6, פקס' 09-7657318.

מחוז דן - מנהל המחוז אלי ינאי

דוא"ל: mdan@tzevet.org.il; דרך מנחם בגין 82 "בית אופקים" קומה ב', תל-אביב. כתובת למשלוח דואר: ת"ד 20807, תל-אביב 6120701. טלפון 03-6243250, 03-6173522, פקס' 03-6243252.

מחוז יהודה - מנהל המחוז ראובן חמו

דוא"ל: myehuda@tzevet.org.il; רחוב גאולה 4, ת"ד 1824 רחובות 7611701. טל/פקס' 08-9467062.

מחוז ירושלים - מנהל המחוז שמעון מלכה

דוא"ל: mjerusalem@tzevet.org.il; בית החייל, רחוב אלוף דוד שאלתיאל 1, ירושלים 9455522. טלפון 03-6173524/5, 02-622758, פקס' 02-6235713.

מחוז הדרום - מנהל המחוז אברהם לוגסי

דוא"ל: mdarom@tzevet.org.il; בית החייל, רחוב בית לחם 2, ת"ד 521 באר שבע 8410401. טלפון 08-9903106, 08-6431874, פקס' 08-6417188.

קבלת קהל במשרדי המחוזות בימים ראשון-חמישי בין השעות 08:30-12:30, 13:00-16:00. לפגישה עם מנהל המחוז, יש לתאם טלפונית.

שיטת המיקוד החדשה בדואר ישראל: מספר מיקוד בן שבע ספרות

בתאריך 5.12.12 יעבור דואר ישראל לשיטת המיקוד החדשה: מספרי מיקוד בני שבע ספרות. שיטת המיקוד החדשה תשפר את תהליכי המיון והחלוקה של הדואר. חברינו בסניפים ובמחוזות מתבקשים לשים לב לחידוש ולעדכן בהתאם. לנוחיותכם ניתן לראות מעכשיו את המיקוד החדש עבור כל כתובת באתר הדואר, שם מופיע לצד המיקוד הקיים (בן חמש ספרות) גם המיקוד החדש, כאמור, בן שבע ספרות.

שינוי מועדי שידור "וידאו צוות" בערוץ 98

שידורי "וידאו צוות" בערוץ 98 התקיימו עד לאחרונה בימי ראשון ורביעי. לבקשת הערוץ, חל שינוי במועדי השידור והם מעתה: **ימי שלישי בשעה שש בערב וימי רביעי בבוקר**, כפי שהיה. עו"ד **אביבה דור**, מנהלת הטלוויזיה הקהילתית ב"צוות"

חברי הוועד המנהל של "צוות"

ד"ר ברוך לוי - יו"ר "צוות"; **אהרן אופיר**; **ירמיהו אולמרט**; **שלום בן משה**; **מרדכי בר דגן** - סו"ר "צוות" ויו"ר מחוז שרון; **יואל גוגן** - יו"ר מחוז יהודה; **איילן דולפין** - יו"ר סניף נס ציונה-רמלה-לוד-באר יעקב; **יחזקאל דסקל**; **יעקב דרעי** - יו"ר סניף אופקים-נתיבות; **יוסף וסרמן** - יו"ר מחוז ירושלים; **יצחק זמיר**; **יצחק חביו** - יו"ר מחוז צפון; **אלי חן**; **אברהם ירב**; **לורנס יצחק** - יו"ר סניף ראשון לציון; **יצחק כחלון**; **יעקב לבקוביץ** - יו"ר סניף מודיעין-מכבים-רעות; **אפרים לפיד**; **רפאל פיליפסון**; **עזריאל פרל**; **יהודה פרץ** - יו"ר מחוז דן; **עליזה רז**; **נפתלי שגיא** - יו"ר סניף כפר סבא; **גדעון שני** - יו"ר מחוז דרום.

יהודית הר גד - יו"ר ועדת ביקורת

עו"ד **ברוך אברהמי** - יועמ"ש "צוות"
 רו"ח **דוד כהן** - רו"ח "צוות"

מודעות ב"רוח צוות"

ארגון "צוות", מערכת ביטאון "רוח צוות" ומו"ל ביטאון "רוח צוות", אינם אחראים בשום אופן לתוכן ההצעות המתפרסמות במודעות הפרסום או לאמיתותן. אין בפרסום המודעות משום המלצה של ארגון "צוות", או בדיקה שעשה הארגון ביחס למידע המתפרסם ולא תחול על הארגון כל אחריות בקשר עם המודעות ופרסומן. אין ארגון "צוות" יוזם, מעורב, או נוטל חלק, במבצעים המיועדים לחברי "צוות" המתפרסמים בגיליון, ועל כל חבר או חברה בבואם לרכוש מוצר או שירות כתוצאה מקריאת המודעה - לבחון את הדברים על-פי כללי צרכנות נבונה. במודעות המתפרסמות בצורת "כתבה" או "ידיעה", רשומים במפורש המילים "פרסום" או "מדור פרסומי", ולכן יש להתייחס אליהן כאמור לעיל. כל צרופה ("אינסרט") המצורפת לעיתון, הינה פרסום לכל דבר ולכן יש להתייחס אליהן כאמור לעיל.

חומרים הנשלחים ל"רוח צוות"

דעות, תגובות וכתבות מתפרסות לאחר עיון, עריכה, שיכתוב והגהה. המערכת שומרת לעצמה את זכות לערוך את השינויים הנדרשים בטקסטים המועברים אליה. המערכת אינה מחויבת לפרסם כלשונו חומר כלשהו שהועבר אליה. עצם משלוח החומר מהווה הסכמה מצד המעביר לשינויים הנדרשים.

ליד שמות חברי ארגון "צוות" המופיעים בחוברת זו מצוינת בסוגריים הדרגה האחרונה שלהם בשירות פעיל, ללא ציון מיל' או בדימוס.

ייעוץ בענייני הביטוח הלאומי

חברנו, **משה פלד (אל"ם)**, שעבד בביטוח הלאומי, ממשיך במתן ייעוץ בהתנדבות בנושאי ביטוח לאומי במשרדו במחוז יהודה. לתיאום פגישה, יש להתקשר ל"צוות" רחובות/מחוז יהודה, טל' 08-9467062.

הסכם הגמלה: מביעים תודה והערכה

בתחושותיו כאשר פגש בפתח משרד הביטחון את חבריו לנשק, גמלאי צה"ל, אשר הפגינו כנגד שחיקת גמלתם. הוא סיפר על מה שעשו שר הביטחון ואנשי המשרד "מאחורי הקלעים" לקידום ההסדר, ובכלל זאת נטלו על עצמם חלק מעלויות ההסכם.

הרמטכ"ל רא"ל בני גנץ הציג את עמדתו האישית, שמילת המפתח בה היא הוגנות. "אינני רוצה לדבר על כסף, איני מצוי בעמקם של הפרטים והמספרים, אך מה שברור מעל לכל ספק הוא שראוי כי מערכת היחסים בין הצבא לגמלאיו תהיה הוגנת. לשמחתי בהסכם שהושג התקיימה הוגנות זו". במהלך הטקס העניק יו"ר "צוות" פרחים לצבי שור, לשעבר יו"ר "צוות" ולמנכ"ל דן נדיב, שעמדו בראש צוות המו"מ ולא"ם איריס דנון על פועלה הרב ליישום ההסכם.

להקת הרבנות הצבאית הנעימה בשיריה והחברים הצטרפו בשירה ובמחיאות כפיים. את הטקס הינחה בחן אבשלום קור.

אירוע לציון השלמת טיפול ארגון "צוות" בנושא שחיקת הגמלה, נערך תחת הכותרת: "הסכם הגמלה - ממשיכים לדרך חדשה". האירוע שנועד להביע הוקרה לכל הנוטלים חלק במאבק, התקיים ב-19.9.12, בנוכחות סגן שר האוצר יצחק כהן, יו"ר ועדת העבודה והרווחה של הכנסת ח"כ חיים כץ, הרמטכ"ל רא"ל בני גנץ, מנכ"ל משרד הביטחון אודי שני, ראשי "צוות" וחברי ארגון רבים

הערב נפתח בהקרנת סרט אשר תיאר את המאבק בשלוש השנים האחרונות, מלווה בדברי המנכ"ל דן נדיב שהציג לנוכחים את השתלשלות האירועים.

ראשון לשאת דברים היה יו"ר "צוות", שהודה במיוחד לסגן שר האוצר וליו"ר ועדת העבודה והרווחה "אשר השתכנעו בצדקת מאבקנו ותמכו בנו עד להשגת ההסדר", וציון את פועלם הנמרץ והנחוש. כמו כן, הוא הוקיר את פועלם של ראשי מערכת הביטחון וצה"ל - ובמיוחד אל"ם איריס דנון, מנכ"ל משרד הביטחון אודי שני והרמטכ"ל בני גנץ - ושל כל חברי "צוות" שליוו את המאבק "ובלעדיהם לא היינו מגיעים לחתימה על ההסכם". הוא הזמין את סגן השר כהן ואת ח"כ כץ והעניק להם תעודות הוקרה לקול תשואות החברים.

כהן וכץ נשאו דברים על מאבקם הצודק של הגמלאים ותיארו את מהלך הטיפול בנושא "מהצד השני", דהיינו הכנסת והממשלה. בדבריו העלה על נס סגן השר כהן את תרומתם של חברי "צוות" בעת השירות הצבאי וציון הם ראויים לקבל את המגיע להם בזכות ולא בחסד. הוא סיים בברכה מספר דברים, פרק כ"ו "בירך את עמך ישראל ואת האדמה אשר נתת לנו כאשר נשבעת לאבותינו ארץ זבת חלב ודבש".

יו"ר ועדת העבודה והרווחה ח"כ חיים כץ, סיפר לנוכחים כיצד פעל למען גמלאי צה"ל על אף כל הקשיים, לאחר שהשתכנע כי מדובר בעוול שנגרם להם. הוא פירט גם את כל הצעות החוק שהגיש בנושאים הקשורים למשרתים בצה"ל, אשר הביאו לשינויים משמעותיים ביחס המערכת לחיילי הסדיר, משרתי הקבע, הגמלאים והאלמנות. "אנו מבקשים רק דבר אחד", אמר כץ בסיום דבריו, "שייתנו לנו להתפרנס בכבוד, לחיות בכבוד ולהזדקן בכבוד". הוא איחל בריאות טובה ונחת לגמלאי צה"ל. גם מנכ"ל משרד הביטחון אודי שני נשא דברים מרגשים ושיתף את הקהל

לכבוד ד"ר ברוך לוי, יו"ר "צוות"

כגמלאי צה"ל וחבר "צוות" ברצוני להביע את הערכתי לאופן ניהול המאבק, אורך הרוח והסובלנות שבהם נהגת אתה ומנכ"ל "צוות", דן נדיב, וכל חברי ההנהלה. גם אם הותקפתם באופן אישי ידעתם להבליג ולהוביל את ההסכם לסימום הסופי ועל כך אתם ראויים למלוא ההערכה וההוקרה.

סימום המוצלח וההיסטורי של הסכם הגמלאים הינו תוצאה של עבודה משולבת שלא רבים בין חברינו הגמלאים יודעים עליה, שהביאה לסימום המוצלח של הסכם היסטורי זה יחד. הסכם זה ייזכר בתולדות גמלאי צה"ל כהסכם היסטורי שהחזיר להם את זכותם להתפרנס בכבוד.

יגאל ינאי, סניף ראש העין

הייתה לי הזכות הגדולה לתרום את חלקי למאבק הצודק של גמלאי צה"ל ולסייע לך ולמנכ"ל דני, כמי שעמדו בראש המאבק, בתיקון העוולה שהייתה מנת חלקנו שנים רבות.

אמר לי ח"כ יריב לוין יו"ר ועדת הכנסת, חברי הטוב, "אני מסייע לכם כי אתם צודקים במאבקכם".

ואיך אפשר בלי להזכיר את האיש היקר איציק כהן, ח"כ, סגן שר האוצר, שתמיד בכל שעה בכל יום שמע את בקשותי, שרובן היו פניות של הארגון וטיפול בהן לאלתר למען לא יהיה עיכוב ולו הקל שבקלים.

שנה טובה וגמר חתימה טובה, דב גלבוץ, עו"ד, סניף אשקלון

חיים לסקוב: האיש שהביא לשינוי פניו של צה”ל

30 שנים בדיוק מלאו לפטירתו של חיים לסקוב, הרמטכ”ל החמישי של צה”ל, ו-40 שנים מלאו להקמת נציבות קבילות החיילים בצה”ל, אשר לסקוב היה הראשון לעמוד בראשה. לסקוב, שקיבל ב-1982 את פרס בטחון ישראל על מפעל חיים, היה זה שקבע, כי חייל העומד על זכויותיו הוא חייל הממלא את חובתו. בעשר שנות כהונתו חולל לסקוב מהפכה בצה”ל בכל הקשור להיבט הערכי של השירות הצבאי. הוא סבר, כי הצלחת המפקד בביצוע המשימה יכולה להתקיים רק כאשר חייליו יאמינו בו. אמון כזה, כך טען, יכול להתקיים רק כאשר החייל יודע שהמפקד רוכש לו כבוד ורואה לפני הכל את האדם שבו

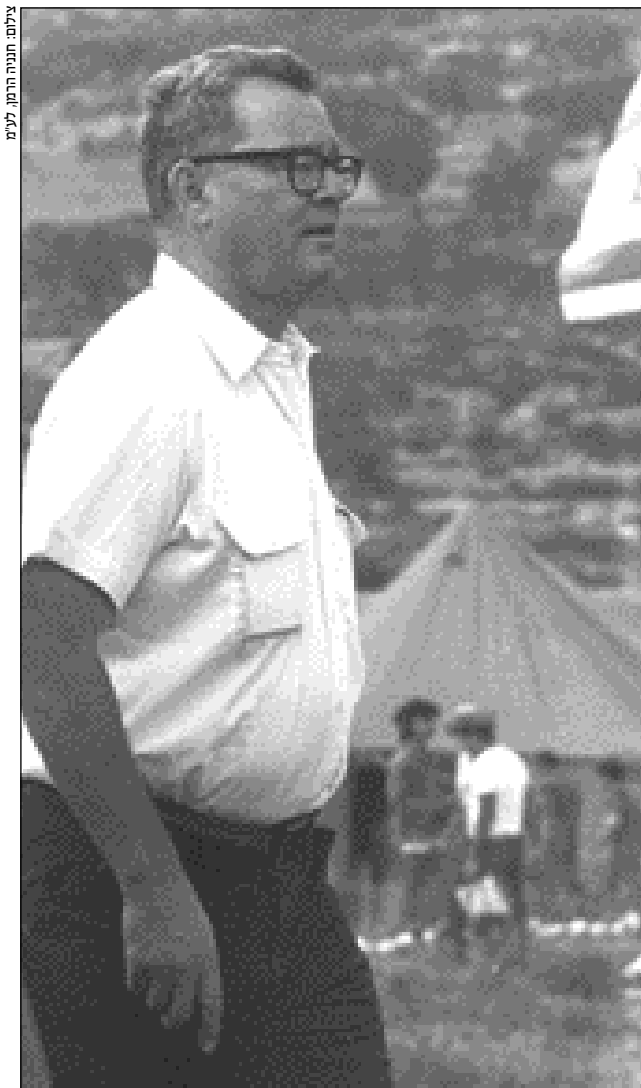
מאת: דוד גרין

בהקדמה לספרו של לסקוב ”מנהיגות צבאית” כתב הרמטכ”ל ה-12 משה לוי ז”ל: ”מחיים לסקוב למדנו, כי מנהיגות מתבססת על נורמות וערכים חיוניים ומי שאינו מאמין בהם ואינו נוהג על-פיהם אינו יכול להיות מנהיג”.

על לסקוב האדם, המפקד, החבר - ובעיקר האיש אשר יצר נורמות חדשות בצבא - מספר ראש לשכתו והאיש הקרוב אליו בין השנים 1979 ל-1981 **יונה טילמן** (סא”ל), כיום עוזר בכיר לנשיא אוניברסיטת בר-אילן ומנהל תוכנית ברוקדייל ללימודים בגיל השלישי: ”בפגישה הראשונה איתו לא אמר לי לסקוב מילה על התפקיד, בעיניו זה היה מיותר... הוא פשוט נתן לי לקרוא דו”ח קבילה הסוקר מקרה של הזנחת חייל, אשר די במקרה הובהל ממש ‘בדקה התשעים’ לבית חולים והוכנס מיד לחדר ניתוח. כשיצא המנתח, הוא אמר להוריו: ‘מזל טוב, נולד לכם עכשיו ילד’.

לא הייתי צריך יותר מהדוגמא הזו כדי להבין, כי נציב קבילות החיילים עושה עבודת קודש - דאגה עמוקה לפרט עד כדי הצלת חיים מזה, וגיבוש דפוסים של אמון, כבוד והוגנות בתוך הצבא מזה. פעולותיו, תחקיריו, הרצאותיו, פגישותיו - כל אלה נועדו להביא בסופו של דבר לכך, שחייל ילך באש ובמים אחר מפקדו וימלא אחר המשימה. הוא זה ש’ניקה’ את מה שהיה עכור ביחסי מפקדים-חיילים ואף התקבע כנורמות בצבא. נכון, עד היום אנו קוראים בעיתונים על מקרים של התעללות, השפלה והתעמרות בצה”ל, אך כשאני רואה את הכותרות אני חושב תמיד: אם זה כך היום - מה היה לפני לסקוב... עצם העובדה שנושאים כאלה עולים על סדר היום, מעידה כי זהו החריג ולא הנורמה. הצבא שלנו היום נקי הרבה יותר - הודות לאישיותו, התמדתו ואמונתו בצדקת דרכו”. היו שתהו האם לסקוב, בדקות היתרה שנטל על עצמו בנושא זה, לא גרם, אולי, להתרופפות משמעת בצה”ל? לחשש של מפקדים לבצע אימון כלשהו כי הוא אולי לא עומד ב”סטנדרטים של לסקוב” או אולי ל”שירות מסורת” שהיתה נהוגה ביחידה ודווקא גיבשה אותה. טילמן חושב אחרת: ”אם קוראים לטרטור מסורת - אז הוא אכן שבר אותה. אם חושבים שכדי לבצע אימון קשה במיוחד צריך לא לתת לחיילים לישון בלילה - אז הוא אכן פגע באימונים. אם מאמינים שמפקד פעל בחוסר נחישות כי פחד שיתלוננו נגדו - אז אותו מפקד לא יכול להיות כזה. מי שהכיר את לסקוב - והיו רבים כאלה בצה”ל ובמערכת הביטחון - ידע

היטב כי נושא המשמעת היה נר לרגליו. הרי שורשיו נטועים עמוק באסכולה הצבאית הבריטית, בה שירת, לחם, והגיע לדרגת מייג'ור. יש מישהו שמפקפק במשמעת הקפדנית שהייתה נהוגה שם? משמעת - כן, התעמרות - לא. יותר מכך: לסקוב חשב שהכל

חיים לסקוב במחנה הצבאי בבית אל (1973)

צילום: תמונה הרמן לעז

יונה טילמן: "אם קוראים לטרטור מסורת - אז לסקוב אכן שבר אותה. אם חושבים שכדי לבצע אימון קשה במיוחד צריך לא לתת לחיילים לישון בלילה - אז הוא אכן פגע באימונים. אם מאמינים שמפקד פעל בחוסר נחישות כי פחד שיתלוננו נגדו - אז לסקוב סבר כי אותו מפקד לא יכול להיות כזה"

המח"ט יהיה נקי ומסודר יותר מחדרי השירותים של החיילים בחטיבה ואף התרעם על ההבדלים, הוא אפילו היה בודק אם לחיילים יש מספיק גרביים נקיים.

אבל, יחד עם ההזדהות הרבה שלו עם החייל הפשוט, הוא לא קנה' כל דבר שנאמר לו, והיה יורד לעומקם של הפרטים, כדי שחלילה לא יתברר שהייתה זו תלונת שווא או עלילה. אם הייתה כזו - הוא דאג אישית שיענישו את הפונה.

מעבר לכך, לסקוב היה גם ריאליסט. הוא ידע ש'בתוך עמו הוא יושב' וזכור לי מקרה בו חייל בגולני התלונן נגד מג"ד שהעליב אותו מול חבריו. המג"ד היה לוחם אמיץ ומסור, ולמרות 'דרישתו' של החייל שיתנצל בפניו בפומבי, חשב לסקוב שיש דרך אחרת, בלי לשבור את מנהיגות המג"ד ובלי לקטוע את הקריירה שלו. הוא לא עבר לסדר היום, מחד, אך לא פגע בסיכויי הקידום של אותו מפקד, מאידך. הוא באמת חשב שכלל שהטיפול בנושאי פרט יהיה מעמיק ורגיש יותר - כך יהיה לנו צבא טוב יותר".

אין ספק, כי מינוי לסקוב - כמי שהיה רמטכ"ל מוערך בצה"ל - על-ידי משה דיין, היה איתות ברור לכולם שצה"ל לוקח על עצמו ברצינות את נושא הטיפול בפרט. "נכון", אומר טילמן, "היו כאלה שהנידו ראש ואמרו: 'איזה איש מוזר, הוא פועל לטובת החיילים', אבל הם היו המיעוט. לסקוב השכיל להקרין מנהיגות משתפת, הוא לא היה 'מורם מעם', או במקרה שלו 'מורם מצה"ל'. הוא היה מחובר לשטח, ידע ממקור ראשון מה קורה, מול מה מתמודדים החיילים, אילו בעיות פרט קיימות בצה"ל - והיו המון כאלה שהוא פתר.

מתחיל ונגמר במשמעת. יום אחד הוא סיפר לי על כך: 'באחד המפגשים של יוצאי הצבא הבריטי ישבתי שם באיזה בר מקומי לשותת משהו. כבר הזה ישבו חיילים משוחררים נוספים שאחד מהם היה מצולק בכל גופו. פתחתי בשיחה עימו והבנתי מדבריו כי נפצע מספר פעמים בקרבות והוכיח לא פעם אומץ ותושייה. שאלתי אותו, מה הפך אותו לחייל כל כך טוב. הוא ענה לי: מפקדיי אימנו אותי לקראת כל תרחיש והקפידו על כל פרט. זה מה שהציל אותי גם בקרבות הקשים ביותר'.

בכל פגישותיו בשטח עם מפקדים נהג לסקוב לומר: 'תתאמנו כמה שיותר. אל תוותרו. תחשבו על כל תרחיש ותכינו את החיילים לכך. אבל, תשמרו על כבודם, תשמרו על צלם אנוש. כך יהיו לנו חיילים טובים יותר'.

דוגמא מצוינת לכך זכורה לי היטב מביקור שערכנו באוגדה 252, בלילה בו הקפיץ האוגדונר דאז אהוד ברק גדוד טנקים ואחרי נסיעה של 100 מטר הורה להם לעצור ולרדת למטווח. הוא הסביר לנו, שצריך להחדיר לטנקיסטים את העובדה שבסיטואציה מסוימת בקרב, גם תמ"ק עוזי יכול להציל חיים".

השטח, לדברי טילמן, היה מקום בו לסקוב חש את הדברים כפי שהם קורים באמת והחיילים, שכבר שמעו עליו, לא היססו להעלות בפניו נושאים שהטרידו אותם. הוא הקפיד לבקר מספר פעמים בחודש בבסיסים, ביחידות, בהיאחזויות נח"ל - ולא עבר לסדר היום אם היה מגלה דבר לא תקין. גם במה שנראה לכאורה זוטות, לסקוב התעסק בכובד ראש. למשל, הוא התקומם כשראה שבחדרים בהם התגוררו חיילות באזורים חמים כבקעת הירדן אין מזגנים, הוא לא היה מוכן לקבל שחדר השירותים בו משתמש

בכל פגישותיו בשטח עם מפקדים בכל הדרגות נהג לסקוב לומר: "תתאמנו כמה שיותר. אל תוותרו. תחשבו על כל תרחיש אפשרי ותכינו את החיילים לכך. אבל, תשמרו על כבודם, תשמרו על צלם אנוש. כך יהיו לנו בצה"ל חיילים הרבה יותר טובים"

ה"אני מאמין" של אלוף (במיל') יצחק בריק, נציב קבילות החיילים

הניסיון מלמד כי טיפול פיקודי רציני מביא לתוצאות מהירות וטובות יותר בכל הנוגע לתיקון הליקויים העולים מהקבילות ואף בנוגע לשיפור מערכות יחסי הגומלין בין החיילים לבין המפקדים ביחידה.

עם זאת, באותם מקרים חריגים, שבהם יעלה כי לא התאפשר לחייל הקובל להעלות את טענותיו בפני המפקד הממונה, או שהמפקד הממונה בחר בדרך של מתן גיבוי גורף ובלתי ענייני למפקדי המשנה הכפופים אליו, לא אוכל לסמוך את ידי על הטיפול הפיקודי שנגקט, ואראה זאת כחובתי להתערב בהתנהלות המפקדים, להשלים את הביורוקרטיה העובדתית ובהתאם לתוצאותיו - להמליץ על נקיטת הצעדים המתחייבים, בהתאם לחומרת המקרה.

מפקד אשר מהות הפיקוד והמנהיגות נהירה לו, יטה אוזן קשבת לחייליו, ידאג להסביר להם את ההיגיון העומד בבסיס דרך הפעולה הנדרשת מהם וינהג בהם בכבוד - יזכה בפיקודים המגלים הזדהות עם המסגרת שבה הם משרתים, והנכונים לתרום את המיטב שבהם למען הצלחתה.

חשון תשע"ג - נובמבר 2012

כנציב קבילות החיילים אני רואה עצמי כמי שמשמש תחליף למפקדים. כל מפקד בצה"ל, באשר הוא מפקדם של חיילים, אחראי לשמירה על זכויותיהם, כבודם ועל רווחתם. לגישתי, זוהי חובתו המרכזית של כל מפקד בצה"ל.

הנני סבור כי יצירת אווירה של פתיחות וקשב כלפי החיילים ונכונות המפקדים לטפל בטענותיהם, הן יסוד חשוב ביותר בתפקודה התקין ובהתנהלותה היעילה של היחידה. כאשר חייל בוחר בדרך של הגשת קבילה תחת פנייה ישירה למפקדיו, הנני רואה חשיבות רבה בקבלת התייחסותו של המפקד הממונה - מפקדם של החייל הקובל ושל המפקד, שכלפיו הוגשה הקבילה. כאשר התייחסותו של המפקד הממונה מצביעה על כך שנערךחקיר ענייני ומעמיק על-ידו, ובמסגרתו ניתנה אפשרות לכל המעורבים למסור את גרסתם ואת טענותיהם, הדברים נבחנו ללא משוא פנים ואף ננקטו צעדים פיקודיים ההולמים את ממצאי החקיר - הרי שכלל אסתפק בטיפול הפיקודי שנגקט, ולא אתערב בצעדים שנקט המפקד הממונה.

(צילום: ארכיון צה"ל ומערכת הביטחון)

חיים לסקוב (ראשון משמאל) ליד דוד בן גוריון ושמעון פרס בביקור בחיל הים

אני חושב שהשינויים שחולל היו דרמטיים לא רק בכל הקשור ליחסי מפקדים-חיילים, אלא גם באשר לדפוסי פעילות מנהלתיים, שלישותיים, שהיו מושרשים ופגעו בפרט - ואתן לך שלוש דוגמאות:

באחד הסיוורים שערכנו בבסיס טירונים ביו"ש פנה אל לסקוב מילואימניק, עולה חדש, נשוי ואב לשלושה, ששירת במילואים ארבעה חודשים שלב ב'. הוא סיפר כי המצב בבית קשה, פשוט אין מה לאכול, כי את הכסף מהביטוח הלאומי יקבל רק אחרי השחרור, לאחר שיקבל מהשליש, כנהוג, את הטופס המתאים... לסקוב הבין שלא ניתן לפגוע במשפחה רק מפני שהנהול הוא כזה. הוא פנה מיד לראש אכ"א אז, אלוף משה נתיב, ולאחר מאמץ רב שהיה כרוך ב'שינוי סדרי עולם' הצליח לשנות את ההסדר עם הביטוח הלאומי, כך שחיילי מילואים יוכלו לקבל תשלום כבר לאחר החודש הראשון לשירותם.

דוגמא שנייה: כשפנה לנציבות חייל מילואים חרדי המשרת בהג"א וביקש להיפגש עם לסקוב, הוא נענה מיידית, ובפגישה סיפר כי הוא אב ל-14 ילדים, זומן למילואים ערב חג הפסח, ומאוד קשה לו שכן עליו לסייע בהכנות הבית. לכן הוא מבקש דחיית שירות. לאחר השיחה אמר לסקוב: 'מי שיש לו 14 ילדים עושה הג"א בבית'. הוא לא הסתפק בכך, וביקש ממני לפנות לראש ענף פרט באכ"א ולסכם איתו כי מי שיש לו 12 ילדים ומעלה יקבל פטור משירות מילואים. היום, אגב, מדובר כבר באבות לחמישה ילדים הזוכים לפטור.

דוגמא שלישית: שחיקת תשלומים לאנשי קבע כתוצאה מאינפלציה של מאות אחוזים בראשית שנות ה-80. הצטברו תלונות רבות, כי ההצמדה מגיעה באיחור והשכר נשחק בעשרות אחוזים. כשפנה למת"ש אמרו לו: 'זה המחשב'. לסקוב ענה: 'מאחורי כל מחשב נמצא אדם. הביאו לי את האיש שאחראי על השכר'. לא חלף חודש וראו זה פלא - כמות הקבילות בעניין זה פחתה ב-90%.

טילמן מספר על לסקוב גם כדמות מחנכת, הרואה חשיבות רבה בהשקעה בנוער, ובעידודו להתגייס לצה"ל לשירות משמעותי. "הוא היה מבקר באופן קבוע בבתי ספר, נפגש עם תלמידים ומספר להם על השירות הצבאי. אני זוכר ביקור כזה, כשתוך כדי שיחה הוא הסביר לתלמידים עד כמה חשוב להישאר מאוחדים. הוא לקח עיפרון אחד ולעיני התלמידים שבר אותו בקלות. אחר כך נטל מכל תלמיד עיפרון, איגד אותם יחד והראה שכך לא ניתן לשבור אותם. את האנלוגיה הזו הבינו התלמידים היטב".

בהקשר של מפגש משמעותי עם בני נוער, זכור לטילמן היטב גם מקרה בו נטל על עצמו אל"מ חסדאי לקדם פרויקט של נערים הנמצאים במוסדות עליית הנוער, והינם בעלי פוטנציאל קצונה. "חסדאי התקשר ללסקוב וביקש שיבוא לשוחח עם קבוצת הנערים

"האישה שאיתו": בזכות עצמה

מאת: דורון נשרי

שולמית וחיים לסקוב

שולמית לסקוב, ילידת 1916, עלתה עם הוריה מהולנד ב-1922 כשהיתה בת 12. המשפחה התגוררה בירושלים ושולמית למדה בגימנסיה רחביה.

שולמית לסקוב קנתה את שמה לא כאשת הרמטכ"ל אלא כחוקרת וכסופרת מוערכת בתחום הציונות וההתיישבות. היא שימשה חוקרת במכון לחקר הציונות באוניברסיטת תל אביב, חיברה ביוגרפיות על יוסף טרומפלדור (על כך זכתה בפרס יצחק שדה), על אחד העם, על יוסף ויתקין וכן ספרים נוספים. גם בגילה המתקדם היא צלולה, חיונית, דעתנית וזוכרת לפרטי פרטים מה עבר על חיים בעלה בתקופות חייו השונות. לדבריה, חיים לסקוב, יחד עם בוגרי הצבא הבריטי האחרים, בניגוד לבוגרי הפלמ"ח,

היו בעלי תפיסה ארגונית ומבצעית שדגלה בסדר, ארגון ומשמעת מעל לכל. "לא בכדי", אומרת שולמית, "נחשב חיל השריון, שמפקדיו הראשונים באו משדות הקרב של אירופה במלחמת העולם השנייה, לחיל 'מרובע' שבו מקפידים על המשמעת ועל ההופעה ועל כל הצדדים הטכניים הנחוצים, בשונה מהאווירה ביחידות החי"ר, אשר מפקדיהן באו מחטיבות ומיחידות 'המדינה שבדרך' והיו לוחמים עזי נפש שגם ידעו לסחוב תרנגולות מן הלול...".

כהיסטוריונית רבת עשייה, איך נראית בעיניך מדינת ישראל כיום אל מול החזון הציוני?

"יש בישראל לא מעט תחומים שבהם הלכה המדינה לאחור, כמו היחס לנשים, הפוליטיקה שאינה מכבדת, היחס למרכיבים שונים בחברה שאינם חלק מן הזרם המרכזי, מאבקו של הדור הצעיר

יונה טילמן

צריכה להתכונן למבחן חשוב בתנ"ך. לסקוב היה היחיד שהגיע לבית משפחה שפיר, הוא ישב עם הילדה שעות ארוכות ולמד איתה לבחינה". יונה מספר גם על ההזדהות העמוקה של לסקוב עם גמלאי צה"ל במסגרת "צוות", שנבעה תחילה מפעילותו באיגוד החיילים המשוחררים מהצבא הבריטי ואחר כך מתוקף תפקידו כיו"ר "צוות" בין השנים 1971 ל-1976. "הוא היה מודע להתמודדות

של אלה ששירתו שנים ארוכות מחייהם הבוגרים בצבא ולאחר שחרורם הם עדיין חיוניים ורוצים להמשיך בעשייה במעגל העבודה".

את ימיו האחרונים של לסקוב בבית החולים טילמן אינו שוכח. "ידענו שקיצו של חיים קרוב. הוא לא רצה לחשוב כך. ביום שישי, ימים ספורים לפני פטירתו, הגיע אליו חברו מאיר זורע וביקש מהצוות מיטה כדי להישאר איתו גם בלילה. זורע הביא עימו את פירוש אברבנאל לספר בראשית וכל אותו סוף שבוע הם קראו ולמדו מספר זה. ביום א' בבוקר, כשהייתי כבר בלימודים באוניברסיטה, הופיע טויוטו, הנהג של לסקוב, ואמר כי הוא מבקש שאבוא. הגעתי אליו והוא אמר לי: 'לך לרב גד נבון (הרב הראשי לצה"ל) ובקש שיכין לי את כל ספרי הפירושים של הרב אברבנאל והבא אותם אליי הביתה. לסקוב לא זכה לקרוא בהם, אך הם נמצאים עד היום בספריית המטכ"ל הנקראת על שמו". חיים לסקוב נפטר ב-8.12.1982, על שמו נקרא בי"ס לקצינים (בה"ד 1).

שגיבש טרם גיוסם לצה"ל, וסיפר כי הבעיה המרכזית שעמה הם מתמודדים היא דימוי עצמי נמוך. לסקוב נענה מיידית וכשהגענו למוסד נעורים בו נערך הגיבוש, פתח לסקוב וסיפר: 'אני חיים לסקוב, שהייתי רמטכ"ל צה"ל, בנו של עגלון משכונת חליסה בחיפה'. הס השתרר בחדר וכל 30 הנערים צפו בו בהשתאות ובהערצה. אגב כל הקבוצה התגייסה לצנחנים והם סיימו יחדיו גם קורס קצינים...".

ללסקוב לא היו ילדים משלו, אך היה לו רגש מיוחד לילדים. שתי אנקדוטות שמספר יונה טילמן יעידו על כך: "אני אדם דתי, ולמרות שביתי פתוח לכל, אינני מזמין לשבת חברים אשר צריכים להגיע אליי עם מכוניתם. חרגתי מכך בליל שבת אחד, כשידעתי שלסקוב לבד, כי אשתו נסעה לחו"ל, והזמנתי אותו לסעוד עימנו. הוא הגיע בשמחה, הביא ספר במתנה לבתי הצעירה ואת הערב כמעט כולו הוא בילה עם הילדים - שוחח, השתעשע, שיחק, קרא סיפורים. זה היה מרגש. אחר כך תמיד היה שואל אותי לשלומם ומתעניין במעשיהם".

בהקשר זה, טילמן מספר גם על הקשר המיוחד שהיה בין לסקוב לבין הרצל שפיר: "זה היה כשאשתו של הרצל כבר היתה חולה מאוד. מטבע הדברים המשפחה היתה עסוקה בה ימים ולילות בבית החולים. בתו של הרצל, אז תלמידה בכיתה י"א, הייתה

לסקוב השכיל להקרין מנהיגות משתפת, הוא לא היה "מורם מעם" או במקרה שלו "מורם מצה"ל". הוא היה מחובר לשטת, ידע ממקור ראשון מה קורה, מול מה מתמודדים החיילים, אילו בעיות פרט קיימות בצה"ל - והיו המון כאלה שהוא פתר. השינויים שחולל היו דרמטיים גם כאשר לדפוסי פעילות מנהלתיים, שלישותיים

דמוקרטיית. עובדה היא שהגוף הזה קיים כבר 40 שנה וקיימת הסכמה כי פעילותו רק היטיבה עם צה"ל".

בשנת 2010 זכתה שולמית לסקוב באות יקירת העיר תל אביב, על פועלה ותרומתה לחקר הציונות. בשנת 2011 זכתה בפרס הרצל מטעם עיריית הרצליה, הניתן על תרומה בולטת בתחום הציונות. בדברי ברכה שנשאה יעל גרמן, ראש עיריית הרצליה, אמרה, בין השאר: "שולמית לסקוב הקדישה שנים רבות לכתיבה ולתיעוד ההתיישבות היהודית בארץ ישראל. היא האירה בתובנותיה את תולדות היישוב והעשייה הציונית. שמחתי כי השנה יש לנו כלת פרס - הרצל היה בין הראשונים שתמכו בשוויון בין המינים וחזונו חשוב ורלוונטי גם היום".

בין ספריה של שולמית לסקוב: איש לחשבון עולמו, הביל"ויים, לפנים: פרקי זיכרונות מארץ ישראל שלפני מלחמת העולם השנייה.

איבדה המשפחה את כל רכושה והם באו לחיפה, בה חיו בעוני מרוד שנים רבות". שולמית מזכירה שחיים לסקוב לא היה רק רמטכ"ל, הוא מילא עוד שני תפקידים מרכזיים: הוא היה יו"ר רשות הנמלים - תפקיד אותו עזב אחרי שהבין שרשות כזו אינה ניתנת לניהול על רקע יחסי העבודה ששררו בה, וכמובן את תקופת כהונתו כנציב קבילות החיילים.

"לסקוב נחשב לכוח ארגוני יחיד במינו ואת הארגון ששמו נציבות קבילות החיילים הוא הקים בשתי ידיו ממש, מהטלפון בבית וללא סיוע ממשי בראשית הדרך".

היא זוכרת את הוויכוחים שהיו בצה"ל עם הקמת הנציבות, בהם טענו לא מעט מפקדים כי זו ראשית הסוף של צה"ל, שכן כל חייל שמשוה לא ימצא חן בעיניו, ירוץ לקבול - והמפקדים, במקום לפקד, יעסקו במתן הסברים. לסקוב אמר, כי אופיו המוסרי והאנושי של צה"ל הוא הבסיס האיתן ביותר האפשרי לצבא יהודי במדינה

ממעמד הביניים הכורע תחת נטל העבודה, ההשתמטות מצה"ל ועוד. ולמרות כל אלה, הפלא הקרוי מדינת ישראל עדיין קיים, ותקומת ישראל והשפה העברית, הן דבר שלא ניתן להמעית בערכו גם כיום".

שולמית לסקוב, אשר ללא ספק נמנית עם דור המייסדים, אינה שייכת לאלה המקדשים את העבר אל מול ההווה. לדבריה, החברה בישראל מקצינה ובעיקר בתחום הדתי. הדרת נשים בצה"ל היא בושה שהדעת אינה סובלת. "אני הייתי בקבע, ולא הרגשתי אף פעם שונה מן הגברים שהיו סביבי. להפך, במחלקת ההדרכה שבה שירתתי, מקומן של הנשים היה בראש סולם האיכות".

שולמית מספרת על ילדותו של לסקוב בחיפה: "הוריו הגיעו מרוסיה, אך לאביו הייתה זו עלייה שנייה. הוא כבר היה בארץ ישראל בסוף המאה ה-19 ונמנה עם מייסדי העיר חדרה ב-1861, אך חלה בקדחת ונאלץ לשוב לרוסיה. עם פרוץ המלחמה ב-1914,

פרופ' אהוד קוקיה (סא"ל) מנכ"ל המרכז הרפואי הדסה: למנוע פגיעה באיכות הרפואה למרות הצמצום במשאבים

פרופ' אהוד קוקיה, מנכ"ל המרכז הרפואי הדסה, הוא כנראה אחת הדוגמאות הבולטות לכך, שלא חייבים להיות "גנרל" כדי לשאת במשרה ציבורית גדולה וחשובה במשק. לאחר שניהן במשך ארבע שנים כמנכ"ל מכבי שירותי בריאות, נבחר לפני כשנה לנהל את הדסה - אחד המוסדות הרפואיים היוקרתיים בארץ ובעולם, העומד מול אתגר קשה במיוחד: להמשיך להעניק שירות רפואי מהשורה הראשונה, בתקופה בה פחתו מאוד תקציבי הבריאות הממלכתיים מזה, והתרומות שאוסף ארגון נשות הדסה העולמי, מזה

מאת: אהוד יעקב

פרופ' אהוד קוקיה

לא אמור להיות קשר בין התפקיד שאתה מועמד אליו בשוק האזרחי לבין הדרגה בה השתחררת, אלא אם כן התפקיד אותו מלאת וצברת בו ניסיון דומה לזה שהוצע לך", אומר פרופ' אהוד קוקיה, מנכ"ל המרכז הרפואי הדסה. "השתחררתי ב-1995 בדרגת סא"ל, התחלתי במשרה בדרג בינוני במכבי, עשיתי תפקידים לרוחב ולאורך בהשקעה רבה, וכנראה עם הכישורים המתאימים טיפסתי בסולם ולאחר עשר שנים מוניתי למנכ"ל. מהניסיון שלי לפחות, אין לי ספק כי המערכת בוחנת אותך, בסופו של דבר, על-פי מה שאתה - ופחות על-פי מה שהיית או איזה תפקיד מלאת כשהיית בצבא. אני מכיר לא מעט אנשים שהשתחררו מצה"ל בדרגות גבוהות והמערכת האזרחית לא האירה להם פנים. מאידך, בצבא קיימת מערכת סינון טובה למדי - עובדה היא שלא כל אחד יכול להיות אלוף, תא"ל, אל"ם ואפילו סא"ל - והדבר מאפשר למערכת האזרחית לקבל החלטות גם מהפריזמה הזאת.

במשך השנים גיבשתי תיאוריה בנושא, לפיה קצין בדרגה גבוהה הפורש לגמלאות ויוצא לקריירה שנייה, ימצא את מקומו בתפקיד השני שיעשה באזרחות ולא בראשון. עם פרישתו, בוחר אותו בכיר או נענה להצעה הראשונה שיש עימה כבוד, מעמד, רווחה כלכלית - אבל היא לא בהכרח המתאימה לו ביותר. אחרי שנתיים-שלוש, כשהוא מתחיל להבין שלא רק הכבוד והכסף חשובים והוא רוצה לעסוק בתפקיד שבאמת מעניין אותו, הוא עובר למשרה אחרת - לעיתים פחות ייצוגית ואולי אף פחות מכניסה - אך הולמת יותר את כישוריו ומעניקה לו סיפוק".

- התיאוריה הזו לא בדיק הולמת את התקדמותך לאחר השחרור... "נכון, רופא זה עניין אחר, מה גם שלא הייתי בדרגה בכירה. רציתי, כמו כל קצין בצבא הרואה את ייעודו בשירות הצבאי, להגיע גבוה ככל הניתן, וכשלא קיבלתי את מבוקשי התאכזבתי מאוד. אבל, החיים מונעים מהמון מקורות, או כמו שאשתי אמרה לי בחוכמה שלאחר מעשה, שהדבר הכי טוב שקרה לי הוא שלא קיבלתי את תפקיד הרופא החילי (של חיל האוויר - ד.ג.)."

- אתה רופא, גינקולוג, ראית במקצוע הרפואה יעוד - ועברת לצד הניהולי של המערכת. מדוע?

"כי בסופו של דבר אתה לא יכול לעשות את שני הדברים יחד. ניסיתי לעשות זאת וקיבלתי מטופלים במקביל לתפקידי המנהליים

במכבי. הפסקתי לעשות זאת כשהרגשתי שהם עלולים להיפגע, כי אני לא יכול להקדיש את כל כולי להם. בהקשר לסמנטיקה גינקולוגית, אפילו הייתי אומר כי 'הייתי חייב לנתק את חבל הטבור'."

- קבלת החלטה כזו כלל לא פשוטה...

"כנראה שלא ועובדה היא שבמשך שנים רבות אכן עסקתי בתחום הקליני במקביל לתפקידים שעשיתי במכבי - אבל אני שלם עם ההחלטה הזו. גם היום כשרופאים צעירים באים להתייעץ איתי באשר למעבר לתפקידי ניהול, אני אומר להם שבסופו של דבר

"במשך השנים גיבשתי תיאוריה, לפיה קצין בדרגה גבוהה היוצא לקריירה שנייה, ימצא את מקומו בתפקיד השני שיעשה באזרחות - ולא בראשון. עם פרישתו, בוחר אותו בכיר הצעה שיש עימה כבוד, מעמד, רווחה כלכלית - אך היא לא בהכרח המתאימה לו. כשהוא מתחיל להבין שלא רק הכבוד והכסף חשובים, הוא עובר למשרה אחרת"

שמעניקה המערכת הציבורית, ויחסית למדינות אחרות הוא טוב. לכ-80% מהאוכלוסייה יש ביטוחים משלימים של קופות החולים; ל-30% יש ביטוחים פרטיים - בין אם בחברות ביטוח ובין אם במסגרת כמו זו של 'צוות'. הביטוח הזה עולה לא מעט כסף והמלצתי היא להתייעץ עם מומחה, לוודא שאין כפל ביטוחים ומאיך אם המבוטח משלם פרמיה נמוכה מאוד - לבדוק האם התמורה, קרי הכיסוי הביטוחי, מספקת.

חלק גדול מציבור המבוטחים אינם מתמצאים בנושא ולכן אינם יודעים להתאים בין הצרכים לכיסוי, אינם יודעים בדיוק איזו מעטפת ביטוחית יש להם, אינם יודעים אם הפרמיה שהם משלמים הולמת את הכיסוי ויש לא מעט מקרים של כפל ביטוחים מיותר."

- אילו יעדים הצבת לעצמך עם כניסתך לתפקיד?

"הצבתי מספר יעדים ואמנה אותם: הראשון, שהיה מחויב המציאות, להעביר חלק ניכר מהפעילויות הרפואיות למגדל האשפוז החדש (שנבנה רובו - 85% - מתרומות והשאר מכספי מדינה). זהו אחד המבנים הרפואיים המעודכנים והמשוכללים בארץ ובעולם והיה צורך לבצע את המעבר ללא הפרעה לתפקוד השוטף של בית החולים. היעד השני - לאזן בין ההוצאות להכנסות שפחתו מאוד. אנו מתמודדים מול אתגר כלכלי גדול במיוחד, שכן הכנסות בית החולים הצטמצמו באופן ניכר הן בשל ירידה חדה בתרומות (המשבר הכלכלי העולמי בכלל, ופרשת ברני מיידוף בפרט), והן בשל ירידה מתמשכת בהוצאה הציבורית לבריאות. ראוי להדגיש, כי כל מערכת הבריאות עובדת בחסר כלכלי.

היעד השלישי הינו שיפור האיכות הרפואית ואיכות השירות - במיוחד בחדרי הניתוח, בחדרי המיון ובמרפאות החוץ. זה לא פשוט לאור הירידה בהכנסות. הרביעי - אנו נכנסים בקרוב לתהליך בינלאומי של אקרדיטציה, במסגרתו יבדוק את איכות פעילותנו גוף בינלאומי JCI - Joint Commission International, אשר בסמכותו להעניק הכרה לבית החולים ככזה העונה על קריטריונים בינלאומיים

יצטרכו לקבל החלטה. אי אפשר לעשות את שני הדברים יחד, בוודאי לא לאורך זמן."

- זה לא חסר לך?

"עולם העשייה שלי מלא בתוכן ניהולי והיום לא חסר לי העולם הקליני. זו הייתה בחירה בלב שלם ואני לא מתחרט עליה."

- האם קשה יותר לנהל מערכת רפואית שבה חלק גדול מההחלטות הן כלכליות ולא בהכרח תלויות בך, בהיותך בעל רקע של רופא שמקבל החלטות מקצועיות והסיוע לחולה הוא מרכז הווייטו?

"אני מניח ששאלתך היא בעצם, האם לא עדיף שהמערכת הרפואית תנהל על-ידי כלכלן מוכשר, או בכיר בעל ניסיון במינהל עסקים, כי אולי הוא יהיה פחות רגיש ויוכל לקבל החלטות ניהוליות במנותק ובקור רוח - ותשובתי היא לא. נכון, התמחות במערכות גדולות דורשת ידע כלכלי רחב, ניסיון, יכולת ניתוח ברמת המקור - אבל רק מי שהיה רופא יכול גם לדעת בדיוק מה קורה באותו מפגש אינטימי בין רופא למטופל, שמקרין בסופו של דבר על כל התנהלות המערכת. כשאתה מוכשר כרופא, עיסוקך הוא בעצם עבודה 'אחד על אחד' מול החולה - אתה מכיר אותו, לעיתים גם את משפחתו, יודע מול מה הוא מתמודד ובעצם מלווה אותו אישית בשאיפה - עד החלמתו. כמנהל אתה עובר מה'אחד על אחד', ל'אחד על אוכלוסייה'. מתן תשובה או פתרון לצורך של היחיד - לקבלת החלטות הנוגעות לציבור שלם. במכבי, לדוגמה, מדובר היה בשני מיליון איש... זה ממש לא אותו דבר. אבל לטעמי, מי שהיה רופא יכול להבין בתוך המערכת מה עובר לרופא בראש, מה הן תחושותיו, הוא יכול לפתור בעיות אישיות, לטפח ולהוקיר כוח אדם מקצועי, להדהות עימו ולדבר איתו באותה שפה. בעולם בו הרופאים מהווים את 'הכוח המבצעי', להיותך רופא יש משמעות. כאן בהדסה יש אמנם 'רק' אלף חולים מאושפזים וייתכן שיש בתפקיד הזה משום חזרה מסוימת להסתכלות על היחיד - אבל עדיין ההחלטות המתקבלות כאן יקבעו את פני המוסד, את כיווני ההתפתחות שלו, את ההדגשים המקצועיים שיישמו בו וישפיעו על קבוצות רבות במוסד הזה, לא רק על המאושפזים."

- אתה חבר "צוות" וככזה יש לך את הביטוח הרפואי של "צוות". האם חבר הארגון יכול להרגיש שהביטוח באמת עונה על כל בעיה רפואית שיכולה להתעורר?

"הביטוח ב'צוות' כפי שהוא נבנה, הוא בהחלט מהטובים הקיימים בשוק והכיסוי רחב ביותר. אתייחס לשאלתך בהקשר לביטוחים הרפואיים בכלל. באופן כללי לכל אזרח יש ביטוח רפואי בסיסי

"אף אחד לא צריך להתפלא אם נמשיך לראות תורים במרפאות החוץ, חדרי האשפוז יוסיפו להיות מלאים עד אפס מקום, חדרי המיון יוסיפו לפעול תחת עומס אדיר - זה מצב שצריך לדעת לחיות עימו, כי בתקציב הקיים, זה מה שיש. זה מה שהמערכת מסוגלת לתת"

החמצתי, כי הייתי עסוק באירוע הגדול לציון 100 שנים לארגון הדסה ובטקסי הוקרה לתורמים מרכזיים שהיו שותפים להקמת מגדל האשפוז, שנערכו ממש באותו ערב. בכל מקרה, זה כנראה היה המשחק היחיד שהחמצתי. אשתי ואני מתייצבים לכל משחק. באשר לאירוע לציון 100 שנים להדסה - הגיעו אליו 2,000 נשים נפלאות, במימון עצמי. אני מוקיר את הארגון הנפלא הזה - ארגון אוהב ישראל, אוהב ירושלים ואוהב בית החולים הדסה. ציונות אמיתית. כל אירוע שהם עורכים נפתח בשירת התקוה והדבר מקבל משמעות סמלית עמוקה. התורמות אינן רק נשים אמידות, יש ביניהן גם רבות מהמעמד הבינוני, הרואות מלאכת קודש וזכות גדולה בתרומה לבריאות בישראל. כשאני רואה את המעורבות, את המחויבות, את החיבור העמוק שלהן להדסה, אני חש כי הן מהוות כוח אדיר העומד מאחורינו - תומך, עוזר ומקדם".

מתנדבי "צוות" ירושלים מסייעים לבית חולים הדסה עין כרם

ד"ר גבריאל פולאק (אל"ם) סגן מנהל בית החולים הדסה עין כרם פנה ליו"ר המחוז הרב יוסף וסרמן בבקשה לסייע בארגון וניהול תחזוקת הציוד במחסני החירום של בית החולים, כדי להגיע לסטנדרטים שיאפשרו שליטה, בקרה ומענה הולם בעת חירום. תוך פרק זמן קצר חברו לגוף המטפל בנושא בית החולים שישה מתנדבים מנוסים בארגון ימ"חים, חדורי מוטיבציה ורצון טוב.

בבקרת מוכנות לשעת חירום שנערכה לאחרונה בבית החולים על-ידי האגף לשעת חירום במשרד הבריאות, זכה המחסן המאורגן לציון לשבח - רבות הודות לסיוע חברי "צוות". בתום הפעילות הודה ד"ר פולאק במילים חמות לארגון "צוות", בשם הנהלת בית החולים, על רוח ההתנדבות שהפגינו ואיכות העבודה שביצעו.

מחמירים בתחום האיכות והבטיחות ברפואה. היעד החמישי מתמקד בשיפור תחום ההתמחות של רופאים צעירים. במסגרת זו יזמנו את 'תוכנית איתן' שנועדה לתמוך ברופאים צעירים. אנו מקשיבים להם, משפרים את התחום המקצועי, מעניקים יותר שעות הוראה ומאמינים שככל שביעות רצונם תעלה - כך יוכלו להתמקצע, לפעול בצורה מיטבית ולתרום יותר למערכת".

- השמיכה קצרה והצרכים מרובים - בביטחון, בחינוך, ברווחה וכמוכן בבריאות. מה קודם למה?

"על זה המדינה צריכה להחליט. באשר למערכת הרפואית, נעשו לא מעט עבודות בשנים האחרונות שבדקו לאורך זמן את ההוצאה הציבורית לבריאות והן הצביעו על שחיקה מהותית מתמשכת. כלומר, היום מקבלת המערכת הרבה פחות מבעבר. אני לא חושב שבסיפור הזה יש את 'האיש הרע', השר ליצמן נלחם עבור המערכת ואף הצליח לבטל את הקיצוץ האחרון בתקציב הבריאות. גם באוצר לא יושבים 'אנשים רעים', הם ממש לא רוצים להתעמר באזרחים אבל הם מאמינים כי מה שהם עושים - שמירה על מסגרת התקציב - יציל את המדינה מכאוס מוחלט. ויחד עם זאת, מדובר בחסר מהותי. בהשוואה למדינות ה-OECD ההוצאה ציבורית לבריאות עומדת על כ-7.8% מהתקציב ואילו שם היא גבוהה בממוצע לפחות בשני אחוזים. בארה"ב, ההוצאה היא 16% מהתקציב..."

- אז מה עושים?

"הכי טוב שאפשר בנסיבות הקיימות. אבל אף אחד לא צריך להתפלא אם נמשיך לראות תורים במרפאות החוץ, חדרי האשפוז יוסיפו להיות מלאים עד אפס מקום, חדרי המיון יוסיפו לפעול תחת עומס אדיר - זה מצב שצריך לדעת לחיות עימו, כי בתקציב הזה - זה מה שיש. זה מה שהמערכת מסוגלת לתת ולכן צריך להתאים ציפיות".

- וזה ודאי מתסכל...

"כן, כי אני יודע מה הפוטנציאל ולאן אפשר היה להגיע. לצערי, המילה 'לא' שגורה לא מעט בפ"י".

- ואיך אפשר בלי כדורסל, בנך אורי קוקיה, שחקן בכיר בהפועל ירושלים, התחיל לאחרונה את הליגה...

"נכון, אבל לצערי את המשחק הראשון החשוב מול מכבי תל אביב

"כשאתה מוכשר כרופא, עיסוקך הוא בעצם עבודה

'אחד על אחד' מול החולה אישית בשאיפה - עד

החלמתו. כמנהל אתה עובר ממתן תשובה או פתרון

לצורך של יחיד - לקבלת החלטות הנוגעות לציבור

שלם. במכבי, לדוגמא, מדובר היה בשני מיליון איש...

זה ממש לא אותו דבר"

הגבול הדק בין איראן לטוויטר כך ממשיכים לשמור על הסודות

השיח הציבורי בנושא האיראני - ומה שנראה לפחות כלפי חוץ כ"פטפטת בלתי נדלית" של נבחרי ציבור, ביטחוניסטים ומומחים למיניהם - העלה שוב לכותרות את נושא הצנזורה, שלפחות בעיני הציבור אינה מונעת את אינספור הפרסומים העלולים לפגוע בבטחון המדינה. לתא"ל סימה וואקנין גיל, הצנזור הראשי, יש תשובה לכך ועיקרה: האם ייתכן שבנושא קיומי לא יתפתח שיח ציבורי? האם למרות כל הפרסומים נחשפו פרטים סודיים או מבצעיים?

תא"ל סימה וואקנין גיל, הצנזור הראשי

מאת: אפרים לפיד ודוד גרין

85 שנים חלפו מאז קבע סר בזיל הנרי לידל הארט, היסטוריון צבאי ואסטרטג בריטי, את עמדתו באשר ליחסי תקשורת-צנזורה - ונראה כי היא אקטואלית מתמיד. ולראיה, תא"ל סימה וואקנין גיל, הצנזור הראשי, משתמשת בה לצורך הצגת עמדתה באשר לקונפליקט המובנה המתקיים בין עיתונות חופשית וחופש המידע (בעיקר בעידן ה- WEB והכפר הגלובלי), לבין הצנזורה. וכך אמר סר בזיל: "סיווגו של כל דבר כ'סודי' ו'שמור' אופייני לגישה נבערת, וכאשר מובא הדבר עד כדי אבסורד - התוצאה היא חשיפת סודות של ממש. אמנות הסודיות האמיתית, היא לנהוג בפתחות לגבי 99% של נושא - עד שאת האחוז האחד, שהוא סודי באמת, קל להסתיר, משום שאין חושדים כלל בקיומו".

"לכן, בנושא האיראני אני רואה את הדברים בעיניים אחרות, והייתי מחלקת את הנושא לשניים: האחד, האם שיח ציבורי בנושא זה הוא לגיטימי והאם בשיח הזה קיימת - על-פי קביעת בג"ץ - 'ודאות קרובה לפגיעה בבטחון המדינה'. השיח הציבורי בעניין האיראני כפי שמתקיים עד כה, משקף עמדות הרווחות בציבור - בעד ונגד תקיפה - והוא לגיטימי. מדובר בנושא הנראה כקיומי ולא ייתכן שלא יתפתח שיח ציבורי סביב נושא שעלול להשפיע על כל אזרח במדינה. מעבר לכך, ברור לכל, כי אמצעי התקשורת הם כלי להצגת עמדות ולהעברת מסרים - גם של הדרג הפוליטי. כולם יודעים את כללי המשחק ומשחקים לפיהם.

השני, החשוב אף יותר - 'האם קיימת ודאות קרובה לפגיעה בביטחון המדינה?'. האם למרות תחושת הפטפטת האינסופית נחשפים פרטים מודיעיניים, אופרטיביים, סודיים? ברור כי אם היינו חושבים שכן, היינו פוסלים או בולמים את הידיעות".

■ ■ ■

ייעודה של הצנזורה הוא שמירה על בטחון המדינה באמצעות מניעה או צמצום פרסומים העלולים לגרום לפגיעה בו. מעטפת ההגנה הצנזוראלית נוגעת אך ורק לנושאי ביטחון ולגופים ממסדיים רלוונטיים. שמכותה היא טריטוריאלי, או מתבססת על הוכחת זיקה. בישראל זוהי צנזורה מניעתית, דהיינו פרסומים

וואקנין גיל: "תפקידי להשתמש בסמכויות שניתנו לצנזור במידתיות ובריסון עצמי, תוך הכרה בעובדה שצנזורה אינה מתיישבת תמיד עם חירויות דמוקרטיות. זהו שיפוט בין ערכים: ביטחון המידע מול חופש המידע. זהו מתח מובנה, חבל דק שצריך ניסיון ותבונה כדי להלך עליו"

עוברים את מבחן הצנזורה טרם פרסומם. המבחן הוא משפטי - עליהם לעמוד ברף של "ודאות קרובה לפגיעה של ממש בבטחון המדינה". מבחן זה נקבע בינואר 1989 על-ידי השופט אהרון ברק, במסגרת מה שקרוי "בג"ץ שניצר" - שדן בפרסום כתבה בעיתון "העיר", אשר מתחה ביקורת על תפקודו של ראש המוסד דאז - וקבע כי הרף המאפשר פסילת צנזורה הוא "רף אחד מתחת לסכנה ברורה ומיידית", והוא הוגדר כ"ודאות קרובה לפגיעה בבטחון המדינה".

לכאורה נראה כי דמוקרטיה וצנזורה אינם יכולים לדור בכפיפה אחת שכן עליה לשפוט בין ערכים סותרים - ערך חופש הביטוי מזה וערך השמירה על בטחון המדינה מזה. "תפקידי למנוע פרסום הפוגע בבטחון המדינה מחד אך מאידך להשתמש בסמכויות שניתנו לצנזור במידתיות ובריסון עצמי, תוך הכרה בעובדה שצנזורה אינה מתיישבת תמיד עם חירויות דמוקרטיות", אומרת וואקנין גיל. "במילים אחרות - שיפוט בין ערכים: ביטחון המידע מול חופש המידע וזכות הציבור לדעת. זהו מתח מובנה, חבל דק שצריך המון ניסיון, ידע, שכל ישר, מקצועיות ותבונה כדי להלך עליו".

סא"ל רון קרניאלי, סגן הצנזור הראשי: "צנזורה חכמה היא כזו היכולה להתמודד עם מנעד רחב של נושאים, הנופלים תחת ההגדרה מה זה ביטחון וכיצד שמירה עליו לא תפגע בדמוקרטיה. צנזורה חכמה יכולה ליצור אינטראקציה בין נושא ערכי כמו חופש המידע לנושא ערכי לא פחות - בטחון המדינה".

רון קרניאלי: "צנזורה חכמה היא כזו היכולה להתמודד עם מנעד רחב של נושאים, הנופלים תחת ההגדרה מה ביטחון וכיצד שמירה עליו לא תפגע בדמוקרטיה. צנזורה חכמה יכולה ליצור אינטראקציה בין נושא ערכי כמו חופש המידע לנושא ערכי לא פחות - בטחון המדינה"

אבל לא רצינו - ואפילו הייתי מחמירה ואומרת שאסור היה לנו - לנקוט בגישה זו שכן כך היינו מאבדים את כל הידע רב הערך, הניסיון המצטבר והמקצועיות של אנשינו הוותיקים. בבחירה שבין ללמד את האנשים לעבוד בדפוסים ובכלים עכשוויים תוך שהם יוצקים לתוכם את התוכן המקצועי יקר הערך שברשותם, לבין ויתור עליהם רק כדי שיהיו לנו עובדים מעודכנים ברזי ה-WEB - בחרנו באופציה הראשונה ולא עשינו מקח טעות. ולראיה, כיום אנו

אנשי הצנזורה בעבודה. שני מימין: רון קרניאלי

נהנים גם מהידע ומהניסיון וגם משליטה בכלים ומהבנה מעמיקה של מהות עולם התקשורת החדש בו אנו פועלים".

קרניאלי: "איש צנזורה ותיק מצויד בארגז כלים מקצועי המאפשר לו לדעת איך לגשת לידיעה, כיצד לא לפסול אותה על הסף, אך גם לא לאשר מיד. הוא מודע לכך שהחלטותיו הן 'אל חזור' ולא שוכח אף פעם את ייעודו - הגנה על בטחון המדינה".

לדברי וואקנין גיל, "הצנזור הוא יישות סטטוטורית שהליך מינויה כפול. על הצנזור להיות קצין צה"ל, הממונה על-ידי שר הביטחון ובמקביל ממנה אותו הרמטכ"ל לתפקיד מפקד יחידת הצנזורה הצבאית. לאחר מינויו, הצנזור אינו כפוף לרמטכ"ל, לשר הביטחון או לכל גורם מדיני אחר - כדי לאפשר עצמאות מלאה בקבלת החלטות. בצורה זו, שיקול הדעת הוא עצמאי, נקי מהטיות וחף מלחצים. מרגע מינוי הצנזור לתפקידו, שיקול דעתו המקצועי כפוף אך ורק למבחן בג"ץ. עם זאת, גורמי הביטחון הם היועצים שלי ואני משקללת בהחלטותיי את עמדתם של שר הביטחון והרמטכ"ל. אבל, אני עדיין צריכה להיות משוכנעת לעומק, שפרסום ידיעה יגרום ל'וודאות קרובה לפגיעה בבטחון המדינה'.

אין לנו עימות עם התקשורת ובוודאי לא עם מערכת הביטחון, שכן במרווח שבין פסילה לפרסום יש עדיין הרבה מה לעשות. אפשר לשכנע, להביא תקדימים, להעמיק בפרשנות וגם להגיע לפתרון יצירתי, שבמסגרתו לא מונעים לחלוטין פרסום, אך גם לא מפקירים את בטחון המדינה".

קרניאלי: "בשיג ושיח עם העיתונות אנו משתדלים להחזיק ביד מפסלת - ולא פטיש. לנסות לעגל את המרובע, להוריד רק חלק מהתמונה, אבל לעשות זאת כך שהיא עדיין תיראה שלמה..."

עידן ה-WEB יצר ללא ספק אתגר רציני בפני הצנזורה, שכן האינטרנט פתוח לכל ואפשרויות השליטה על הפרסומים בו נמוכה. לדברי וואקנין גיל עידן זה חייב את הצנזורה הצבאית לאפיין את סוגיית פרסום המידע ברשת. "הובלנו תהליך עבודה ממושך שבסופו הגדרנו חמש הנחות יסוד ועבודה המחייבות התמודדות: התווך האינטרנטי - אינו נשלט, לא יכול להיות מנוטר הרמטית, ואין אפשרות וגם לא רצון לשלוט בו; איסוף ממקורות גלויים - מהווה חלק גדול מסל המקורות של היריב והתפתחות הרשת מעשירה סל זה; טיפול ברשת מהווה אתגר מרכזי לכל יישות רגולטורית ובמיוחד כזו שנועדה למנוע ממידע להתפרסם; הצנזורה היא גוף שסמכותו טריטוריאלית ולכן קיים אתגר משמעותי בהתמודדות עם תפיסת ה-WWW וכן 'איבוד' הפרטנרים מולם עבדה הצנזורה בעולם התקשורת 'הקלאסי'.

נקודת המוצא הנובעת מכל אלה, היא שמידע רגיש אכן עלול לזלוג באמצעות האינטרנט. יחד עם זאת, לאור העובדה שמידע רב כל כך זורם באינטרנט ורובו לא מעניין ולא מסכן את בטחון המדינה - ראוי להקדיש מאמץ רק למה שאנו יכולים לאתר כבעיית. כוונתי לאתרים ספציפיים, כותבים ספציפיים וכיו"ב.

במציאות שתיארת, יש לנו נקודת מוצא נוספת, שאף היא חשובה: הצנזורה היא למעשה 'המחסום האחרון' באמצעותו ניתן לצמצם את 'החתימה התקשורתית' של מידע פוגעני לרמה הנמוכה ביותר, כך שהיריב יחליט לא לשקלל בתהליך גיבוש תמונת המודיעין שלו, או ישקלל אותו במדד אמינות נמוך. גם כאן באים לידי ביטוי הניסיון הנצבר והתבונה. לעיתים דווקא פרסום על פסילת נושא מסוים על-ידי הצנזורה, הוא זה שיעורר מהומה גדולה בהרבה מעצם פרסום המידע. בכך תגבר החשיפה ויתעצם ההד הציבורי סביב הנושא הרגיש. לכן ישנם מקרים בהם עדיף לא להתערב כלל".

קרניאלי: "מערכת הביטחון הפנימה את העידן החדש בו אנו פועלים - עידן מהפכת המידע והתקשוב - ובעת הזו לא ניתן להכיל אמות מידה שהיו מתאימות לעשורים הראשונים למדינה. לדעתי, אנו לא הרבה יותר ליברליים מבעבר, אלא מפעילים חשיבה אחרת - עדכנית, פתוחה, מאוזנת, מקיימים דו-שיח עם בעל המידע או עם כלי התקשורת, מתייעצים ובעיקר לא פוסלים כשלא ממש צריך. קבענו אמות מידה ריאליות ובהתאם לכך גם כלי התקשורת, הרואים שזה יחסנו אליהם, מתאימים עצמם ביתר קלות לדרישות. הידיעה שאנו במקרים רבים נהיה אלה שיקבעו את השיח הציבורי, כאשר נאשר או נאסור לפרסום מידע, הופכת אותנו להרבה יותר רגישים לזכות הציבור לדעת ומודעים לצרכי התקשורת בהקשר זה".

- צנזורה נתפסה בעבר כגוף ארכאי, כבד, קשוח - איך התחוללה המטמורפוזת של התאמתה "לעולם החדש"?

וואקנין גיל: "זו שאלה מעניינת, במיוחד לאור העובדה שרוב אנשי הצנזורה משמשים בתפקידם זה שנים ארוכות ופעלו ב'עולם הישן'. הם אכן היו צריכים להתאים עצמם לחידושים שהביאה עימה מהפכת המידע - על תפיסתה החדשנית וכליה המשוכללים. בהיבט המקצועי חשוב לציין, כי עם השנים הם שהובילו את השינוי. בהקשר לעידן החדש, לכאורה, קל היה הרבה יותר להביא לכאן עובדים צעירים, כאלה שנולדו עם עכבר ביד, ומרגישים בבית במרחב המידע הווירטואלי, כדי שהם יצעידו את הצנזורה לעולם החדש.

ביטוח הבריאות ב"צוות"

מאת: אילן דולפין יו"ר ועדת הבריאות, ועמיר להב מנהל תחום הבריאות

"צוות" במדנס (מוקד בריאות "צוות"-מדנס, רח' השלושה 2, יד אליהו, ת"א 67060).

טיפול בתביעות במוקד "צוות" במדנס

במטרה לייעל את השירות הניתן במוקד התביעות של ביטוח "בריאות בצוות" במדנס, הוכנסה לשימוש מערכת לשליחת הודעות (SMS), המיידעת את המבוטח כי תביעתו התקבלה ושולחת הודעה גם בסיום הטיפול בתביעה. לפיכך חשוב מאוד לצרף לכל תביעה המוגשת את דף תביעה מס' 1 ובו מצוין מספר הטלפון הנייד.

טיפול בתביעות לביצוע ניתוחים

אנו מדגישים את החשיבות שבהפעלת הביטוחים המשלימים של המבוטחים כאשר יש צורך בביצוע ניתוח. חשוב מאוד לשלוח את הטפסים מבעוד מועד (לפחות שבוע לפני ביצוע הניתוח בפועל), וזאת כדי שאפשר יהיה לטפל באופן מיטבי בתביעה. את התביעה יש לשלוח בפקס 03-6380399 או בדוא"ל Tzevet@madan.com ולרשום באופן ברור את תאריך הניתוח.

נדחתה תביעה ייצוגית נגד ביטוח "צוות"

תביעה ייצוגית שהוגשה נגד ארגון "צוות", צה"ל, "הפניקס", "מגדל" ו"מדנס" (כבעלי הפוליסה והמבטחים), נדחתה על-ידי בית המשפט המחוזי בת"א. בפסק הדין ציין השופט: "...מדובר בביטוח אשר העניק להם (עמית "צוות" ובני משפחתם ע.ל.) זכויות והטבות, שרק מיעוט מביטוחי הבריאות והסיעוד מעניקים. זה כוחו ויתרונו של ביטוח בריאות קולקטיבי...".

בית המשפט חייב את התובעים בהוצאות בית משפט בסך 250,000 שקל. את "צוות" ייצג משרד עורכי הדין מטרי-מאירי (עו"ד מורן מאירי).

הגשת תביעות ל"ביטוח הבריאות" בנושא תרופות

בביטוח הבריאות של "צוות" קיים כיסוי לתרופות שאינן בסל הבריאות.

התנאים המצטברים לאישור החזר בגין תרופות כאלה: התרופה רשומה במאגר התרופות של מדינת ישראל (או לחילופין ב-FDA או באיחוד האירופי). התרופה אינה ניסיונית.

עלות התרופה (למרשם חודשי) גבוהה מ-200 שקל (ברוטו). התרופה אינה נמצאת בסל הבריאות.

המסמכים הנדרשים לאישור התביעה:

כדי לקבל אישור ראשוני של התביעה על המבוטח להעביר מסמך רפואי המפרט את הבעיה הרפואית שממנה הוא סובל בצירוף העתק מרשם לתרופה וטופס תביעה. לאחר קבלת אישור עקרוני בכתב מחברת הביטוח, יש לשלוח את הקבלה המקורית (בלבד) על רכישת התרופה וכן העתק מרשם מדי חודש בחודשו (ניתן לאגור גם מספר קבלות ולשלוח באופן מרוכז).

תרופות אונקולוגיות - בתביעה לתרופות אונקולוגיות יקרות (אשר עומדות בהתוויה של ביטוח "צוות"), תסופק התרופה ישירות על-ידי חברת הביטוח. המבוטח נדרש להעביר עד שבוע לפני הטיפול המיועד את המרשם העדכני למוקד התביעות (אישור התביעה מפורט בסעיף הקודם).

תרופות הרשומות בסל הבריאות ואינן בהתוויה של מחלת המבוטח - לכל תרופה הרשומה בספר התרופות נקבעת התוויה שלפיה נכללת התרופה בסל הבריאות. קיימים מצבים בהם מסרבת קופת החולים להשתתף בעלות התרופה, כיוון שהטיפול הנדרש אינו עומד בהתווית התרופה.

במקרה כזה יש לצרף את מכתב הסיכום מקופת החולים (בקרת התרופות של קופ"ח), המפרט את הסיכוי להשתתפות בתרופה בהתייחס להתווית התרופה, יחד עם יתר המסמכים הנדרשים לאישור התביעה, ולשלוח למוקד הבריאות של

משולחן ועדת הביקורת הארצית

ועדת הביקורת הארצית החליטה לשתף את החברים במידע על מטרתה ופעילותה ועל הביקורת הפנימית בארגון.

ועדת הביקורת הארצית מונה עשרה חברים הנבחרים על-ידי אסיפת החברים של "צוות". על-פי תקנון הארגון, מהווה ועדת הביקורת הארצית את "הגוף המבקר" העליון בארגון, ומשמשת מנחה מקצועית של כל גופי ביקורת הפנים בארגון - ביניהם מבקר הפנים וועדות הביקורת המחוזיות.

ועדת הביקורת הארצית פועלת מתוקף חוק העמותות ותקנון "צוות" ותפקידה לבדוק, בין השאר, את התאמת פעילות הארגון למטרותיו וכל נושא הקשור לפעילות ארגון "צוות".

בקדנציה הקודמת נערכו על-ידי ועדת הביקורת הארצית מספר

ביקורות, בשיתוף מבקר הפנים, ביניהן ביקורות מקיפות בנושא התעסוקה ובנושא הדיוור המוגן.

בשנתיים האחרונות בוצעו על-ידי מבקר הפנים 13 ביקורות במחוזות, בסניפים ובנושאים אחרים הקשורים לכלל הארגון. בימים אלה מסיימת ביקורת בסניף בקעת אונו ושלוש ביקורות מעקב. ועדת הביקורת הארצית מקפידה להתכנס מדי חודש ובכוונתה לקיים חלק מפגישותיה גם במחוזות הארגון. הדיון האחרון נערך במחוז יהודה, בהשתתפות יו"ר המחוז ואנשיו.

בסוף חודש נובמבר מתכננת ועדת הביקורת הארצית לערוך השתלמות לכל חברי ועדות הביקורת המחוזיות.

מאת: שי קדרון וזהבה צויקל

זוהר בעיניים וחינוך בנשמה

ההוראה מאפשרת לנו להמשיך ולתרום

למרות שאת הקריירה השנייה שלו יכול היה ניסים זהר לעשות באקדמיה, בשכר נאה ובמעמד הולם - הוא לא מצטער לרגע שהחליט להיות מורה. ולא זו בלבד, אלא שבחר במכללת קיי כדי לקבל תעודת הוראה, ולא באוניברסיטה - למרות שגם הצעה כזו הייתה לו. לדבריו, זוהי ציונות במשמעות הכי פשוטה של המילה

מאת: אהוד יעקב

ניסים זהר (רס"ב), תושב אופקים, נשוי ואב לחמישה, עשה את כל השירות הצבאי בחיל המודיעין, במיגוון תפקידים רחב ביחידה 8200. הוא מזרחן, בעל תואר שני בלימודי המזרח התיכון, ולאחר שהשתחרר ב-2004 החל את עבודת הדוקטורט שלו בפילוסופיה יהודית ("זה בשביל הנשמה", הוא אומר בחיוך). במחצית הדרך לסיום הדוקטורט, נדבק בחידק ההוראה.

ניסים זהר

תחילה לימד מספר שעות בבית הספר האזורי נריה בשדות נגב, מתמטיקה ותנ"ך ("בצורה לא מסודרת"), אחר כך העלה את מספר שעות ההוראה השבועיות ל-16.

"אז היה לי כבר ברור שזה מה שאני רוצה לעשות", אומר ניסים. "לעסוק בקידום בני נוער, להיות מחובר לתלמידים, להיות בעל יכולת להשפיע ולהתמקד בעבודה חינוכית וערכית - שלא לדבר על ציונות במשמעות הכי פשוטה של המילה".

שנה לאחר מכן, כבר לימד ניסים 23 שעות שבועיות ("מינהל עסקים וכלכלה, מתמטיקה וכן שימשתי כמחנך כיתה י"א"), ובשנת הלימודים הנוכחית מגיע מניין השעות ל-30 בשבוע.

ב-2010, כשכבר ידע מה הוא הולך לעשות בחיים ("הדוקטורט יחכה, אבל אני לא מוותר עליו"), היה עליו לבחור בין לימודי הוראה באוניברסיטה לבין הכשרה במסגרת תוכנית "צוות - הטובים בחינוך" במכללת קיי בבאר שבע, שהושקה באותה עת.

"רק לאחר שהתחלתי את הלימודים במכללת קיי, ונחשפתי למורים, לתכנים, לחברים שהיו עמי בקורס, הבנתי שבשום מקום לא הייתי יכול לקבל ערך מוסף כה גדול. אני כבר נמצא 12 שנים באקדמיה - כסטודנט, כעוזר הוראה, כמרצה וכדוקטורנט, ועם זאת אין לי ספק בבחירתי".

- אתה כבר שימשת כמורה מספר שנים והגעת לתוכנית עם ידע וניסיון. מה הוסיפו לך הלימודים במכללת קיי? המון, ולוא בגלל צוות המכללה וחבריי לספסל הלימודים. מדובר

בקבוצת אנשים איכותית, עם ניסיון חיים, תחומי ידע מגוונים, רצון להצליח, אנשים רציניים ומסורים שבין כולם עובר חוט מקשר - הרצון להמשיך את מה שעשו בכל שנותרהם בצבא, כלומר לתרום. זו הייתה חוויה ללמוד עם קבוצת אנשים כזו ואם אוסיף לכך את הסיוע של יחידת התעסוקה בארגון "צוות" - גם הכספי וגם המוראלי - לא יכול היה להיות טוב מזה.

צוות המכללה היה מאוד ממוקד, עסק במהות, בעיקר ולא בטפל, ונתן לנו כלים מצוינים להתמודד מול סיטואציות שונות. הפוקוס לא היה על בדיקה האם אנו מכירים נוסחה כזו או אחרת במתמטיקה, אלא התמקד בהעמקה בנושאים מהותיים מבחינה פדגוגית ומתודית, ניתוח אירועים, פסיכולוגיה חיובית ועוד.

בתור מי שהיה כבר מורה, ולא בהכרח היה זקוק לקורס כדי להמשיך ללמד, אומר בפשטות: אחרי הלימודים במכללה אני מורה טוב יותר. יותר מכך: יצא לי להרצות גם בפני מורים בתוך בית הספר במסגרת השתלמויות שונות. חלקים גדולים מדבריי התבססו על תכני הלימודים במכללת קיי, ובכללם דוגמאות לסיטואציות שונות ולדינמיקה הייחודית המתרחשת בכיתה ובבית הספר".

- האם לדעתך מערכת החינוך מעוניינת במורים פורשי צה"ל?
"אני בטוח שכן ועובדה היא שכל חברי 'צוות' שלמדו איתי במכללה שובצו בבתי ספר עוד טרם סיימו את הלימודים. כולם עובדים כיום בהוראה וככל הידוע לי, מרוצים מהם מאוד. הם עצמם שמחים לעסוק במקצוע ומרגישים את התרומה הרבה שלהם, ממנה הם שואבים סיפוק רב".

- האם אפשר למצוא הקבלה בין ההוראה לבין הפעילות הנעשית בצה"ל?

"אני לא חושב שיש מישהו שהשתחרר אחרי עשרים או שלושים שנה בצבא, שלא היה מדריך או מפקד, שלא טיפל בחיילים צעירים ורתם אותם למשימות, שלא עסק בנושאי ת"ש, ליווה חיילים וחינך אותם לערכים. כל אלה הם הדברים החשובים בעבודת ההוראה - אולי אפילו יותר מאשר להסביר נוסחה במתמטיקה או ללמוד פרק בתנ"ך".

ניסיון החיים הזה של חברינו ב'צוות' לא יסולא בפז - וחובה לרתום אותו לטובת קריירה שנייה בחינוך. אני לא היחיד שוויתר על הצעות שנראו אטרקטיביות יותר, כדי לעסוק בהוראה. כמה מחבריי כבר היו במעגל העבודה - מהנדסים, מנהלים - ולמרות האפשרות המפתה להמשיך בתחומם בחרו להקדיש עצמם למקצוע ההוראה, ולא פחות חשוב מכך למלאכת החינוך. כולנו מרגישים שכך אנו תורמים יותר וממשיכים את הדרך שעשינו בצבא - גם באזרחות".

- במה מתבטאת תרומה זו?

"היא באה לידי ביטוי בערכים שאנו מעניקים לצעירים, בדוגמא האישית, בניסיון הרב שיש לנו, בגישה האבהית, בדאגה האמיתית. כל אלה מביאים גם להישגים לימודיים. אני יכול להעיד על תלמידי שההישגים שלהם בהחלט השתפרו".

כתובת הדוא"ל שלך אצלנו?

האם אתה מקבל מ"צוות" אחת לחודש בדוא"ל את ה"צוותון" - המידעון האינטרנטי של "צוות"?

אם לא - נא שלח את פרטיך האישיים בדוא"ל אל:

pkida1@tzevet.org.il

דבורה חסיד, מנכ"ל עמותת "אור שלום":

פותרים את הלב ומבטיחים עתיד טוב יותר לילדים

דבורה חסיד (תא"ל), מונתה לתפקיד מנכ"ל עמותת "אור שלום", הארגון הגדול בישראל המסייע לילדים ולבני נוער בסיכון שהוצאו מבתייהם. היא מציגה את המסגרות המשפחתיות השונות שמפעיל הארגון לקליטת הילדים, ומדגישה את החיפוש אחר מועמדים מתאימים. חברי "צוות" מוזמנים לפתוח את ליבם בפני ילדי "אור שלום"

מאת: יפעת טל אור

קשה לתאר מה היה מצבם של

מאות ילדים ובני נוער בסיכון שהוצאו ממסגרות ביתיות, אלמלא היו הל ושלי כהן, זוג עולים חדשים מארה"ב, מקימים ב-1980 את "המעון המשפחתי הטיפולי". הם הביאו עימם תפיסת עולם שהיתה מהפכנית בזמנו. באותה עת נשלחו ילדים בסיכון אשר הוצאו מבתייהם לפנימיות ברחבי הארץ. הזוג כהן האמין בגישה של יצירת מסגרת אינטימית ומשפחתית, והם הקימו

דבורה חסיד

ביוזמתם בית לעשרה ילדים בסיכון. שישה חודשים לאחר מכן, כאשר נוכחו אנשי משרד הרווחה בהתקדמות המפתיעה של הילדים - הם קיבלו הכרה ובאותו זמן נוסד ארגון "אור שלום" באופן רשמי.

לאחרונה מונתה למנכ"ל ארגון "אור שלום" דבורה חסיד (תא"ל), שבתפקידה האחרונים בצה"ל שימשה כיועצת הרמטכ"ל לענייני נשים וכמפקדת הבקום. עם שחרורה ב-2007 החליטה דבורה כי תקדיש את הקריירה השנייה שלה לתחום החברתי. באותה שנה מונתה למנכ"ל עמותת יידי עתידים, העוסקת בקידום מצוינות בקרב צעירים מהפריפריה באמצעות חינוך, העצמה, רכישת השכלה גבוהה בתחומי ההנדסה והמדעים ושילובם בתעסוקה. היא שימשה כמנכ"ל העמותה עד לפני מספר חודשים, עת מונתה, כאמור, לעמוד בראש ארגון "אור שלום". "אור שלום" הוא ארגון ללא מטרת רווח הגדול בישראל לטיפול בילדים ובבני נוער שהועברו למסגרות חוץ ביתיות עקב חוסר תפקוד הורי, התעללות נפשית, פיזית או הזנחה, אומרת דבורה.

"הארגון שם לו למטרה להעניק לילדים את מה שנמנע מהם - הגנה מיידית, מזור לגוף ומרפא לנפש, בית חם, יד מחבקת, משפחה עוטפת וכל מה שילד זקוק לו לצורך התפתחות תקינה וסיכוי אמיתי להווה ולעתיד טובים יותר.

זה ארגון ותיק ומפואר, המונה 400 עובדים - פסיכולוגים, עובדים סוציאליים, אנשי רווחה וחינוך, צוותים תפעוליים - וכמובן הורים אומנים והורי בית שעליהם מושתת הארגון. כ-80% מתקציבנו מומן על-ידי משרד הרווחה ואת השאר אנו מגייסים כתרומות. אנו נעזרים גם במתנדבים במיגוון תחומים, כדי להרחיב ולהעשיר את הפעילויות

והתמיכות שאנו מאפשרים לילדים".

דבורה רואה באנשי "צוות" מועמדים ראויים לפעול במסגרת הארגון, בין אם כהורים אומנים, או כהורי בית במעונות משפחתיים, ובין אם בהתנדבות בפעילויות שונות.

המסגרת המשפחתית הנפוצה המופעלת על-ידי הארגון היא משפחת אומנה. "אומנה שונה מאוד מאימוץ, בו עובר הילד באופן חוקי לחסות הוריו המאמצים", מסבירה דבורה. "במסגרת אומנה מספקים הורי האומנה בית יציב ובטוח לילד במשך חודשים ולעיתים אף שנים, אולם הילד אינו עובר לחסותם. חלק מהילדים חוזרים לבסוף למשפחתם הביולוגית. משפחות האומנה מקבלות תמיכה, הדרכה וליווי מקצועי, הכולל עובד סוציאלי, פסיכולוג ומורה. לעתים קרובות גם הוריו הביולוגיים של הילד נמצאים בתמונה. בהיותם מתנדבים, הורי האומנה אינם מקבלים שכר, אולם הם מקבלים קצבה חודשית ממשרד הרווחה לכיסוי ההוצאות עבור הילד".

- מה נדרש מהורי אומנה?

"קודם כל, אהבת הילד ויכולת לפתוח את ביתם וליבם בפני הילדים. הם צריכים להיות בעלי אינטליגנציה רגשית גבוהה ויכולת להעניק טיפול פיזי ורגשי עקבי. הם צריכים לדעת לעבוד בצוות - הן עם אנשי מקצוע והן עם הוריו הביולוגיים של הילד, ובבוא הזמן להיפרד ממנו לטובתם". מסגרת נוספת שמפעיל הארגון היא מעונות משפחתיים. "אור שלום" היא החלוץ בתחום זה, אומרת דבורה. "אנו מפעילים 21 מעונות שיקומיים וטיפוליים משפחתיים, שבכל אחד מהם נמצאים זוג נשוי עם ילדיו, ואתם מתגוררים 7 עד 11 ילדים בגילאים 6-18 שהוצאו ממשפחותיהם. נוסף

"לא חסרים מועמדים מתאימים. יש לנו כאלף פניות

בשנה, מתוכן נבחרים לבסוף כמה עשרות. הסיבות

הנפוצות לפניות הן בית שהתרוקן מילדים שבגרו ומותר

מקום לקליטת ילד נוסף, דרך להרחבת המשפחה, צינות

לשמה ועוד. מדובר באנשים עם נשמה ענקית ולב רחב"

על הורי הבית פועלים בכל מעון צוות הכולל פסיכולוג, עובד סוציאלי, מורה פרטי ומדריך. הילדים חיים בסביבה תומכת ומקבלים סיכוי לעתיד טוב יותר. גם אלה, כמובן, זוכים לתמיכה כלכלית ממשרד הרווחה".

דבורה רואה מקום לאנשי "צוות" להשתלב בכל דרך שיבחרו בפעילות הארגון. "זה כמובן לא מתאים לכל אחד והמעוניינים עוברים מיונים קפדניים, אך אין ספק כי זו עשייה אנושית ערכית, המלווה בתחושת סיפוק עצומה - וכמובן, יש גם סיוע כלכלי בגידול הילד".

- חסרים מועמדים לארגון?

"לא, אבל חסרים מועמדים מתאימים. יש לנו כאלף פניות בשנה, מתוכן נבחרים לבסוף כמה עשרות. הסיבות הנפוצות לפניות הן בית שהתרוקן מילדים שבגרו ומותר מקום לקליטת ילד נוסף, דרך להרחבת המשפחה, צינות לשמה ועוד. מדובר באנשים עם נשמה ענקית ולב רחב. קליטת המועמדים הינה כהורי בית במעונות המשפחתיים או כהורים אומנים". מסגרת נוספת לעשייה בתחומי הארגון, הזקוקה למועמדים מתאימים, היא משפחות קלט חירום. "מדובר במשפחות הנותנות מענה לתינוקות ולפעוטות עד גיל חמש, המוצאים בעת חירום מבית הוריהם הביולוגיים מתוקף צו חירום של בית משפט. בגילאים רכים אלה יש חשיבות רבה למסגרת משפחתית אינטימית וביתית אשר תספק את כל הצרכים של הילד, הן הפיזיים, הן הרגשיים והן ההתפתחותיים. משפחת קלט בחירום היא משפחה שאושרה על-ידי משרד הרווחה ערוכה לקליטת הילד ללא התרעה מוקדמת (עד ארבעה ילדים), ומוכנה לקבל ילדים 24 שעות ביממה".

(המשך בעמ' 52)

בני ברק - סניף עם רוח מיוחדת

יוסי פלג

אין ספק, כי מבחינת שיעור הפעילים מבין חברי הסניף באחוזים (ולא אבסולוטית), ממוקם סניף בני ברק במקום ראשון: 130 מתוך 200 חברים משתתפים, מי יותר, מי פחות, בפעילויות, ואליהם יש להוסיף כמה עשרות חברים דתיים מסניפים אחרים, המנצלים את עובדת היותו "סניף דתי ארצי", כדי ליהנות מפעילויותיו.

ההשתתפות הערה מסבה קורת רוח רבה ליו"ר הסניף **יוסי פלג**, אך דורשת גם מאמץ יתר לבחירת פעילויות ופנאי המותאמות לקהל זה, אשר גם בתוכו יש "גוונים" - דתיים לאומיים, חרדים ומסורתיים. לכן, לדוגמה, לא כל כשרות מקובלת על כל המשתתפים. לפיכך צריך לנהוג הקפדה יתרה בכל אירוע שמוגש בו מזון, כך שיהיה בכשרות המקובלת על כולם. "פועל יוצא הוא, כמובן, מחיר גבוה יותר", הוא אומר.

- אין אתה מסביר את האחוזים הגבוהים של הפעילים בקרב חברי הסניף?

"מטבע הדברים, הציבור הדתי אינו חשוף לאטרקציות או להצעות בילוי כמו קהל חילוני. חבריו לא ילכו להצגות מסוימות, לא יסעדו במסעדות שאין בהן את הכשרות המקובלת עליהם, לא יתארחו בבתי מלון שאינם ערוכים לכך וכמובן, גם השמירה על השבת לא מאפשרת להם להשתתף בטיולים של סניפים אחרים - לא רק בשבתות אלא גם בימי שישי, שכן לעיתים טיולים אלה גולשים עד לשעה הקרובה לכניסת שבת. כאשר מגוון האפשרויות מצומצם, יכולים החברים למצוא בפעילות הסניף מקור לא אכזב לביילי שעות הפנאי שלהם. לקונצרט חסידי, למשל, יהיה מספר רב של נרשמים, כמו גם להרצאות בנושאים הקרובים לליבים או בנושאים אקטואליים, וכמובן, לסופי שבוע המיועדים לציבור הדתי".

יוסי פלג, נשוי לרחל ואב לארבעה, נולד בגרמניה והגיע לישראל עם משפחתו כשהיה בן שנה, ב-1949. אביו היה שם מנהל הג'וינט. הוא גדל בקרית אונו, ובצה"ל שירת כטכנאי ייצור בחיל האוויר. לאחר שחרורו משירות סדיר "נקרא לדגל" לפרויקט המרכבה והתגייס לשירות קבע. "נפשי נקשרה בטנק המרכבה", הוא אומר, "ועד השחרור נשארתי עם המרכבה...". כדי להתמקצע למד במהלך השירות תחום הקרוב לליבו - חינוך ותרבות. הוא למד לתואר באוניברסיטת תל אביב תוך התמקדות בחינוך בלתי פורמלי. לאחר שהשתחרר מצה"ל ב-1986 החל לעבוד כמנהל המחלקה לתרבות תורנית בעיריית רמת גן, תוך התמקדות בחינוך הבלתי פורמלי ובהמשך התקדם לתפקיד סגן מנהל אגף החינוך. מזה כשלוש שנים הוא עובד באגף לתרבות תורנית במשרד החינוך במחוזות תל אביב והמרכז. פעילות ציבורית אינה זרה לו: הוא היה סגן יו"ר ועד ההורים הארצי עת ילדיו היו תלמידים, פעיל במרכז לחינוך הדתי, חבר הנהלה הארצית של בני עקיבא, פעיל באיגוד בתי הכנסת ועוד.

יוסי פעיל ב"צוות" כבר שנים ארוכות: בין השנים 1999 ל-2003 שימש כיו"ר סניף בקעת אונו ובבני ברק שימש בקדנציה הקודמת כסגן ומ"מ יו"ר הסניף. התואר "סניף דתי כלל-ארצי" מזמן לו אתגרים רבים, כאשר הוא יודע היטב

שחברי "צוות" רבים אינם יכולים ליהנות מפעילויות הארגון ללא סניף בני ברק. "ככון, חברים דתיים לא יגיעו אלינו מאילת או מקרית שמונה, אפילו לא מחיפה, אבל בהחלט קיימת השתתפות של חברים מאזור ירושלים, מנווה צוף, יקיר, בית אל, חשמונאים, נתיבות, שדרות ובאר שבע וכן מערים אחרות במרכז הארץ. אנו מתייחסים אליהם כמו אל כל חבר אחר של הסניף".

לפיכך, יוסי היה רוצה שחברי הסניף יוגדרו לא רק מי שמתגוררים בבני ברק, אלא החברים הדתיים כולם. כך הם יוכלו להצביע למוסדות ולראשות הסניף ויורחב היקף הפעילויות. "אספר לך קוריוז. בבחירות האחרונות כשהחלטתי להתמודד כיו"ר הסניף אני, כתושב גבעת שמואל, לא יכולתי להצביע בעדי... זה אבסורד".

המצב הסוציאקונומי של החברים בינוני ומעלה. "יש לנו אמנם כעשרה חברים נזקקים - ואנו אכן מבקרים אותם ומסייעים להם ככל הניתן - ומעט מאוד דורשי עבודה, ולכן עיקר זמננו אכן מופנה לעיסוק בתחום הפנאי". לדבריו, הוא ממלא ללא קושי שניים-שלושה אוטובוסים לכל טיול או נופשון, כרטיסים למופעים הקרובים לליבם של החברים נחטפים וקיימת גם השתתפות ערה במסיבות ובהרצאות. "הרצון להציע מגוון רב של פעילויות מעסיק אותי רבות וכל הזמן אני חושב איך אפשר לעשות יותר.

אנו פתוחים לרעיונות וכל אחד מוזמן להציע פעילויות". אחד ה"חסמים" להגדלת הפעילות, וכנראה גם להפיכתו בפועל של סניף בני ברק לסניף דתי כלל-ארצי, הוא היעדר משרד. "פנייתו בעניין המשרד נפלו על אוזניים קשובות - הן בהנהלת 'צוות' והן בהנהלת המחוז - והובטח

חברי הסניף בטיול לרמת הגולן ביום העצמאות

לי כי העניין יטופל. אני מאמין לכך, כי שיתוף הפעולה כיום הוא מצוין ורוב בקשותי נענות. בהזדמנות זו, ברצוני להודות ליו"ר המחוז יהודה פרץ, ליו"ר 'צוות' ד"ר ברוך לוי ולמנכ"ל דן נדיב. נפגשתי גם עם ראש העיר והוא לא דחה את הבקשה לקבלת משרד על הסף. הפעילות כיום מתקיימת באמצעות טלפון ומיילים וזה בהחלט לא מספק".

בקדנציה זו שם יוסי דגש גם על נושא ההתנדבות. "סגני נפגש עם מנהל מחלקת הרווחה בעירייה והציע לו את אנשינו, ובמקביל הוצאתי חוזר לחברים בו אני מזמין אותם להתנדב בשורה של תחומים. אני אומר לחברים בכל הזדמנות - בואו תהיו שותפים לעשייה חברתית חשובה. בעולם בו כל אחד רוצה לקבל, אתם תהיו אלה שנותנים. בנוסף, קראתי לחברים להתנדב בנושאי ביטחון במסגרת העירייה. אין מתנדב שיכול למלא תפקיד בעת חירום טוב יותר מאנשינו".

לצידו של יוסי עומדת הנהלת הסניף, הכוללת את סגן היו"ר בן ציון וקסברג, המרכז את נושא המתנדבים; אריה פריש, הגזבר והאחראי למיחשוב; אריה קליין, המרכז את נושא ביקורי החולים; אברהם ביטון, האחראי על נושאי פרט ורווחה ורביקה דגן, מתנדבת המשמשת כמזכירת הסניף ומסייעת ליו"ר בארגון אירועי תרבות, פנאי וכן בנושאי תעסוקה.

13.2.2013 - 24.1.2013

תערוכת "צוות יוצר" 2013

מרכז עמיעד, רח' עמיעד 12, יפו
(באדיבות המישלמה ליפו)

מרכז הפרויקט:
ראובן בראל

אירוע פתיחה חגיגי: יום ה' 24.1.2013, בשעה 18:30

שיח גלריה: יום ד', 30.1.2013, בשעה 19:30

נעילת התערוכה: 13.2.2013

אוצרים:

אתי ופרדי פביאן, ד"ר דליה הקר-אוריון,
יחזקאל נפשי

הפקה: אורית קימל ומיכל סדן
עיצוב גרפי: קרן מורג

עדי עדי סופר / חיל ועוזקרה

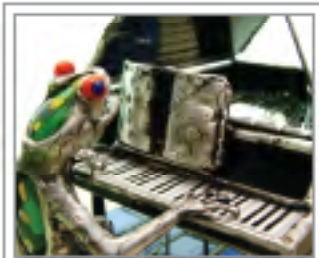
הרצל ביכאל אמן פלסטני / חיל רחם

מנדס אריץ אמן פלסטני / חיל אופיר

מסדר הכתר זכרון סופר / חיל קעד

דודר עובבאל אמן פלסטני / חיל אופיר

ישיב חיים סופר / חיל אופיר

דוד ערואד אמן פלסטני / חיל מודיען

חן גורן זכרון סופר / חיל אופיר

ד"ר דולב פישמן סופר, אמן פלסטני / חיל רפואה

חן בילה אמנות פלסטית / חיל חסך

דין יאקוב אמן פלסטני / חיל אופיר

כשרה דוד סופר / חיל חים

דילאני מלמבדרי אמן פלסטני / חיל אופיר

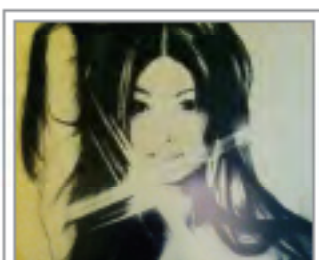
דימר רחל אמנות פלסטית / חיל חים

דניאל קישמן סופר / חיל רפואה

איל קשה זכרון סופר / חיל תחתנים

שפנה יזיל אמן פלסטני / חיל קעד

ד"ר ויסמן גבי סופר / חיל רפואה

חלד יסי אמן פלסטני / חיל אופיר

מילאן אנדריאס זכרון סופר / חיל מודיען

חנני אביראם סופר / חיל מודיען

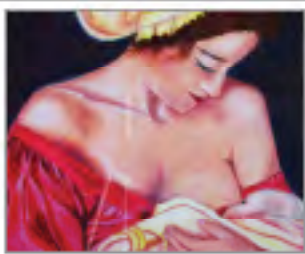

חרשל יפוי אמן פלסטני / חיל מליטות

בארימאלד דוד סופר / חיל אופיר

בדד שימון
אמנות פלסטית / חיל אופר

באסקוביץ גורן
אמן פלסטי / חיל קעד

לודוין טיימן
אמן פלסטי / חיל אופר

ישראל לטון
אמנות פלסטית / חיל קעד

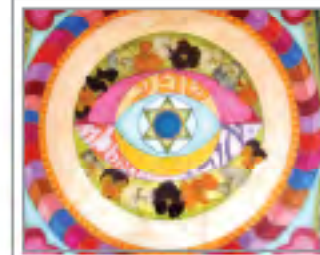
באמן דן
אמן פלסטי / חיל טריין

פיתר בודני
אמן פלסטי / חיל וסמנצ'י

לשיד גורמן
סופר / חיל מדיען

באמן דני
אמן פלסטי / חיל טריין

עמריא ביסיס
סופר / חיל הקטוב

באמן אורי
אמן פלסטי / חיל וסמנצ'י

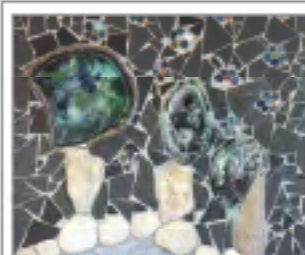
ד"ר גלום ישראל
סופר / חיל חים

באמן יאנו
סופר / חיל רפנוח

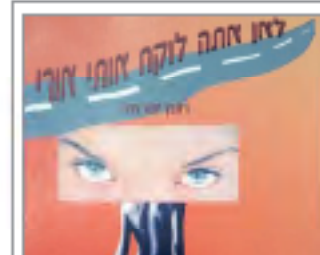
אביגיל שפי
סופר / יחידת נגיפי צבאי

באמאלי אלכס ישראלי
אמנות פלסטית / חיל אופר

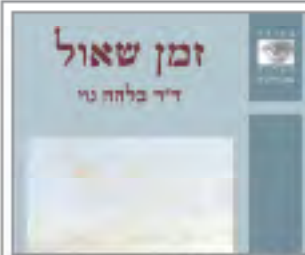
באורי פדי
אמן פלסטי / חיל חים

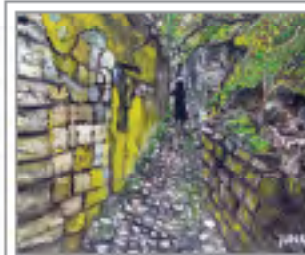
באמן יאנוב יקוקל
אמן פלסטי / חיל חלים

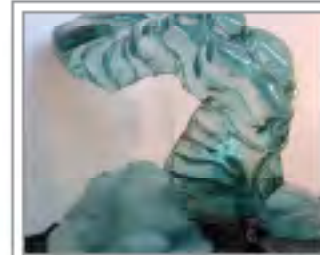
סייבניץ ישראל
סופר / חיל אופר

ד"ר פי בלחה
סופרת / חיל רפנוח

באורי רזנוב
אמן פלסטי / חיל אופר

באמן סידור
אמן פלסטי / חיל אופר

בלימן דליה פוליאנוב
אמנות פלסטית / חיל חים

באשמן חיים
אמן פלסטי / חיל אופר

באמאלי אורי
אמן פלסטי / חיל וסמנצ'י

שי ברוך
אמן פלסטי / חיל רהלים

רחל ברוך
אמנית פלסטית / נשבות דוד

קורן קי
אמן פלסטי / חיל רחל

קובי מדי
אמן פלסטי / חיל גורן

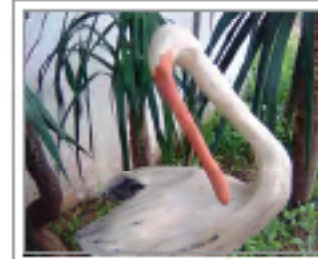
פילמו יצחק
אמן פלסטי / חיל רוקס

רחל אריה
אמנית פלסטית / חיל אפר

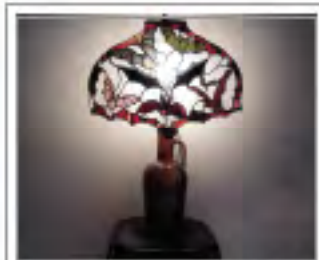
קלימנטין חן
אמן פלסטי / חיל מדינת

פסנתר אילון
אמנית פלסטית / חיל רפואה

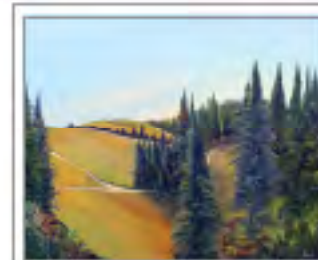
ויטאלה חבר דבי
אמנית פלסטית / חיל לאנסקו

רד בייט
אמן פלסטי / חיל חים

קובה אלי
סופר / חיל חים

פרנקו רוקס
אמן פלסטי / חיל אפר

קני מברום
אמן פלסטי / חיל לאנסקו

ריסקר זמבה
אמנית פלסטית / חיל צמחים

קובי מדי
אמן פלסטי / חיל לאנסקו

אפרים מברום
אמנית פלסטית / חיל

שי ברוך
אמן פלסטי / חיל רחל

רחל ברוך
אמן פלסטי / חיל אפר

רחוב סביב
סופר / חיל גורן

קובי מדי
סופרת / חיל אפר

פילמו יצחק
אמנית פלסטית / חיל אפר

רחל אריה
סופר / חיל רוקס

קובי מדי
אמן פלסטי / חיל אפר

מעסיקים חברי "צוות" קולטים אנשי "צוות": הולכים על מקצוענות, מסירות וניסיון

אבשלום אלבז, "זר מעדנים":
צריך לבוא "קטן" ולצאת "גדול"

אבשלום אלבז

אבשלום אלבז (רס"ב) ממשיך את

מה שעשה בצבא גם בשוק האזרחי. לדבריו, נוח לו יותר עם האנשים איתם שירת ולכן, ככל שמתאפשר לו, הוא דואג לגייס לחברת זר מעדנים, בה הוא משמש כיום כמנהל תפעול, אנשי "צוות". "לרוב מדובר בתחום המקצועי - מזון ונגזרותיו - אבל גם מחסנאים, נהגים וכיו"ב", הוא אומר. עד כה הגיעו לזר מעדנים כ-15 אנשי "צוות", ולדבריו

החברה לא עשתה מקח טעות.

נושא המזון מלווה את אבשלום, תושב באר שבע, כבר עשרות שנים. לאחר שירות סדיר כטנקיסט בחיל השריון, השתחרר, למד מלונאות בבית ספר תדמור, התמחה בתחום המזון וב-1988 התגייס לשירות קבע. הוא שירת בתפקידים רבים - רס"ר מטבח בפיקוד דרום, קצין מזון באוגדת עזה ועוד. לדבריו, כשהשתחרר היה לו ברור כי ימשיך בתחום. "זה מה שידעתי לעשות ואת זה אני אוהב לעשות. העבודה בזר מעדנים היתה טבעית עבורי".

בחברה הגדולה יחסית, הפועלת בכל הארץ, מעסיקה כ-600 עובדים ומכינה ארוחות לעשרות אלפי עובדים בעשרות מפעלים - מונה אבשלום למנהל שירות ההסעדה באתר צין. "קיבלתי את העבודה בשמחה, כי ידעתי שצריך להתחיל מאיפה שהוא. ידעתי כי אם אמלא את התפקיד באותה רצינות ונחישות כפי שעשיתי בצבא, יהיה מי שיראה זאת ואוכל להתקדם בתפקיד".

מניסיונו, אני מציע לכל מי שהשתחרר מצה"ל לא להתהדר במה שעשה בצבא אלא לבוא "קטן" - ולצאת "גדול". את זה אני אומר כשאני מראיין אנשי 'צוות' שבאים לעבוד אצלנו.

אני עצמי יכול להיות דוגמא מצוינת לכך: במסגרת העבודה שלי כאן עברתי כמה מפעלים, כל אחד יותר גדול מהשני, ולפני מספר חודשים מונית למנהל תפעול של החברה. זו מערכת שידעת להעריך ולקדם את אלה שמגיעים להם".

למה חשוב לך דווקא שאנשי "צוות" יגיעו לזר מעדנים, הרי תפקידך לבחור במתאימים ביותר...

"כי אני חושב שהם המתאימים ביותר. הם ניהלו מערכות גדולות, בין אם בתחום המזון ובין אם בתחום הלוגיסטיקה, הם לוקחים אחריות, לא עושים חשבון לשעות והמסירות היא חלק בלתי נפרד מהם. הם אנשים אמנים מאוד, אפשר לסמוך עליהם וכשאני מטיל משימה על אחד מהם, אני משוכנע כי היא תתבצע על הצד הטוב ביותר".

לנושא האמינות יש משמעות מרחיקת לכת אצלנו. אנו מכינים מאות אלפי מנות בחודש, צריכים להיות מוכנים תמיד בזמן, בשעות קבועות, עם מנות אחידות, טעימות ומגוונות וחשוב יותר מכל - יש לנו אחריות על בריאות הסועדים. חלילה לנו להכין מנות מחומרי גלם שאינם איכותיים, שנפגמו או שפג תוקפם, וחלילה שמשוהו ישתבש לאורך התהליך של הכנת המנה, שמירתה בקירור ואספקתה בתנאים האופטימליים. מדובר באחריות כבדה וממש כפי שהייתה על כתפיו אחריות כבדה בעת השירות - כך זה גם עכשיו, לא פחות".

- אני משער שהמשכורות בתחום אינן גבוהות - מה גם ששיעורי המס שמחויב לשלם גמלאי צה"ל שעובד גבוהים, זה מרתיע רבים...

"ראשית, המילה מרתיע רלוונטית בעיקר עבור מי שמראש לא כל כך רוצה לעבוד... אני לא מקנא בגמלאי צה"ל שלא עובד - ולא משנה מה גובה הפנסיה שלו או שיעור המס שיצטרך לשלם. שנית, המשכורת אמנם אינה גבוהה, אבל אפשר להתקדם אצלנו. חלק מהעובדים מקבלים רכב וטלפונים ניידים, וזו תוספת משמעותית. בנוסף, סביבת העבודה אמנם לא פשוטה, אך בהחלט מאתגרת. חלק מאנשי 'צוות' שנקלטו כסגני מנהלי אתרים הפכו למנהלי אתרים והם חשים סיפוק וגאווה.

כשאני פוגש משוחרר צה"ל אני אומר לו: 'תשכח מה שהיה בצבא ומה שעשית בצבא. תתחיל לבנות את עצמך מהתחלה. גם בצבא אף אחד לא התחיל את דרכו כמפקד, כולם עבדו, התקדמו, השקיעו והגיעו לתפקידים מהם פרשו. צריך לעשות סוויץ' במחשבה".

אבשלום מספר כי כאשר דרוש בחברה בעל תפקיד, הוא ינסה להשיג קודם כל באמצעות יחידת התעסוקה של "צוות". "יש לי קשרים מצוינים עם דניס אוחנה מיחידת התעסוקה במחוז דרום וכשאני מבקש ממנה למצוא עבורי מועמד מתאים, היא עושה זאת בשמחה. תמיד היא שולחת כמה מועמדים, אחרי שכבר ערכה מיונים, רובם מתאימים לתפקיד, ואני בוחר את המתאים ביותר".

אבשלום מעיד כי ככל הידוע לו מרבית חברי "צוות" שנקלטו בחברת זר מעדנים עושים חיל, מרוצים וחשים שהם מביאים לידי ביטוי את הידע והניסיון המקצועי שלהם בצורה טובה. "תחום העיסוק הוא דומה, האחריות דומה, המקצועיות דומה, אבל כל מי שמגיע אחרי פרישה לתפקיד הראשון שלו באזרחות, צריך לזכור שהוא פותח פרק חדש בחיים".

אברהם (אבי) לוי, "בוב - ביטחון ובטיחות":

תחומי הביטחון מתאימים לחברים

ב-15 שנות קיומה נערכו במכללת בוב

ביטחון ובטיחות מאות קורסים בתחומי הביטחון השונים ולפי אנשים עברו בשעריה, חלק מהם פורשי צה"ל שהגיעו במסגרת פרויקט הקצינים והנגידים או דרך חברות בהן הועסקו, הרוכשות דרך קבע את שירותיה. רוב עובדי החברה הם פורשי צה"ל, ולדברי **אבי לוי** המנכ"ל ומייסד המכללה, הוא העדיף אותם על פני מועמדים אחרים, בשל הידע הרב שרכשו בצבא, הניסיון, הרצינות והמקצועיות.

אברהם (אבי) לוי

"תחומי הביטחון והבטיחות מחייבים הקפדה יתירה על איכות האנשים העוסקים בתחום", אומר אבי. "אנחנו, עורכים קורסים בתחומי הביטחון, כדוגמת קורס ממוני בטיחות. תחומי האחריות הנדרשים ממשותפיו רבים ומגוונים, כמו למשל, ניהול סיכונים, ידע בחוקים ותקנות בטיחות, הכנת תוכנית בטיחות למפעלים וארגונים ועוד. המסגרות הללו מתאימות מאוד לאנשי 'צוות' ומי שעובר אחד או יותר מהקורסים שלנו יכול בקלות להשתלב במעגל העבודה, כי לתפקידים הללו ולאנשים הללו יש ביקוש. מהקורס האחרון שערכנו במיוחד עבור 'צוות', בו השתתפו עשרה חברים, נקלטו ארבעה בוגרים אצלי בחברה, ואת האחרים הפניתי למפעלים ולארגונים שונים - רובם ישתלבו בעבודה בתקופה הקרובה".

יחידת התעסוקה - היחידה שעובדת בשבילך

mtasuka@tzevet.org.il	טל': 03-6173535 פקס: 03-6165268 נייד: 050-4509801	ברוך הירש 14, בני ברק 51202	שרית רוזנצוויג סמנכ"לית "צוות" לתעסוקה
ptasuka@tzevet.org.il	טל': 03-6173537 פקס: 03-6169568 נייד: 052-3255278	ברוך הירש 14, בני ברק 51202	רונית אזולאי מזכירת יחידת התעסוקה
wzafon@tzevet.org.il	טל': 03-6173518 פקס: 04-8200326 נייד: 050-2819533	דרך בר יהודה 52, נשר 36603	דליה קוקוש סלוצקי מנהלת תעסוקה, מחוז צפון
awzafon@tzevet.org.il	טל': 03-6173540 פקס: 04-8200326 נייד: 050-2760218	דרך בר יהודה 52, נשר 36603	אהובה אברט רכזת תעסוקה, מחוז צפון
wcenter@tzevet.org.il	טל': 03-6173536 פקס: 03-6169568 נייד: 050-9340426	ברוך הירש 14, בני ברק 51202	אילנה שורר מנהלת תעסוקה, מחוזות דן ושרון
awcenter@tzevet.org.il	טל': 03-6173538 פקס: 03-6169568 נייד: 050-2542055	ברוך הירש 14, בני ברק 51202	אסתי לוי רכזת תעסוקה, מחוזות דן ושרון
wyehuda@tzevet.org.il	טל': 03-6173533 פקס: 08-9471239 נייד: 050-3329726	גאולה 4, רחובות 76272	משה ארנון מנהל תעסוקה, מחוז יהודה
awyehuda@tzevet.org.il	טל': 03-6173545 פקס: 08-9471239 נייד: 050-2776350	גאולה 4, רחובות 76272	צינה דן רכזת תעסוקה, מחוז יהודה
wdarom@tzevet.org.il	טל': 03-6173541 פקס: 08-6439293 נייד: 050-8211052	בית לחם 2, בית החייל 84100	דניס אוחנה מנהלת תעסוקה, מחוז דרום
awdarom@tzevet.org.il	טל': 03-6173542 פקס: 08-6439293 נייד: 050-2741698	בית לחם 2, בית החייל 84100	רונית אזולאי רכזת תעסוקה, מחוז דרום
mjerusalem@tzevet.org.il	טל': 03-6173524 פקס: 02-6235713 נייד: 050-9895263	האלוף שאלתיאל, בית החייל ירושלים 94555	שמעון מלכה מנהל תעסוקה, מחוז ירושלים
pjerusalem@tzevet.org.il	טל': 02-6221758 פקס: 02-6235713	האלוף שאלתיאל, בית החייל ירושלים 94555	סיון ניסים פקידת מחוז ירושלים

נושא ההדרכה חשוב ביותר בעיני אבי, שכן בוגרי הקורסים השונים יצטרכו להעביר את הידע שברשותם לעובדים באתרים ולדרגים השונים בחברות ובמפעלים. "מי שהיה בצה"ל, למד לדבר מול חיילים, הדרך אותם בסיטואציה כזו או אחרת, נחשף בעצמו לשיטות הדרכה שונות, וזו סיבה נוספת לכך שפורשי צה"ל הם מועמדים מצוינים לעסוק בתחום - בעיקר אנשים בעלי רקע טכני, ובראשם פורשי חיל האוויר, חיל הים וחיל החימוש".

קורס ממוני הבטיחות שנערך בשיטות יחידת התעסוקה של ארגון "צוות", התקיים במשך שלושה חודשים במתכונת של ארבעה ימים בשבוע (לעומת מתכונת של יום בשבוע הנמשכת בדרך כלל כשנה). "בקורס הזה קיימים שלב עיוני ושלב מעשי", מספר אבי. "ערכנו את שני השלבים ברצף, כאשר לכל ארבעה משתתפים הצמדנו מנחה שהוביל אותם לפרויקט הסיום. 100% ממשתתפי הקורס עברו את הבחינות בהצלחה וקיבלו את ההסמכה. במהלך הקורס ביצענו יחד עם מנהלת תעסוקה של 'צוות' מחוזות דן ושרון, אילנה שורר, שיחות חתר ושיחות סיכום והמשתתפים הביעו את שביעות רצונם מהתכנים, מהחלק המעשי ומהרמה. בכוננת יחידת התעסוקה ב'צוות' לערוך קורס נוסף בחברתנו במהלך חודש ינואר 2013. אציין כי חברי 'צוות' קיבלו 20% הנחה במחיר הקורס והארגון משתתף גם בחלק משכר הלימוד של חבריו".

- במכללה שלך, וגם במכללות דומות, עובדים קורסים שונים בתחום הבטיחות והבטיחות. האם יש עבודה לכולם?

"חלק גדול מהמשתתפים נמצאים כבר במעגל העבודה והשתתפות בקורסים וברענונים שנתיים היא בגדר חובה. גם החדשים לא מתקשים למצוא עבודה. ישראל היא אחת המדינות הבודדות בעולם, בה נושא הרגולציה בתחום הבטיחות הוא מתקדם במיוחד ובשל כך קיימת מודעות ויש דרישה לאנשים שעברו הכשרות בתחום וקיבלו תעודה מוכרת מטעם מינהל הבטיחות במשרד התמ"ת. מגמה זו רק תלך ותגבר".

מצטוותים באמצעות יחידת התעסוקה רבעון שלישי 2012

תושב מרכז שפירא ■ **אריאל פּרץ** (רס"ן) - מונה למנהל תפעול בתאגיד המים יובלים. יוצא חיל האוויר, תושב אשדוד.

מחוז מרכז:

■ **יורם קוהן** (סא"ל) - מונה למחנך כיתת מסד נחשון בבית הספר ארנון ברמת גן. יוצא חיל התקשוב, תושב רמת גן ■ **גדעון רוזן** (סא"ל) - מונה למנהל בית דפוס בבזק ישיר - הדפסות איכות בע"מ. יוצא חיל הלוגיסטיקה, תושב רמת גן ■ **רוני אלגביש** (רס"ן) - מונה לעוזר ראש המנהלת בבגירה מערכות. יוצא חיל המודיעין, תושב נתניה ■ **רם לוי** (סא"ל) - מונה לסמנכ"ל תפעול בחברת הומי ישראל בע"מ. יוצא חיל החימוש, תושב פתח תקוה.

* הרשימה מונה שמות חלק מהחברים שנמצא עבורם מקום עבודה באמצעות יחידת התעסוקה של "צוות".

אתר "צוות" - תחום התעסוקה

תחום תעסוקה באתר "צוות" התחדש בעיצוב עדכני ובתתי-סעיפים בפרק התעסוקה. האתר מביא לידי ביטוי את מגוון הפעילויות ובהן: סדנאות, קורסים, ימי עיון וכו', הנערכים על-ידי יחידת התעסוקה. אנו מקווים כי תמצאו את האתר יעיל, ידידותי ונוח לגלישה. **כניסה לאתר:**

www.tzevet.org.il

מחוז דרום:

■ **מאיר אטלי** (רס"ם) - מונה למנהל תפעול ברשת עתיד, תיכון אופקים. יוצא חיל האוויר, מתגורר בבאר שבע ■ **אוהד ברוך** (סא"ל) - מונה למנהל אזור רמת נגב בחברת כחלית. יוצא חיל הנדסה, תושב להבים ■ **דוד צורארו** (רס"ב) - מונה למפקח עובדי ניקיון בחברת איתן שמיר במפעל מגנזיום ים המלח. יוצא חיל הקשר, תושב באר שבע.

מחוז צפון:

■ **אלי שורץ** (רס"ן) - מונה למנהל לוגיסטי תפעולי בחברת גולדליין. יוצא חיל הים, תושב נשר ■ **רענן ראובן** (רס"ב) - מונה לממונה בטיחות בעבודה בקו פיננסי. יוצא חיל חימוש, תושב נצרת עילית ■ **יפה כהן** (רס"ב) - מונתה למזכירה בווקסמן גוברין שטרן בע"מ. יוצאת חיל התקשוב, תושבת קרית ביאליק ■ **יהודה מדינה** (רס"ב) מונה לאחראי משמרת בחוצות אלונים. יוצא חיל החימוש, תושב מגדל העמק.

מחוז יהודה:

■ **אדמונד משאש** (רס"ב) - מונה למחסנאי בחברת אביטל ייצור ושיווק בע"מ. יוצא חיל האוויר, תושב יבנה ■ **יוחנן עמר** (רס"ן) - מונה למנהל שירות בחברת ציוד בע"מ. יוצא חיל החימוש, תושב רחובות ■ **ניסים לוי** (רס"ב) - החל לעבוד בתחום קשרי לקוחות בחברת "מא"י מרכז אטמים ישראל. יוצא חיל האוויר, תושב נס ציונה ■ **יצחק סברי** (רס"ב) - מונה למדריך שיקומי בעמותת יחדיו. יוצא חיל האוויר,

הכשרות, סדנאות, קורסים

סדנאות העצמה לחברי "צוות" - יחידת התעסוקה ב"צוות", בשיתוף משרד התמ"ת, אגף בכיר להכשרה מקצועית ופיתוח כ"א - "פרויקט הקצינים והנגדים", קיימה סדנת העצמה לחברי "צוות" דורשי עבודה במחוז צפון, בהשתתפות דן ארז שהרצה בנושא שכר והיבטים פנסיוניים ונציגי חברת שיפור. מטרת הסדנה - שיפור מיומנות השיווק העצמי בתהליך חיפוש עבודה ומתן כלים לניצול הזדמנויות לתעסוקה. חברים המעוניינים להשתתף בסדנאות העצמה מוזמנים לפנות למנהלי התעסוקה במחוזות.

יריד הכשרות במחוז יהודה

התעסוקה משמשת ציונה דן. את היריד כיבדו בנוכחותם יו"ר ומנכ"ל "צוות", יו"ר מחוז יהודה יואל גונן, מנהל "פרויקט הקצינים והנגדים" מוטי שגיא, רמ"ח מופ"ת שולי אייל, מנהל מחוז יהודה ראובן חמו וסמנכ"ל "צוות" לתעסוקה שרית רוזנצוויג.

כנס נטוורקינג לפורשי צה"ל במחוז הדרום - חברי "צוות" פורשי צה"ל ממחוז הדרום, מחמנים להשתתף במפגש נטוורקינג של פורטל "ביטחונט" בניהולו של חבר "צוות" אבי פרנקל. המפגש יערך ב-3.12.2012, בשיתוף יחידת התעסוקה של "צוות" ומינהל פרישה בצה"ל, בבאר שבע. בכנס ינתנו הרצאות ע"י ד"ר יניב זייד בנושא שיווק ומכירה עצמית, ועל-ידי ורדית קמחי בנושא ניהול קריירה אישית בארגון אזרחי. כן תסקור סמנכ"ל "צוות" לתעסוקה שרית רוזנצוויג, את פעילות היחידה בכל המחוזות. בנוסף ינתנו "טיפים" בהתנהלות פיננסית בקריירה שנייה על-ידי נציג נותן החסות לכנס. המפגש יערך במרכז הקונגרסים, מיתחם ביג, באר שבע.

סדנת העצמה במחוז צפון

"סל הכשרה" - חברים המבקשים לעבור הכשרה לשם הסבה מקצועית או לשם יצירת אפשרויות תעסוקה נוספות, יכולים לבקש סיוע במימון ההכשרה מ"סל הכשרה" שבתקציב יחידת התעסוקה. הסיוע ניתן בהתאם לקריטריונים (מצב אישי/כלכלי וכיו"ב), ומותנה באישור ועדת "סל הכשרה". המעוניינים בפרטים נוספים מתבקשים לפנות למנהלי התעסוקה במחוזות.

מטה מול מטה: יחידת התעסוקה ב"צוות" ומחלקת מופ"ת פגישה בין אנשי יחידת התעסוקה ב"צוות" לבין אנשי מחלקת מופ"ת התקיימה ב-4.9.2012. מנכ"ל "צוות" דן נדיב הדגיש את חשיבות המפגש ואת היותו חלק מתהליך העבודה המתקיים בין שני הגופים לטובת הפרש. "התעסוקה הוא אחד הנושאים המרכזיים והחשובים ב"צוות", אמר נדיב. רמ"ח מופ"ת אל"ם שולי אייל, הדגיש את שיתוף הפעולה בין "צוות" למינהל הפרישה וכי מטרת שני הגופים היא לפעול למען הפורשים. "ככל שיורחב שיתוף הפעולה כך יהיה טוב יותר לפורשים".

יריד הכשרות במחוז יהודה - בתאריך 3.9.2012 נערך "יריד הכשרות" עבור חברי "צוות" דורשי עבודה במחוז יהודה. זאת במסגרת שיתוף פעולה של יחידת התעסוקה ב"צוות", מינהל פרישה בצה"ל, שירות התעסוקה הישראלי ומשרד התמ"ת - "פרויקט הקצינים והנגדים". מטרת היריד הייתה לחשוף ולפרוש בפני חברים את מגוון הקורסים וההכשרות המוצעים מטעם משרד התמ"ת. כמו כן, ניתן ביריד ייעוץ אישי ותעסוקתי. את יחידת התעסוקה במחוז יהודה מנהל ארגון משה, ובתפקיד רכז

ומשרד התמ"ת - "פרויקט הקצינים ונגדים". כל הקורסים וההכשרות היו מוכוונים תעסוקה, ומטרתם היתה להגדיל את סיכויי החברים להשתלב בשוק העבודה. אנו מאחלים לבוגרי הקורסים השתלבות מהירה וקליטה נעימה בעבודה.

קורסים והכשרות מקצועיות - לאחרונה הסתיימו מספר קורסים, שנערכו ביזמת יחידת התעסוקה ב"צוות", בשיתוף מינהל הפרישה

לקראת שנת העבודה 2013 כוונתנו לפתוח קורסים נוספים מוכווני תעסוקה: קציני בטיחות בתעבורה, נהיגת רכב ציבורי, ממוני בטיחות בעבודה, הכשרת יועצים עסקיים, הנה"ח סוג 1-2, מנהלי עבודה בתעשייה. חברים המעוניינים בפרטים נוספים מתבקשים לפנות למנהלי התעסוקה במחוזות. פתיחת כל הקורסים מותנית במינימום משתתפים.

טקס סיום קורס "ממונה בטיחות בעבודה", מחוז הדרום, מכללת "אתגר" בבאר שבע, בהשתתפות חברים ממחוזות הדרום ויהודה

טקס סיום קורס מנעולנים נערך במחוז ירושלים בהשתתפות חברים ממחוזות יהודה, ירושלים וצפון

טקס סיום קורס ממונה בטיחות בעבודה במכללת "בו"ב, מודיעין, בהשתתפות חברים ממחוזות דן, שרון, יהודה וירושלים

טקס סיום קורס שימושי מחשב אקסל במרכז להב"ה, בהשתתפות חברים ממחוזות שרון ודן

התוכנית הצעירה: המחזור השלישי במכללת "קיי" בבאר שבע

מחזור ראשון של התוכנית נפתח במכללת "אורנים" בקרית טבעון לתעסוקה, מנהלי התעסוקה במחוזות וראש מינהל הפרישה - מחלקת מופ"ת. בשם כל חברי הארגון מאחלת הנהלת "צוות" לחברינו המורים בוגרי תוכנית "צוות - הטובים בחינוך" שהשתלבו בעשייה החינוכית הצלחה, שגשוג ועבודה פוריה, יישר כוח!

שנת הלימודים תשע"ג: "צוות - הטובים בחינוך" בכל רחבי הארץ

בשנת הלימודים תשע"ג שהחלה באוקטובר 2012 נפתחו לראשונה שלוש כיתות של תוכנית "צוות - הטובים בחינוך", בהן לומדים 72 סטודנטים, מרביתם חברי "צוות", וכן אנשי כוחות הביטחון והמשטרה. ארגון "צוות" מייחס חשיבות עליונה למיזם חשוב וערכי זה, המאפשר הכשרה של אנשים איכותיים ושיבוץ במערכת החינוך ובמשימות הניהול החינוכי של הדורות הבאים. את התוכנית יזמו "צוות" - יחידת התעסוקה, בשיתוף פעולה עם משרד התמ"ת - "פרויקט הקצינים והנגדים", מינהל הפרישה בצה"ל בהנחיית ובשיתוף משרד החינוך.

בטקס הפתיחה של כל מחזור בכל מכללה השתתפו הנהלות המכללות וסגלי ההוראה, יו"רי המחוזות, מנכ"ל "צוות", מנהל "פרויקט הקצינים והנגדים" במשרד התמ"ת, סמנכ"ל "צוות"

"בית ברל": התוכנית הוותיקה והמצליחה פועלת כבר עשרים שנה

כתובת הדוא"ל שלך אצלנו?

האם אתה מקבל מ"צוות" אחת לחודש בדוא"ל את ה"צוותון" - המידעון האינטרנטי של "צוות"?

אם לא - נא שלח את פרטיך האישיים בדוא"ל אל:

bitaon@tzevet.org.il

חברי "צוות" התנדבו למשימות התנדבות!!!

לעזרת צה"ל, לעזרת הנוער, לעזרת מערכי העורף

הרשמה בסניפי "צוות"

ההיסטוריה שלנו בתמונות

במדור זה אנו מפרסמים צילומים מהעבר של חברי "צוות". חלק מהדמויות המופיעות בתמונות אינן מוכרות או אינן זכורות. נשמח אם תעדכנו אותנו בפרטי המופיעים בתמונות

חברי "צוות" מוזמנים לשלוח תמונות מהשירות הצבאי ולציין את האירוע ואת שמות המצולמים. יועדפו תמונות מאירועים מיוחדים, אישיים או בעלי משמעות היסטורית.

מי המופיעים בתמונות? (תודה לארכיון צה"ל ומערכת הביטחון. אתר: www.archives.mod.gov.il)

פתרון חידת "מי האיש" (גיליון 102): בן ציון לייטנר ז"ל

בן ציון לייטנר קיבל את גיבור ישראל על גילוי אומץ לב בהתקפה על משטרת עיראק-סואידן, וכך נכתב: "ביום ה-19 באוקטובר 1948, בהתקפה על משטרת עיראק-אל-סואידן, עלה בידי חוליות הפורצים והחבלנים שלנו להתקרב עד למרחק של 50 מטר, דרומית מבנין המשטרה. על אף האש הקטלנית של האויב הצליחו חבלנינו להבקיע שתיים מחמש הגדרות שהקיפו את הבניין. כל התקדמות נוספת הייתה לאל, בגלל האש החזקה, שהאויב המטיר מבונקר. מפקד המחלקה הפורצת הטיל על חוליה בפיקודו של טר"ש בן-ציון לייטנר לחסל את הבונקר ברימונים, אך החוליה נשארה מרותקת לקרקע בגלל האש הבלתי פוסקת מהבונקר. בלי פקודה לכך הסתער טר"ש בן-ציון לייטנר בקריאות עידוד על הבונקר וברימוני שיתק אותו לגמרי. בהסתערות זו נפצע קשה".

זכו בפרס: מיכאל זיו, רמת ישי; תרצה בראל, אור יהודה; דליה סימון-רביב, רמת גן.

פתרונות לחידת "מי היה" ותשובות לזיהוי התמונה, יש לשלוח לדוא"ל bitaon@tzevet.org.il או בדואר לביטאון "צוות", רח' ברוך הירש 14, ת"ד 2222, בני ברק 51121, או בפקס 03-6166260 (נא לציין על המעטפה: "חידת צוות"). בין הפותרים יוגרלו שלושה ספרים.

חידת "צוות" מי היה?

להורים עולי בולגריה בגליל הוא נולד / שמו כשם מלך, אך עם כינוי מיוחד ■ כבר מילדות / בלט בכושר הישרדות ■ עם אבנים בכיסים היה הוא צועד / ומול גדולים ממנו ידע להתמודד.

סיים בהצטיינות את הלימודים / והתגייס לאחד הגדודים ■ וכשהצבא מפעולות התגמול לא נח / הוא הצטרף אל הנח"ל המוצנח ■ ב'מעבר-הדמים' בדרום בעת קרב / הוא נופל עם אנשיו למארב ■ הוא תופס זחל"ם / ונוהג בו, למרות שלא נהג מעולם!

תחת אש תופת עזה הוא נוסע לבטח / וללא פחד, הוא מחלף פצועים מהשטח ■ הוא נפצע ובקושי מרגיש / וממשיך עזרה להגיש ■ על כך קיבל את צל"ש הרמטכ"ל שלגיבורים נשמר / והצל"ש הזה לעיטור גבוה הומר.

לאחר שפנה לקצונה, התחתן וגידל בקר בחווה / הוא שב לשרת ונשלח ליבשת השחורה להקים שם צבא ■ על פעולתו שם קיבל עיטור מקומי מהמדינה / שעל-ידי הרמטכ"ל 'חסר-העין' לגיבורנו ניתן.

במלחמת ה'בוק' הוא חזר לעניינים / ולחם בעוז רוח עם הצנחנים ■ שנשלחו לחזק את יחידות השריון / עם אהוד ברק ועם דן שומרון ■ עם דרגות על כתף וניסיון של שנים / הוא עובר סדנאות של גריז ושמיים.

במלחמה ה'קשה' והוא מג"ד לעת עתה / בניגוד לאחרים הוא ממש לא הופתע ■ הוא ביטל חופשות ובשל המהלכים שהגה / בקרבות הראשונים גדודו כלל לא נפגע.

אך ההיסטוריה באכזריות על עצמה חוזרת / וראש הגשר בדרום מוצף באש תופת סוערת ■ בשטח מוטלים חיילים שלעזרה משועים / והוא שוב יוצא למשימת חילוץ הפצועים.

הצלפים עקבו אחריו בקפידה ורסיס אוויר ריסק לו את הקסדה / הוא צנח לטנק ונחשב למת, אך למזלו הגיעה חיש העזרה ■ גדודו ספג מכה רצינית ולא נותר מי שסיפר מעשי הגבורה / אך היו פצועים שהציל ובזכותם הוא בעיטור גבוה נוסף זכה!

מאז פציעתו הייתה דרכו לא קלה / הוא ניסה להילחם ב'מחלה' ■ אך את הקרב הזה הוא לא הבקיע / ולגיל גבורות לא זכה להגיע. ■ ומה שנותר לעשות, זה להצדיע לקצין המעוטר פעמיים במעשי גבורה / שדווקא בתאריך פציעתו כעבר, כדיוק באותו היום, הוא הובל לקבורה.

מאת: זהבה צויקל (רס"ן)

הפכה לבירת הגליל ושטח שלטונה השתרע מצידון ועד השומרון. בתקופה זו, חשיבותה עלתה אף על זו של ירושלים, שהייתה זניחה לעומתה בעיני הממלוקים.

■ ■ ■

מוקד סיורנו השני יהיה ברובע היהודי של העיר העתיקה של צפת, לשם נגיע בנסיעה לאחר שנרד מגן המצודה ברכב, לכיוון הסראייה ומשם מערבית למדרחוב ירושלים, ונפנה מזרחה לכיוון העיר העתיקה. צפת הגיעה לשיא תפארתה בתקופה שלאחר גירוש היהודים מספרד ופורטוגל. במהלך המאה ה-16 עודדו השליטים העותומאניים את היהודים להתיישב ברחבי האימפריה העותומאנית. באותה תקופה חלה פריחה כלכלית אדירה בצפת, לדוגמא, תעשיית הטקסטיל כללה כ-3,000 נולים, ותוצריה נמכרו לצבא העותומאני והתחרו באלה של ונציה. בצפת חיו באותה תקופה 15 אלף יהודים, מרביתם מגלות ספרד ובעיר היו באותה עת שמונה בתי כנסת.

פריחתה הכלכלית של צפת, הביאה לתקופת הזוהר של היהדות בעיר בתחומי ההלכה, הפיוט, הקבלה ועוד. ניתן לקבוע כי בתקופה זו, התרכזו בה ענפי הרוח של העם היהודי, כמו רבי יוסף קארו מחבר "שולחן ערוך", רבי משה קורדובירו מחבר "פרדס רימונים" ורבי יצחק לוריא "האלוקי" ורבים רבים נוספים. בעיר צפת פעלו באותה תקופה גם ישיבות של תלמידי חכמים וניתן לומר כי "תקופת הזוהר", שנמשכה עד שלהי המאה ה-16, השפיעה באורח משמעותי על אופי היהדות עד ימינו.

תקופה זו הסתיימה כתוצאה מהחלשותה הכלכלית של העיר ומאזלת היד של השלטון העותומני, שגרמו לנטישת חלק גדול מהיהודים. הסיור בסמטאות הציוניות של הרובע היהודי כולל ביקור בבתי הכנסת של יוסף קארו, אבאב ובבית הכנסת האשכנזי של האר"י הקדוש. שלושת בתי הכנסת נמצאים במרכז הרובע היהודי, שילוט קיים במקום.

■ ■ ■

הפרק האחרון בסיורנו מתייחס לתקופת מלחמת העצמאות. בעת הזו מנה היישוב היהודי בצפת כ-1,600 איש והיה מוקף ברוב ערבי בן כ-12 אלף תושבים. בתרפ"ט פרצו הערבים לרובע היהודי ורצחו עשרות יהודים.

לאחר החלטת החלוקה של האומות המאוחדות בכ"ט בנובמבר 1947, החלו מעשי איבה מצד הערבים, כולל תקיפה של כלי רכב בצירי התנועה לצפת. הבריטים המליצו ליהודים לפנות את העיר מחשש לגורלם, ואולם היהודים החליטו שלא לנטוש את העיר. מחלקה של הפלמ"ח, שהייתה ממוקמת בהר כנען, תגברה את הרובע היהודי וכל התושבים התגייסו להיערכות להתקפות הערבים, ואף התקבל אישור של רבני העיר לבצר את העיר בשבתות ובחגים. בתחילת מאי 1948 ניסה הגדוד השלישי של חטיבת יפתח, בפיקודו של משה קלמן, לתקוף את עמדות הערבים, אך ניסיונו נכשל. יגאל אלון, מפקד חטיבת יפתח, הוזעק לעיר ולאחר שגיבש את תוכנית התקיפה נכבשה העיר (ב-10-11 במאי), שהייתה מוקד הלאומנות הפלסטינית בגליל העליון, ותושביה הערבים נמלטו ללבנון. האתרים המצביעים על המערכה בעיר הם בית אשת"ם בכניסה לרובע היהודי, תחנת המשטרה הבריטית במעלה גרם המדרגות מעל בניין זה, וכמובן, גן המצודה בו הוקמה אנדרטה לזכר הנופלים בתש"ח. בתום הסיור ניתן לבקר באחת המחלבות המפורסמות בייצור גבינות בעיר. אפשר להשלים את הסיור בביקור בקברו של הרשב"י במירון.

* שבתאי קו (סא"ל), מדרין מוסמך ומלווה קבוצות "צוות"

צפת וצפונותיה

מאת: שבתאי קו *

במהלך הסתיו נבקר בעיר צפת, בירת הגליל העליון והעיר הגבוהה במדינת ישראל. שמה של העיר נגזר מלשון תצפית, בשל גובהה הרב (בין 800 ל-900 מטר). צפת נזכרת לראשונה בתיאור ביצוריו של יוסף בן מתתיהו מפקד הגליל, במהלך ההכנות למלחמה ברומאים בתקופת המרד הראשון. ההיסטוריה של העיר צפת כוללת פרקים רבים ומגוונים בהם בולטות שלוש תקופות מרכזיות: הכיבוש הצלבני והממלוקי בגליל, תקופת המקובלים לאחר גירוש ספרד ואירועי מלחמת העצמאות. סיורנו יתמקד באתרים הקשורים בכך. נתחיל את סיורנו בגן המצודה. ניתן להגיע אליו ברכב, מכיוון תחנת האוטובוסים המרכזית, דרך רחוב הפלמ"ח, במעלה רחוב יפתח. גן המצודה כולל שרידים מרשימים של המבצר הצלבני בצפת. הצלבנים הקימו מבצרים שנועדו לשלוט על אזור הגליל ובכלל זה על "דרך הים" שקישרה בין מצרים לבין סוריה ומסופוטמיה. השרידים הנראים

מדרחוב בצפת

בייברס מייסד הממלכה הממלוקית, החליט לחזק את המבצר והקים בו מגדל מרשים ומערכת מים מפוארת. צפת הפכה לבירת הגליל ושטח שלטונה השתרע מצידון ועד השומרון. בתקופה זו, חשיבותה עלתה אף על זו של ירושלים, שהייתה זניחה לעומתה בעיני הממלוקים

כיום שייכים למבצר הצלבני שהוקם על-ידי הטמפלרים בשנת 1240, בסיועו כספי נדיב של הבישוף ממרסיי. המבצר שהיה מהגדולים במזרח התיכון, כלל מגדל עוז ושלוש חומות קונצרטניות בסגנון המבצרים הצבאיים של אירופה הפיאודלית בתקופת ימי הביניים. בגלל חשיבותו האסטרטגית הרבה, המנהיג הממלוקי המרכזי בייברס, החליט לכבוש בשנת 1266 והשקיע בכך מאמץ צבאי לוגיסטי רב. המבצר נכבש בעורמה, כאשר המנהיג הממלוקי - שהתחייב לאפשר לצלבנים לצאת ללא פגע לצור - הפר את הבטחתו ושחט את כל האבירים הטמפלרים. בייברס מייסד הממלכה הממלוקית, החליט לחזק את המבצר והקים בו מגדל מרשים ביותר ומערכת מים מפוארת. צפת

אין להפלות עובדים על רקע גיל

מאת עו"ד ברוך אברהמי, היועץ המשפטי ל"צוות"

בתי משפט בישראל, ובכללם בתי דין לעבודה ובית המשפט העליון שבבתו כבית דין גבוה לצדק, דנו ארוכות בשאלת ההפליה על גווניה השונים, ובתוך כך הקדישו מקום ייחודי לנושא ההפליה מחמת הגיל. בין השאלות שנשאלו בהקשר זה נמצא, למשל, את השאלה האם הסכם קיבוצי המעניק תנאים פחותים לעובדים בהשוואה לעובדים אחרים, וזאת מטעמי גיל בלבד, תקף או בטל? ומעבר לכך, מהי תוצאת אותה הפליה? האם זכאי אותו עובד לסעד, ומהו אותו סעד שיש לתיתו בניסיונות אותו עניין? (תע"א 08-9506 מוצפי נ' בנק לאומי לישראל). ראשית דבר, קבעו בתי המשפט שמיניעת הפליה מחמת גיל היא משימה חברתית מן המעלה הראשונה, בעיקר בשל הפער המשמעותי בין סיכויי של עובד מבוגר להשתלב בשוק העבודה לעומת עמיתו הצעיר יותר. החוק, כפי שבא לידי ביטוי בחוק שוויון ההזדמנויות בעבודה (ס' 2), קובע מפורשות כי נקיטת יחס שונה אל שווים, לרבות הפליה מטעמי גיל - פסולה. מעבר לכך, הדגיש השופט מ. חשין (בבג"ץ 6051/95 רקנט ואח' נגד בית הדין הארצי לעבודה) שמילות המפתח לעניין זה הן מחמת גילם, וכשם שהחוק אוסר להפלות בין עובדים מטעמים אחרים, כגון גזע, דת ומין כך אוסר הוא להפלות מחמת גיל. נקבע שכל הפליה הינה פסולה. גם בין ההפלות עצמן ישנן דרגות שונות, ועוצמתה של ההפליה נגזרת מחומרת הפגיעה בעיקרון השוויון.

כך, למשל, רואים בחומרה יתירה הפליה על בסיס גזע, דת, לאום, לשון, עדה וגיל. (בג"ץ 721/94 אל-על נ' יונתן דנילוביץ ובית הדין הארצי לעבודה). נספר שלא כך היו פני הדברים בעבר, והפליה מחמת גיל לא נמנתה עם איסורי ההפליה המובהקים. השינוי לא הגיע אלא לאחר שס' 2 לחוק שוויון ההזדמנויות בעבודה בשנת תשנ"ה-1995 ונוסף האיסור הנוגע לגיל,

לאחר שלא הופיע בנוסח המקורי של החוק ב-1988. לשינוי זה הייתה בוודאי השפעה מכרעת על הפסיקה ובעקבות שינוי החוק תופסים בתי המשפט את איסור ההפליה מחמת גיל כמי "שהשביח, נתחזק ונשתכלל מאז נוסחו המקורי של החוק". (השופט חשין בבג"ץ רקנט). מכל האמור עד כה ניתן ללמוד, כי הסכם מיוחד הקובע מראש תנאי עבודה נחותים המפלים את המועסקים מכוחו רק בשל גילם, הוא פסול. ובשל כך ניתן לתבוע פיצוי כספי בגין הפליה מחמת גיל, גם אם התביעה לפי חוק שוויון ההזדמנויות התיישנה. או אז ניתן לתבוע בגין פגיעה "בתקנת הציבור", העלולה להצמיח תביעה של ממון. ס' 30 לחוק החוזים בנוסחו המדויק קובע, כי "חווה שכריתתו, תכנו או מטרתו הם בלתי חוקיים, בלתי מוסריים או סותרים את תקנת הציבור - בטל".

עוד נוסף, כי ס' 9 לחוק שוויון ההזדמנויות קובע כי חובת ההוכחה בשל הפרת הוראת איסור ההפליה תהיה על המעביד, כל עוד הוכיח העובד כי לעניין קבלה לעבודה, קידום בעבודה, תנאי העבודה ו/או תשלום פיצויי פיטורין נתקיימו בו התנאים והכישורים המתאימים, ולעניין הפיטורים מהעבודה, אם הוכיח העובד שלא הייתה במעשיו או בהתנהגותו סיבה לפיטוריו. יחד עם זאת, למרות הרוח האופטימית, כדאי לזכור ולסייג שבישראל, על-פי הנורמות המקובלות, פרישה כפויה מחמת גיל לא נתפסת כפסולה כאשר הגיע העובד לגיל הפרישה החוקי. בנקודה זו יש לנו הרבה מה ללמוד מהמחוקק האמריקאי. כך, לדוגמה, במדינת קליפורניה הכריז המחוקק כי כפיית פרישה על אדם משום שהגיע לגיל כרונולוגי מסוים, שוללת ממנו את האפשרות לממש זכות יסודית: הזכות לעבוד ולפיכך מדובר בעניין אכזרי שאמור לחלוף מן העולם. ואילו החוק הפרדלי בארצות הברית מסווג קביעתו של גיל פרישה כפויה כהפליה מחמת גיל, ולמעט חריגים מסוימים רואה הוא אותו כבלתי חוקי (מתוך בבג"ץ רקנט). על כך נאמר בשלב זה - עוד חזון למועד.

במסגרת אירועי 100 שנה לבית הספר הריאלי בחיפה הפנימיות הצבאיות לקראת כנס בוגרים ארצי

במסגרת חגיגות 100 שנה לבית הספר הריאלי העברי בחיפה, מציינת השנה הפנימייה הצבאית לפיקוד בחיפה 60 שנה להיווסדה. הפנימייה הוקמה בשנת 1953 על-ידי ראש הממשלה בן גוריון וד"ר בירם, מנהל בית הספר הריאלי העברי, במטרה להכשיר בני נוער לפיקוד בצה"ל.

הפנימייה הצבאית הייתה לאורך השנים מוסד חינוכי קדם-צבאי, המפתח ערכים, ידע, תכונות ומיומנויות הנדרשים למפקדים בצה"ל. הפנימייה טיפחה קצונה מקצועית וערכית למערך הלוחם. היא אינה רק יחידה צה"לית, אלא גם מוסד חינוכי שהוא "שמורת טבע". שילוב מיוחד זה, איפשר את היווצרותה של קהילה מיוחדת במינה במקום, עם תנאי למידה וחברותא המשמשים לבוגרים רבים מודל ודרך חיים. במהלך 60 שנות קיומה הכשירה הפנימייה אלפי בוגרים, מאות מהם חברי "צוות". 130 מהם נפלו במערכות ישראל ול-40

מהם הוענקו עיטורים וציונים לשבח. סא"ל ליאור גרוס, מפקד הפנימייה גאה לספר כי "מהפנימיות הצבאיות יצאו שני רבי אלופים, 11 אלופים, 24 תתי אלופים, 74 אלופי משנה, 303 סגני אלופים, 294 רבי סרנים ועוד מאות קצינים בדרגות סרן, סגן וסג"ם. מתוך כלל הבוגרים, 85% הינם קצינים ושני שלישי מהם משרתים בתפקידי טייסים, מ"פים וחובלים. גרוס מונה לתפקיד לפני שנתיים ושם לעצמו למטרה להגדיל את מספר בוגרי הפנימייה הממלאים תפקידי ליבה בקרב הקצונה בצה"ל. "מדי שנה פונים אלינו כ-1,000 מועמדים מכל רחבי הארץ, מתוכם יתקבלו רק 70 בני נוער, לאחר תהליכי מיון ארוכים ומורכבים. אני מחפש נוער איכותי, שכבר בגיל צעיר שואף להפיק מעצמו את המיטב ורואה בתרומה לחברה הישראלית מטרה ודרך חיים. נוער כזה יוכל להצמיח מנהיגים ומפקדים לעתיד". במסגרת אירועי 100 שנה לבית הספר הריאלי בחיפה ייערך בשנת 2013 כנס של בוגרי הפנימיות הצבאיות לדורותיהם.

משלחת מטעם איגוד הצבא הגרמני אורחת "צוות"

המשלחת ביד לשריון בלטרון

טקס משותף ביד ושם

ופנאי לחברים. הכוונה היא לקיים את הביקורים מדי שנה ובשנת 2013 תבקר שוב משלחת "צוות" בגרמניה וחוזר חלילה.

ערב עיון עם משלחת של בכירי לוקהיד מרטין לקראת ההצטיידות במטוסי ה-F-35 וה-C-130J (ב-30 באוקטובר).
ב-7 בנובמבר אמור להתקיים כנס נוסף, אשר יוקדש לנושא התעופה האזרחית בישראל. הכנס מעורר עניין רב עקב מספר נושאים "חמים", כמו "שמים פתוחים" ומיקום שדות חליפיים לנתב"ג ולשדה דב.
תוכנית העבודה של המכון לשנה הבאה תתמקד בשלושה אירועים מרכזיים: עשור לאסון המעבורת קולומביה, 40 שנים למלחמת יום הכיפורים ו-100 שנים לתעופה בישראל.

המכון כולל את מרכזי המחקר הבאים:

מרכז למחקר בטיחות וביטחון בתעופה - עוסק במחקרים ובארגון כנסים בתחומי הביטחון והבטיחות בתעופה האזרחית והצבאית בישראל ובעולם.
מרכז לחקר חלל וכטב"מ - עוסק במחקר ובארגון כנסים בתחומי האסטרטגיה של שימושים צבאיים בחלל ובכלי טייס בלתי מאוישים.
מרכז רפואת חלל ותעופה - פועל לקידום המחקר והידע בתחומי רפואת תעופה וחלל, מקיים קשרים ושיתופי פעולה עם סוכנויות החלל השונות בעולם.

המרכז לחקר הכוח האווירי והעימות האסימטרי - עוסק במחקר באשר למיקומו ותרומתו של הכוח האווירי בכל הקשור להתמודדות מול ארגוני טרור, כיצד יכול חיל האוויר לנצל את יכולותיו הרבות אל מול אויב "חסר צורה", הן באופן עצמאי והן בשיתוף פעולה עם גורמים נוספים המתמודדים עם האתגר בצה"ל ומחוצה לו.

מכון פישר מפעיל מרכז מידע וספרייה הכוללים אוסף מרתק של אלפי פריטים, ספרים, כתבי עת וסרטים בתחומי התמחותו. הספרייה הדיגיטלית להיסטוריה ומורשת חיל האוויר, בניהולו של עמוס כהן סא"ל, נועדה לקרב את הציבור הרחב, בדגש על בני הנוער, אל ההיסטוריה והמורשת של חיל האוויר הישראלי.

אתר האינטרנט של מרכז המידע כולל מאות פרסומים בתמליל מלא, שניתן להורידם למחשב ולקורא אלקטרוני ללא תשלום. האתר מתעדכן באופן שוטף. ניתן להתעדכן במידע רלוונטי על מכלול תחומי הפעילות של המכון באתר המכון בכתובת: www.fisherinstitute.org.il

בין התאריכים 15-21.10.12 ביקרה בישראל משלחת איגוד הצבא הגרמני DBWV - DEUTSCHER UNDESWEHER VERBAND כאורחת ארגון "צוות". המשלחת כללה 19 משתתפים אשר הגיעו לישראל לביקור גומלין לאחר ביקורה של משלחת "צוות" בברלין כאורחת ה-DBWV בתאריכים 12-19.9.11. איגוד צבא גרמניה מהווה איגוד מקצועי שמטרתו לדאוג לזכויותיהם ולרווחתם של חיילים המשרתים בצבא הקבע, ביחידות מילואים ולגמלאים (אין בצבא הגרמני שירות חובה).

משלחת ה-DBWV כללה נציגים מכל הפלגים שמייצג האיגוד: נציגי צבא המילואים - Reservisten, נציגים של ארגוני הוטרנים ממלחמת אפגניסטן (גוף בהקמה), נציגי הצבא הגרמני - BUNDESWEHR, נציג של איגוד החיילים היהודים בצבא גרמניה - RJF, וכן נשיא אגודת ידיות גרמניה-ישראל DIG חבר הבונדסטאג לשעבר. מטרת הביקור הייתה להדק את הקשר בין איגוד צבא גרמניה לבין "צוות", ובכלל זאת ליצור קשר אישי בין חברי "צוות" לחברי האיגוד באגף הגמלאים, הוטרנים והרזרביסטים. הביקורים ההדדיים נועדו להעשיר את המשתתפים בתחומי ההיסטוריה והמורשת הלאומית היהודית בגרמניה ובישראל; ליצור היכרות עם פעילות ההתנדבות בארגונים; ללמד דרכים לשמירת זכויות החברים בארגונים ולהעשרה בתחומי פעילויות רבות, רווחה

מכון פישר למחקר אסטרטגי אוויר וחלל: השמים אינם הגבול

במסגרת פעילות מכון פישר, מיסודה של עמותת חיל האוויר, מקדמים אנשי המכון מחקר אסטרטגי בתחומי אוויר וחלל, בממשקים היישומיים שבין הצבאי-ביטחוני לאזרחי

מאת: יוכי ארליך

מכון פישר למחקר אסטרטגי אוויר וחלל נוסד

על-ידי עמותת חיל האוויר, הכוללת כ-5,000 פורשי שירות הקבע של החיל. יו"ר דירקטוריון המכון הוא הרצל בודינגר (אלוף). ראש המכון הוא אסף אגמון (תא"ל). המכון פועל במטרה לפתח את החשיבה והשיח הציבורי במדינת ישראל בתחומי התעופה והחלל, בדגש על היבטים המעשיים והיישומיים.

פעילות המכון כוללת ארגון כנסים וימי עיון, ביצוע מחקרים, פרסום מאמרים וניירות עמדה והפעלת מרכז מידע. המכון מקיים שיתוף פעולה עם צה"ל, מערכת הביטחון והתעשיות הביטחוניות בישראל וכן עם מוסדות מחקר ואקדמיה בארץ ובעולם.

מכון פישר מקיים מדי שנה שלושה כנסים בינלאומיים גדולים, הזוכים לתהודה עולמית מרשימה ומספר כנסים בעלי היקף מצומצם יותר. שלושת הכנסים הגדולים הם: כנס החלל הבינלאומי, המתקיים בתחילת כל שנה בסמוך למועד אסון מעבורת החלל קולומביה בו נהרג אילן רמון; כנס בנושא ביטחון לאומי בדגש על חלקו של חיל האוויר; כנס בנושא תעופה אזרחית המארגן בשיתוף רשות התעופה האזרחית ומתקיים בסתיו. ניתן לצפות בכל ההרצאות והכנסים באתר האינטרנט של המכון.

לאחרונה ערך המכון את הכנסים הבאים: כנס בנושא "תהליכי קבלת ההחלטות האסטרטגיות במהלך מבצע עופרת יצוקה" (ב-7 בספטמבר);

הברווזון שהפך לברבור: הארטילריה בקרב היבשה

מאת: עודד טירה*

הקומנדו חייה של האוגדה היו בלתי אפשריים. ברמת הגולן היו קרבות שהארטילריה נטלה בהם חלק מכריע. ראשית בעמק הבכא, שבו רוכזו שבעה גדודי ארטילריה שעצרו את הסורים בקרבות מול חטיבה 7. לאחר מכן בהבקעה אל תוך עומק סוריה, רוכזו 12 גדודי ארטילריה שהשפיעו השפעה מכרעת על המהלך. גם היעדר ארטילריה בקרבות מכריעים, היווה גורם שהניע את צה"ל להגדיל ולשכלל את החיל. בקרבות בצומת לקסיקון טירטור ובקרבות בחווה הסינית, שיעודם היה להרחיב את בסיס ראש הגשר, לא הייתה ארטילריה אפקטיבית.

בספרו של שמואל אזוב מצוין כי לגדוד 890 מחטיבת הצנחנים, שהגיע להציל את ראש הגשר, לא היה קשור ארטילרי, הגדוד לא יכול היה להפעיל אש ארטילרית יעילה - ותוצאות הקרב ידועות.

המצרים, שספגו מהלומה במלחמת ששת הימים בגלל נחיתות בחיל אוויר ובטנקים, למדו מהניסיון. לקראת יום הכיפורים הם הקימו מערך נ"מ אדיר וכן הציבו בוגרי אוניברסיטאות בתפקיד של טילני נ"ט (סאגרים), כדי שיחזקו את מערך החי"ר והחי"ר המשוריין שלהם וייצרו איזון מול מטוסי וטנקי צה"ל.

המערך המצרי שפעל בחווה הסינית וסיכן את ראש הגשר במשך מספר יממות, היה מערך חי"ר מתוגבר בטילני נ"ט. היעדר פעילות ארטילרית יעילה היה אחת הסיבות המכריעות להיעדר הכרעה ולשיעור הנפגעים לכוחותינו.

תומ"ת M-107 "רומח" שהפגז את סוריה במלחמת יום הכיפורים

הקרב ב"חווה הסינית" נחקק היטב בראשיהם של המפקדים. אריק, ברן, בר לב, גונן, קלמן, דדו וטליק הגו בכך יומם ולילה, במהלך הקרבות ולאחריהם. ואכן שר הביטחון שמעון פרס והרמטכ"ל מוטה גור החלו בתהליך שהביא לכך שמלחמת יום הכיפורים ועד למלחמת לבנון הראשונה מספר הרוכבים (תותחים מתנייעים), גדל מ-12 ל-450. הארטילריה צויידה במערכות עזר חדשניות כמו מיחשוב משוכלל, מכ"מים חדישים לאיכון וטווח, מדי טווח לייזר, כמו גם מערכות ניווט ומדידה חדישות. החיל עסק בהקמה, הדרכה ובהסבת יחידות בקצב "רצחני".

בקורסי הקצינים ובהשתלמויות החילויות הופקו לקחים, כמו למשל החזרת דגש של לחימת חיל רגלים ולא רק קרבות שיריון. נושא אחד לא טופל והוא הגברת קצב הירי של התותח. אילו תותחי צה"ל היו יכולים לירות בקצב של 6-9 פגזים בדקה, היה נמנע הצורך בריכוזים גדולים וניתן היה לבצע משימה גדולה באמצעות סוללה או גדוד.

נושא מכריע שהביא לשיפור היכולות של החיל היה הוצאתם של מכוני האש מעמדות הירי והעברתם, באורח קבוע, "לחיות" עם כוחות המסתערים. המהלך בוצע על-ידי מפקדת קצין תותחנים ראשי ב-1975.

מאז מלחמת יום הכיפורים חיל התותחנים התעצם והפך לאחראי על הפעלת האש של קרב היבשה. בחיל מרוכזים היום לוחמים מעולים, המופקדים על נשק מדויק, לסיוע לכוחות המסתערים, לצד נשק להשמדה כמו גם על מערכות מודיעין, שיקשה על הדמיון לתארן.

* תא"ל במיל, קצין תותחנים ראשי לשעבר

מלחמת יום הכיפורים הייתה נקודת מיפנה בחשיבה בצה"ל לגבי מרכזיות הארטילריה, משתי סיבות קוטביות: בקרבות מכריעים הארטילריה פעלה באורח יוצא דופן לחיוב, מחד, ובקרבות חשובים אחרים לא הייתה מספיק ארטילרית, מאידך. השילוב של שתי הסיבות הללו, גרם לכניסת סוגיית הארטילריה ומרכיב האש לתודעת הלוחמים ומקבלי ההחלטות.

בכנס מפקדי המעוזים שהתקיים ברפידיים שבסיני לאחר המלחמה, קיבלה הארטילריה שבחים. לדברי רובם, בזכות הארטילריה של אגד ארטילרי 209 (בגזרה הדרומית של סיני), הם הצליחו להחזיק מעמד זמן ממושך כשהיו למעשה מנותקים. בלט במיוחד הסיוע למוצב המזח, שעמד בפני מספר התקפות, כשהתוקפים מגיעים לתוך מרחב המוצב והארטילריה שתואמה בין מפקד האג"ד ומפקד המוצב, הנחיתה מספר פעמים "אש על מוצבנו". האש כללה פגזים שמתפוצצים באוויר מעל למוצב.

כמו כן, הארטילריה סימנה למטוסי חיל האוויר נקודות "צא-כוון" שבאמצעותן הצליחו המטוסים להתמצא ולהנחית אל המוצב פצצות מצר. חיילי המעוז נמצאו בתוך המוצבים המוגנים ולא נפגעו. חיילי האויב החשופים שנפגעו, נהדפו מספר פעמים.

הארטילריה של אוגדה 252 (א"א 209), אף סייעה לאוגדה 162 במתקפתה על חטיבה 25 (T-62) שנעה מדרום לאזור הצליחה, במגמה "לסתום את הפירצה" שנבעה בקו ההגנה המצרי, קרי, אזור ראש הגשר.

הארטילריה בלטה בסיוע לגדוד הצנחנים 202 בגזרה הדרומית של התעלה. בגזרה הזו הכוח שבלם את ההתקפות המצריות - ובמיוחד ההתקפה של החטיבה המשורינת 4 - גרם למצרים נזקים כבדים. הגדוד לא נסוג מציר החת"מ, כפי שקרה בגזרות האחרות, עד סוף המלחמה. לדברי מפקד כוח הצנחנים, הארטילריה של א"א 209 נתנה לו אש שאפשרה לו להחזיק מעמד בעמדותיו ולפגוע קשה במצרים.

לאחר שאוגדה 252 צלחה את התעלה הארטילריה היא המשיכה לתקוף בסיסי טילי קרקע אוויר. זכור קרב אחד באזור ג'ניפה שבו חפ"ק האג"ד טיווח והשמיד בסיס טילים שמנע ממטוסי חיל האוויר לפעול באזור שהיה קריטי לכוחותינו. לאחר נטרול בסיס הטילים הגיעו מטוסי סקיייהוק, סייעו למתקפה ואפשרו לחטיבה 401 לנוע דרומה, לעבר הק"מ ה-101.

אג"ד ארטילרי 252 אף פגע בארמיה 3, לאחר שהתבססה במזרח התעלה. מפקדת האגד החדירה קת"קים מלווים בצוערי בה"ד 1 וחוליות צנחנים קטנות לתוך אזורי ההיערכות של ארמיה 3, שמדי לילה "הסתובבו" בין אתרי האויב והפעילו אש ארטילרית ששיבשה לארמיה 3 את היערכותה.

בעת שאוגדה 252 שהתה בגדה המערבית של התעלה, כוחות קומנדו מצריים ניסו להתבסס על ג'בל עתקה, ששלט טופוגרפית על היערכותה של האוגדה מדרום. מפקד האוגדה שהיה בסיוע וצפה לעבר הג'בל, גילה היערכות של קומנדו מצרי על הג'בל (באזור שצפה לעבר הק"מ ה-101).

מפקד האוגדה הפעיל גדוד תותחים, 203 מ"מ, שירה פגז אחד לטווח. בהמשך ביקש ממפקד האג"ד להעלות את קצין האג"מ על מסוק, כדי להמשיך לטווח ולהשמיד את כוח הקומנדו. המסוק עלה מיד וקצין האג"מ המשיך את האש. מאחר והיו ואדיות עמוקים בשטח הטווח נמשך בפגזי רסיק אוויר. אחד הרסיסים שרט את גוף המסוק.

האש שנורתה לעבר הקומנדו גרמה לו נפגעים והוא נעלם. אילו התבסס

פרסומי ניסא - להודיע, להראות ולגלות

מאת: הרב חניאל פרבר

הקטן והחתום, שלמרות קוטנו דלק הרבה מעבר לגודלו הטבעי. לשתי עובדות אלה של נסי חנוכה קיים מכה משותף אחד, המלמד אותנו לדורות על כוחו של המיעוט הצודק מול הרוב הטועה, ועל כוחה של האמת הטהורה מול כוחות השקר.

בכל אחד מאיתנו קיימים כוחות רבים, מהם טובים יותר ומהם טובים פחות. לכל אחד מאיתנו יש זמנים בהם נדמה שכוחות רבים של "רשעים, טמאים וזדים", מאיימים עלינו ומנסים לשלוט בנו. פעמים רבות במהלך חיינו אנו מרגישים שכוחותינו הטובים והאמיתיים הם מעטים וחלשים, ואינם משמעותיים כדי ליצור איתם "תהליך מנצח" מול עצמנו - הם לא יעמדו בפני "הרעים והגיבורים" שבנטיותינו השליליות. כל אחד מאיתנו מכיר רגעים, בהם שוקעת החמה ו"יורדת החשכה" על חיינו. הכל קשה ואורו של יום חדש לא נראה באופק.

אל מול מצב זה מאירים נרות החנוכה ומגלים לנו את כוחו של הניצוץ הקדוש החבוי בכל אחד מאיתנו, שיכול להתגבר על כוחות רבים ואדירים ממנו, הנמצאים בתוך ליבו של האדם.

פך השמן הטהור והמיעוט הצודק של משפחת הכוהנים שנלחם על אמונתו, מאירים לנו את כוחותינו החבויים בהיכל לבנו. אם רק נשתדל לתת להם להאיר - הם יאירו את חשכת חיינו.

הדלקת הנרות מתקשרת לאות של החודש, היא האות שמ"ך. מהי אות זו? "סומך ה' לכל הנופלים וזוקף לכל הכפופים".

הסמ"ך היא סדורה ועגולה, כשאנחנו יורדים בעיגול ומגיעים לחלקו התחתון, אנו שוב עולים למעלה, הכל מתהפך, ומתוך החושך בוקע אור.

בימים אלו יכולה אמונה קטנה וחבויה בקב"ה, להפוך לאמונה גדולה ויוקדת. רצון קטן של התקרבות לה' יכול להפוך לתבערת לב פנימית. רצון מועט של לימוד תורה, יכול להפוך ללימוד מוצלח ומאיר פנים. אלו ימים בהם נס גדול יכול להתרחש בלבנו, שבו ינצח הטוב המועט שבתוכנו ויכבוש את כולנו.

עניינו של נר חנוכה המוסיף והולך, שבכל יום מימי חנוכה נדלק לו נר נוסף, המגלה עוד כוח טוב שחבוי בנו וראוי להדלקה. וכך, מצטרפים להם הנרות בבחינת "מצווה גוררת מצווה", וכל יום מאיר אור נוסף למחרת, שמצטרף לשמונה אורות על-טבעיים ובלתי מנוצחים שיאירו את דרכינו.

הסמל המרכזי של חג החנוכה בימינו הוא הדלקת הנרות, הקשורה בנס פך השמן כפי שמצאנו בדברי הרמב"ם בהלכות חנוכה: "מצוות נר חנוכה מצווה חביבה היא עד מאוד, וצריך להיזהר בה כדי להודיע הנס ולהוסיף בשבח האל והודיה לו על הניסים שעשה לנו... ומדליקים בהן הנרות על פתחי הבתים בכל לילה ולילה משמונת הלילות להראות ולגלות הנס" (פרק ד' הלכה י"ב). מהי מטרתה של מצווה מופלאה זו של הדלקת נרות? חז"ל ציינו במספר מקומות בטעמה של ההדלקה שהיא משום "פרסומי ניסא". המשמעות - לפרסם את הנס, וכך לימד אותנו הרמב"ם שמטרת המצווה "להודיע, להראות ולגלות הנס".

הבה נראה למי עלינו להודיע, ולמי עלינו לגלות את הנס? הרי העוברים והשבים ברשות הרבים באזורי מגורינו בארץ

מדליקים בעצמם נרות בפתחי בתיהם. כוונת חכמינו הייתה שאנו נפרסם את הנס בעיקר אצלנו ולעצמנו. אין הכוונה ב"פרסומי ניסא" לפרסם רק לאחרים - אלא עיקרה של המצווה המושלמת הוא להדליק נרות בצורה כזו, שתשפיע על המדליק בעצמו ותפרסם אצלו את הנס.

לאור זאת שאנו עצמנו "קהל היעד" - מדוע אם כן נצטוונו להניח את הנרות בפתחי הבתים ולא בתוך הבית פנימה? מדוע נקבע זמן ההדלקה "משתשקע החמה עד שתכלה רגל מן השוק"? והלא בכל שעה במשך הלילה שנדליק את הנרות, תגרום פעולה זו פרסום בליבנו.

צורת ההדלקה בפתחי הבתים קשורה לעיקרו של נס חנוכה, המציין שני אירועים מרכזיים שהתרחשו בחג. הראשון, שנמסרו רבים ביד מעטים וגיבורים ביד חלשים. השני, נמצא פך השמן

ברכת ישראל על הש"ס

מאת: הרב ישראל יפרח (סא"ל), הוצאה פרטית, 250 עמודים

לא מכבר יצא ספרו השני של הרב ישראל יפרח "ברכת ישראל" על הש"ס. בספרו הקודם עסק המחבר בחידושי תורה על הש"ס ובסוגיות שונות המחולקות על-פי סדרי המסכתות הנלמדות בעולם הישיבות. בספרו החדש קיים ביאור אגדות על-פי מפרשי התלמוד ראשונים ואחרונים.

הרב עובדיה יוסף משבח בהקדמה לספר: "הדברים ערוכים ומסודרים בטוב טעם, תפוח זה במשכיות כסף, דבר דבור על אופניו, ולפעלא טבא אמינא, איישר חילייה לאורייתא". המחבר היה רב צבאי בכיר במטה הרבנות הצבאית הראשית, ועתה מכהן כרב קהילתי בשכונות הדר יוסף ומעוז אביב. על פעילותו הרחבה והמקיפה בעיצוב דמותה הרוחנית של תל אביב על האוכלוסייה המגוונת באזור מגוריו, זכה השנה לפרס החינוך ע"ש הרב חיים דוד הלוי מטעם הרבנות והמועצה הדתית של תל אביב יפו.

נא לשמור על קדושת הדף

עמותת ידידי חיל החינוך יוצאת לדרך

מאת: רוני קלינסקי (אל"ם), מנכ"ל העמותה

אלו המטרות כפי שגובשו על-ידי הנהלת העמותה:

1. לבטא עמדות ולפעול ציבורית לקידום נושאים הקשורים בפעילות החינוך בצה"ל ובסוגיות של חינוך וצבא בישראל. מעורבות בנושאים אחרים תבחן על-ידי הנהלת העמותה לגופו של נושא ועניין.
  2. לסייע למפקדת קצין חינוך ראשי בקידום מטרות החינוך בצה"ל בזירה הציבורית-אזרחית.
  3. ליזום פעילויות לחיזוק קשר מקצועי בין הקצינים המשרתים בחיל החינוך, לבין יוצאי ופורשי החיל.
  4. לייעץ וללוות מקצועית בעלי תפקידים מרכזיים בחיל.
  5. לסייע בשימור ובתיעוד מורשת החיל ובהנצחת חללי החיל.
- לעמותה יכולים להצטרף קצינים ונגדים יוצאי חיל החינוך ואלה המשרתים בחיל כיום. ההצטרפות לעמותה צריכה להיעשות בפנייה בכתב או בדוא"ל ודמי החבר הם עד 30 שקלים לחודש - כל אחד על-פי בחירתו ויכולתו. עיקרון מהותי בשלב ההצטרפות לעמותה הוא ההתחייבות להתנדב לפעילות חברתית - במסגרת העמותה או בכל מסגרת אחרת. חברי הוועד המנהל, הפועלים מזה למעלה משנה כדי לגבש את התקנון ולהתוות קווים לפעולה, הם קצינים בכירים ששירתו בחיל החינוך במהלך השנים, ומאז שחרורם השתלבו במערכות ההנהגה בחברה בישראל במגוון תפקידים: ד"ר דב אורבך - יו"ר; רוני קלינסקי - מנכ"ל; אורנה קוטלר - מזכירת העמותה, רענן דינור, מנשה סמירה, רבקה בליסטר-ורוסלבסקי, שרי רביבו, טלי אלדר, נתן איתן, איתן מאיר, דורית נובק - חברי הוועד המנהל; יועצת משפטית - עו"ד נאוה עיני-גולדמן; ר"ח - ערן גולני. כולנו מודעים לדיווחי התקשורת הקשורים במינוי קח"ר חדש, אולם לאחרונה התפרסם כי מהלך זה יתרחש בקרוב. זו הזדמנות עבורנו להודות לתא"ל אלי שרמייסטר על שש שנים בהן הוביל את החיל כקח"ר, ועל היוזמה להקמת העמותה שיוצאת לדרך בדיוק בשלהי תפקידו. פרטים נוספים על העמותה ניתן למצוא באתר העמותה: <https://sites.google.com/site/foeassociation/> או בדף הפייסבוק של העמותה (ניתן למצוא את שניהם בקלות בגוגל). שאלות ותשובות אפשר להפנות אליי לדוא"ל: foecorps@gmail.com. בחודשים הקרובים נקיים כנס של החברים והמצטרפים לעמותה, במסגרתו נאשר את התקנון ואת בעלי התפקידים השונים.

הביא לדפוס: חגי גרי

חיל החינוך עבר במהלך השנים התפכחות והתפתחות רבות, והמשרתים בו היו תמיד מעורבים במשימות הקשורות לחוסן החברתי, כחלק מהחוסן הצבאי. קראנו לזה "לשבת על התפר בין צבא לחברה". במהלך השנים היו גנרלים שקראו לצמצם את החיל, לקצצו ואף להפכו למחלקה באכ"א. בדרך כלל הם גם גרסו שצה"ל לא צריך להיות צבא העם. לתפיסתם קיימת סתירה בין צבא מקצועי לצבא העם. דרכו של החיל תמיד הייתה עקבית בנושא זה ולכן אף הגה קח"ר דאז, אלעזר שטרן (אלוף), את המשפט: "עם בונה צבא בונה עם". הסלוגן הזה השתרש כה עמוק בחיל וביצה"ל, עד שיום אחד הפיקה אותו משי"קית חינוך כשלת למרכזיה הפדגוגית במקח"ר, ומתחתי ציינה "דוד בן גוריון"...

במשך שנים, גם כאשר שירתי בקבע בחיל החינוך, היה נדמה כאילו יש עמותה הפועלת לצדו, מסייעת מעט, אולם שומרת על סודיות. מספר שנים לאחר שחרורי שאל אותי קח"ר, תא"ל אלי שרמייסטר, האם יש עמותת ידידים לחיל, אך לאחר בדיקה ברשומות נאלצנו להודות שלא הייתה כזו מעולם...

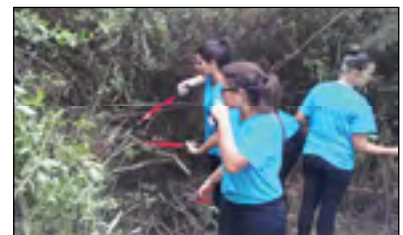
פתחתי בהקדמה זו, כיוון שגם בימים אלה, כשאנו מסיימים שנה ראשונה בתהליך ההקמה ועומדים בפני רישום העמותה, יש עדיין כאלה בינינו שמתלבטים האם כלל יש צורך בעמותה.

חשוב להדגיש: עמותה אינה מטרה, אלא כלי להשגת מטרות. לכן, במהלך השנה החולפת נפגשנו מספר חברים יוצאי החיל, וליבנו סוגיה זו לעומק. כדי למצוא את הוויכוחים, אציין כי כולנו הסכמנו שלהקמת עמותה יש הצדקה רק אם חברה ימשיכו להירתם לפעילות משמעותית, שתסייע לחיזוק החברה בישראל. אלה ששירתו בקבע שנים ארוכות בחיל, מתאפיינים במחויבות וברגישות יוצאות דופן לסוגיות חברתיות, בהן עוסק חיל החינוך לאורך השנים. אם העמותה תדע להעמיד פלטפורמה משמעותית לפוטנציאל החשוב הזה, הרי שבכך תהיה הצדקה לקיומה. אתגרים חברתיים רלבנטיים לפעילות העמותה יכולים להיות בתחום ההכנה לשירות משמעותי בצה"ל, מתן הזדמנות שווה לאוכלוסיות ייחודיות, האתגרים הערכיים שבפני צה"ל, דמותו הציונית-יהודית של צבא במדינה דמוקרטית ועוד.

פרויקט "ידידות צהלה"

דיווחים מהשטח אוגוסט - אוק' 2012

■ **מבצע סובב כנרת** - כמדי שנה יצאו בחופשת סוכות כ-80 חניכי צהלה למבצע סובב כנרת. לאחר פעילות אתגרית

חניכות קרית אתא במבצע סובב כנרת

וחברתית נסעו החניכים לקטע חוף באזור גינוסר ופילסו שביל בסבך הצמחייה. בפעילות נטלו חלק קבוצות צהלה

טייסי מנחת ראשון לציון, בשיתוף ארגון ידידות צהלה. במבצע השתתפו 40 חניכים מצטיינים שכל אחד מהם הוצמד לטייס. החניכים התנסו בהחזקת הגאי המטוס, חוו טיסה בגובה נמוך והייתה זו עבורם הזדמנות לראות כיצד נראית הארץ ממעוף ציפור. בסיום הטיסה נערך טקס, בו העניק רן רונן (פקר) (תא"ל) תעודות הוקרה לטייסים המתנדבים וספר אישי אותו כתב - "נץ בשחקים". לחניכים הוענקו תעודות "טייס ליום אחד". לדבריהם, הייתה זו חוויה של פעם בחיים.

התנדבות לפרויקט "ידידות צהלה"

נשמח לקלוט מתנדבים נוספים מבין אנשי "צוות" כדי להנחות ולהדריך בני נוער. המתאימים יעברו הכשרה ויזכו לליווי. **פרטים בטל: 04-8596032 ובאתר www.zahala.org**

מרחובות, נהריה, ג'וליס, קרית ים, קרית אתא וחיפה. מרגש לראות את נוער ידידות צהלה תורם בחופשה למען הסביבה.

■ **חניכי נהריה במבצע ניקיון חופים** - ב-13.9.12 נערך מבצע ניקוי חופים מטעם המשרד לאיכות הסביבה בשיתוף עם ארגון משמר החוף, בו השתתפה קבוצת ידידות צהלה פרחי נהריה. החניכים התפרסו לאורך החוף ומילאו שקי אשפה רבים. חשוב לציין את שיתוף הפעולה והמעורבות של עיריית נהריה במבצע. בדרך זו הבינו החניכים הלכה למעשה את משמעות שמירת הניקיון ומימוש המשפט "הולכים על ארץ נקייה". התרומה הערכית למען הסביבה היא מערכי הליבה של ידידות צהלה.

■ **מבצע טייס ליום אחד** - ב-17.8.12 נערך מבצע "טייס ליום אחד" ביוזמת ובהתנדבות

עמיקם ברקן: הפיסול נותן לי תחושה של בית

"כל אדם שמשתחרר ממסגרת עבודתו חייב למצוא עיסוק חלופי, תחביב כלשהו, ולא לחפש תירוץ למה לא ליצור - כדי שלא יעמוד בפני שממה בבוקר שאחרי". כך אומר עמיקם ברקן (סא"ל), פסל פיגורטיבי, יוצר בשיש, אבן ועץ. בראשית כל עבודה הוא מביט בגוש שמולו ומחפש בו את הפסל שיהפוך להיות

מאת: נורית רוזן (רס"ן)

עמיקם ברקן (סא"ל) איש אופטימי ורב-פעלים, מספר בגאווה שהיה בין מקימי הנח"ל. במהלך שירותו הצבאי, לאחר שסיים קורס קצינים, למד משפטים. עם סיום לימודיו עבר לשרת כתובע בפרקליטות הצבאית. בתפקידו האחרון היה פרקליט חיל הים.

ללמוד פיסול בחימר בסדנה שליד מוזיאון תל אביב. בסוף השנה נערכה תחרות בין היצירות וברקן זכה בפרס ראשון. בהמשך נרשם לקורס פיסול למתקדמים, אולם חברי ועדת הקבלה דווקא הציעו לו לקחת קורס רישום. במקביל ללימוד רישום, החל לעבוד באבן אצל הפסל חנניה אברמסון ביפו. מאז הוא מפסל לבדו, בבית. יש לו ספרייה ענקית שעיקרה בתחום הפיסול, הוא מרבה לבקר במוזיאונים בארץ ובעולם ועיקר הלימוד שלו היום הוא תוך כדי התנסות אישית.

אישתו, תמר, תמכה בו, עודדה אותו, ואף אפשרה לו בתחילת דרכו לעבוד ממש בתוך הבית, למרות אי הנוחות הכרוכה בכך. בהמשך הסכימו דיירי הבניין לאפשר לו לפסל על הגג הפתוח. לצורך כך קנה מנוף מיוחד, בעזרתו הוא מעלה לגג את גושי האבן ואת בולי העץ הענקיים איתם הוא עובד. לפני תחילת כל עבודה יושב ברקן ליד גוש האבן - הופך, מסתכל, מדמין מה "מסתתר" בגוש הזה, ומה ניתן להוציא מחומר הגלם הזה בצורה

אופטימלית. התהליך הזה יכול להימשך שעות ואף ימים. לאחר שהחליט על הנושא, הוא מתחיל בסדרת רישומים בעיפרון על נייר, עד שהוא מגיע לרישום שמשביע את רצונו. ברקן מפסל באבן ירושלמית או בשיש. הוא מעדיף שיש קררה האיטלקי. שיש ואבן הם חומרים קרים. ברגע מסוים חש כי הוא רוצה להכניס קצת חום לעבודותיו, והחל לפסל גם בעץ. כיום יש לו עבודות המשלבות שיש ועץ.

סגנונו בעיקר פיגורטיבי - דמויות - אבל לא באופן מוקפד ומדויק. היו לו ניסיונות לעבור לפיסול אבסטרקטי אותם עזב. "לא נהייתי מזה". מוטיב חוזר בפסליו הוא אשה עם תינוק. "בעצם, החומר מכתוב לי את הנושא", הוא אומר ומעיד כי יש לו צילומים רבים של פסלים ידועים מהם הוא שואב השראה. הפיסול כרוך במאמץ פיזי. כיום קשה לו לעמוד ולפסל יותר משלוש שעות רצופות ביום.

עמיקם ברקן לא נפרד מהפסלים. בכל פעם שהוא מסיים פסל ומוריד אותו מהגג לסלון הבית הוא חש התרוממות רוח. הוא לא מוכר ולא מעניק אף פסל במתנה. הוא מרגיש כי הפסלים הם ממש חלק ממנו, מגופו. כשהוא מסתכל עליהם מוצגים בסלון ביתו יש לו תחושת סיפוק עצומה. כשהוא מגיע משהות ארוכה מחוץ לבית, הוא חסר סבלנות ומנוחה עד שהוא רואה את הפסלים. אז הוא יודע שהגיע הביתה.

מזה חמש שנים חבר ברקן באגודת הציירים והפסלים. הוא השתתף בתערוכות קבוצתיות ואף הייתה לו תערוכת יחיד. אבל בגלל הקושי הפיזי והעלות הגבוהה של שינוע העבודות לתערוכה והעמדתן על סטנדים מתאימים, הפסיק להשתתף בתערוכות.

לדעתו, "כל אדם שמשתחרר ממסגרת עבודתו חייב למצוא עיסוק חלופי, תחביב, ולא לחפש תירוץ למה לא ליצור - כדי שלא יעמוד בפני שממה בבוקר שאחרי". ברקן ממליץ לכל אחד לפנות לתחום האמנות והיצירה. "הרבה אנשים לא יודעים אילו כישורים מיוחדים יש להם ורק אם יתנסו, כפי שאני התנסיתי בפיסול, יגלו בעצמם תכונות וכישורים שיפתיעו אותם".

מדור פותח את שעריו לכל חבר צוות שעוסק ביצירה: ציור, איור, פיסול, זכוכית וכו'. נא לפנות לנורית רוזן באימייל בלבד: memcohen@gmail.com

לאחר השחרור עבד ברקן כעשרים שנה בחברת "הסנה" כיועץ משפטי. לאחר מכן פתח משרד משלו, בו הוא עובד עד היום. הרבה מזמנו מוקדש לפעילות התנדבותית ומתן ייעוץ משפטי ללא תשלום למעוטי יכולת. לפיסול הגיע בדרך מקרה לאחר השחרור. בוקר אחד מצא בתיבת הדואר שלו פרוספקט ובו פירוט אודות קורסים הנערכים במתנ"ס העירוני. ברשימה הופיע גם קורס פיסול למתחילים. הוא הסתקרן, כי תמיד היה טוב בעבודה עם ידיים, ונרשם. בסוף הקורס נוכח לדעת כי הוא אכן מוכשר לפיסול והחליט לקחת את הנושא ברצינות. הוא חיפש קורס מתקדם יותר, והחל

להגשים חלום על הבמה

ניצה דביר, שחקנית, יכולה לשמש דוגמה לפורשי צה"ל, לכך שתמיד אפשר להגשים חלום, גם בגיל 55. לאחר 23 שנות שירות בחיל האוויר היא מעלה מופע יחיד: "נשבעת לא לנסוע בטרמפים...". ומגשימה את חלומה.

למרות שמעולם לא למדה משחק, היא מעבירה לקהל את סיפור חייה המיוחד באופן אותנטי ומרגש. "שום דבר אינו מובן מאליו וכל מה שקורה לנו ביומיום אלו ניסים קטנים של החיים", אומרת דביר. לדבריה, המופע נועד להעביר מסר: "חשוב לי שאנשים יבינו את משמעות הנתינה ויאמצו זאת. אני מכירה רבים שכבר נוהגים כך".

צוות ברחבי הארץ

פעילויות במחוזות ובסניפים: טיולים < הרצאות < התנדבות < טיפול בפרט < סיורים < תרבות < פנאי < חוגים < אירועים < מסיבות < טקסים < הוקרה < ביקורים < סדנאות < נופש < הנצחה

דן

החברים בפארק גדולי האומה

אירועים:

חברי הסניף השתתפו בחול המועד סוכות בצעדת ירושלים.

ערכנו טקס לכבוד חברינו שהגיעו לגבורות, במסגרת הרמת כוסית לכבוד ראש השנה. זהבה צויקל, חברת הארגון, כתבה מקאמה אישית לכל חבר שהגיע לגיל גבורות.

סניף פתח תקוה

יו"ר הסניף: בני פרידמן • ז'בוטינסקי 4 פתח תקוה 4941425 •
טל': 03-9242899, 03-9224167 • דוא"ל: szvetzvet.pt@bezeqint.net

הרצאות:

■ פעילות "חבר": תרבות, תיירות, כספים וכיו"ב - הרצאתה של דנה רובינסקי, מנהלת תחום קשר לעמיתים ב"חבר".
■ קווקז: מקום בו המציאות עולה על כל דמיון - הרצאתו של דוד ריון (סא"ל), סופר ויוצר.

טיול מחוזי

בחודש אוגוסט 2012 יצאו חברי המחוז לטיול לקרואטיה וסלובניה

סניף בקעת אונו

יו"ר הסניף: שלום פארינטה • ת"ד 21 סביון 5691501 • טל': 03-5345540 •
דוא"ל: botzevet@netvision

משרד לסניף - יו"ר הסניף ממשיך לטפל בנושא במרץ מול העירייה וכנראה מתחילים לראות "אור בקצה המנהרה".

הרצאות:

■ יצירה בברזל - הרצאתה של אורנה בן-עמי, יוצרת ופסלת.
■ לוחות שנה בעמים שונים בעולם - הרצאתו של דודו דיין, לשעבר קריין בגלי צה"ל.
■ המלחמה שלא הייתה: הסיוע הישראלי למלוכנים בתימן בשנות ה-60 - הרצאתו של אריה עוז, טייס.

טיולים:

■ ערכנו טיול עם נכדים לצפון וביקרנו במפעל שוקולד ובמוזיאון המרציפן בכפר תבור.
■ קיימנו טיול לגליל המערבי, כולל ביקור בקיבוץ חניתה, במוזיאון חומה ומגדל, תצפית מראש הנקרה ונסיעה בכביש הצפון לנחל צלמון.
■ יצאנו לטיול שכלל ביקור ביפו, במתחם תחנת הרכבת, במוזיאון חוסמסה בחולון ובגן הפסלים של גדולי האומה בראשון לציון.

למחרת יצאו לטבריה, בדרך עצרו בקברו של התנא ר' יהודה בן-עילאי וסיימו בשיט בכינרת.

בשבת התפללו בבית כנסת האר"י, סיירו בעיר העתיקה בצפת, שמעו דברי תורה מפי הרב שמואל אליהו, רבה הראשי של צפת ומפי הרב יהודה גליק, דיין בבית הדין בפתח תקוה. כן האזינו לדברי התעוררות מפי הרב מרדכי נויגרשל. במוצאי שבת, סיכם יו"ר הסניף יוסי פלג את אירועי השבת הייחודית.

סניף רמת גן

יו"ר הסניף: יוסי פורת • הראה 21 רמת גן 5242231 • טל': 03-6702485
tzevetrg@zahav.net.il • דוא"ל: 054-4950250, 03-6723663

ב-28.10.12 התקיים בתיאטרון בית צבי רמת גן מפגש חברתי-תרבותי-קולינרי, כמיזם משותף עם סניף פתח תקוה ובהשתתפות כ-350 חברים מסניפים נוספים במחוז דן, בהם ראש העין, תל אביב, גבעתיים, בקעת אונגו, חולון ועוד. החברים צפו במחזמר "מצחיקונת" בביצוע תלמידי בית צבי. קודם לכן נערך מפגש חברים תוסס סביב שולחנות עמוסי כל טוב ממגוון מאכלי עדות ישראל.

בני פרידמן, יו"ר סניף פתח תקוה (משמאל) ויוסי פורת יו"ר סניף רמת גן מברכים את משתתפי המפגש

את הקהל בירכו מרכז המפגש הבין-סניפי, יו"ר סניף פתח תקוה בני פרידמן, ויוסי פורת יו"ר סניף רמת גן. סגן יו"ר מחוז דן חיים ירקוני בירך בשם המחוז, ויו"ר "צוות" ד"ר ברוך לוי נשא דברים בנושא הסדרי הגמלה וההיוון וקרא לקדם את השינוי והאחווה בין החברים ב"צוות", ברוח המפגש המשותף של הסניפים.

כ-200 חברי הסניף השתתפו ב-6.11.12 בערב שהוקדש לנושא זכויות חברים. באירוע הועברה הרצאתו של מנכ"ל "צוות" דן נדיב, אודות השינוי החדש בחוק הגמלאות של פורשי צה"ל. כן התייחס נדיב לסוגיית ההיוון ונושא הביטוח הרפואי הנמצא על סדר יומו של הארגון ועוד. בתום ההרצאה העלו החברים שאלות וקיבלו תשובות מפורטות.

טיולים:

■ בשבת פרשת שופטים ערכנו שבת עיון בסימן "איש את רעהו יעזרו ולאחי יאמר חזק", בנוכחות יותר מ-85 חברים, בבית קיי בנהריה. את סוף השבוע פתחו החברים בסיוור בעתקות קיסריה, בהזדרכת נפתלי צוריאלי ושמסון ממליה. את ההרצאה המרכזית של השבת העביר השופט ד"ר גרשון גרמן בנושא "משפט המלוכה בישראל". במהלך השבת נאמרו דברי תורה ונערכו שיעורי תורה על-ידי הרב ישעיהו מייטליס רב העיר נהריה; הרב יוסף שנה; הרב עו"ד יובל בדיחי; הרב אבשלום קציר; הרב חניאל פרבר. את השבת ארגן נפתלי צוריאלי, בסיועו של שלמה שטנברגר. נכחו ותרמו להצלחת השבת יו"ר הסניף בני פרידמן והגזבר מוטקה וורצל.

■ ערכנו סיוור במקווה ישראל ובחולון ובכללו תצפית מתל-גיבורים, חזינו במיצג בכניסה לעיר חולון אותו יצרה הפסלת ציונה שימשי, ביקרנו ב"גני סיפור", שעוצבו בהשראת סיפורי ילדים וכן בגן היפני ובגן הקקטוסים.

אירועים:

■ קיימנו מפגש בביתו של חבר הסניף הרב חיים בקשט, לשעבר סגן הרב הצבאי הראשי, לציון הגעתו לגבורות. במפגש השתתפו אלי איבגי סגן יו"ר הסניף, וישראל פרידמן.

■ מוטקה וורצל ובני פרידמן נטלו חלק בטקס האזכרה הממלכתי לחללי מלחמת יום הכיפורים, שהתקיים בחלקה הצבאית בבית הקברות סגולה פתח תקוה.

התנדבות:

35 חברים נטלו חלק במבצע "הקש בדלת" של האגודה למלחמה בסרטן, וסייעו באיסוף תרומות שגויסו על-ידי תלמידים.

סניף בני-ברק

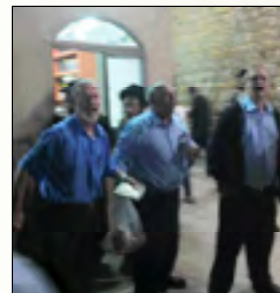
יו"ר הסניף: יוסף פלג • טל': 054-4772939

הרצאות:

■ תורתו ומשנתו של ר' אלימלך מליז'נסק - הרצאתה של ד"ר דינה לוי.
 ■ תורת החסידות מהבעל שם טוב לאורך הדורות - הרצאתו של אבי רט.

אירועים:

נערכה הרמת כוסית לשנה החדשה, עם הזמר אברהם הוכברג ובהשתתפות יו"ר המחוז יהודה פרץ.

טיולים:

■ שבת "שונה", בין ראש השנה ליום הכיפורים - חברי הסניף יצאו ביום חמישי לסיוור לילי בצפת, ביקרו בעמוקה, בקברו של התנא ר' יונתן בן עוזיאל, עלו למצודת ביריה לאתנחתא עם הכנר אייל שילוח והגיעו בחצות לקברו של ר' שמעון בר יוחאי לסליחות.

■ דימות: כל מה שרצית לשאול על דימות ולא היה לך את מי - הרצאתו של זכי בן עזרא.

טיולים ונופשונים:

■ בעקבות האנגלים בירושלים - ובכלל זאת ביקור בכנסיית המשיח, קתדרלת סנט ג'ורג', גן הקבר, בית הקברות הבריטי בהר הצופים, כנסיית סנט פול והכנסייה הסקוטית.

■ נופשון בן חמישה ימים במלון ספא לוט בים המלח.
■ ביקור במוזיאון קסטל במעלה אדומים.

אירועים:

רבים מחברי הסניף השתתפו בכנס מחוז דן 2012, במסגרתו הוענקה לנציג אחד מכל סניף תעודת הוקרה על פעילותו ההתנדבותית. נציג הסניף שקיבל את התעודה הוא אפרים מור, שזכה להוקרה על פעילותו כמזכיר סניף בקעת אונו בין השנים 1995-2001 וכמזכיר סניף חולון משנת 2008.

חברי סניף חולון בתרגיל החירום הלאומי. צילום: טל קירשנבאום

השתתפות בתרגיל חירום לאומי:

עשרות חברים מהסניף נטלו חלק בתרגיל החירום הלאומי ב-23.10.12 ותירגלו התמודדות עם רעידת אדמה. הנהלת הסניף מודה לחברים המתנדבים ומוקירה את תרומתם.

מאת: אפרים מור, מזכיר הסניף

סניף גבעתיים

יו"ר הסניף: חיים ירקוני • כצנלסון 103, ת"ד 351 גבעתיים 5310202
03-6700998 • דוא"ל: yarhaim@zahav.net.il

אירועים:

■ ב-10.9.12 נערך טקס הענקת תעודות ושי לחברות ולחברים שמלאו להם 80, בנוכחות בני משפחה. ראש העיר ראובן בן שחר נשא ברכה ושיבח את פעילות סניף "צוות" בגבעתיים. בתום הטקס הורמה כוסית לכבוד החברים ולקראת השנה החדשה. בהמשך הועברה הרצאה בנושא "מה נורא בימים הנוראים".

■ צעדת ירושלים - ב-4.10.12 השתתפו תשעה חברים בצעדת ירושלים, במסגרת קבוצת מחוז דן.

הרצאות:

■ בסניף הועברו שלוש הרצאות: מרוקו - ארץ הניגודים; חלף עם הרוח - היסטוריה אמריקאית ואקטואליה; לראות את נאפולי - למות או לחיות.

■ חוג הנשים "חמישי נשי" חגג ימי הולדת לחברות ובטקס קצר העניק יו"ר הסניף תעודות לחברות שהגיעו לגבורות. בחוג הועברו שתי הרצאות: האמת והמיטות בחייה של מרי אנטואנט; האופנה בראי האמנות לאורך ההיסטוריה.

טיולים:

■ טיול לירושלים, אשר כלל ביקור בעיר דוד ובמוזיאון רוקפלר וסיור בחוות עיזים מבודדת בהרי ירושלים.
■ ביקור בהר גריזים, אשר כלל גם סיור בחוות "גבעות עולם", בפארק התעשייה ברקן, במכללת אריאל ובאלון מורה.

השתתפות בתרגיל חירום לאומי:

ב-10.9.12 השתתפו עשרה מחברי הסניף בהשתלמות בנושא רעידות אדמה ואמצעי כיבוי אש, לקראת תרגיל החירום הלאומי. בתום ההשתלמות קיבלו המשתתפים תעודות הסמכה.

סניף חולון

יו"ר הסניף: שלמה קימל • בית יד לבנים - תיאטרון חולון, שד' קוגל 11, חולון 5826233 • טל/פקס: 03-5012420 • דוא"ל: kimels@bezeqint.net

הרצאות:

■ שדים ורוחות ביהדות - האמנם? הרצאתה של טובי גולן, היסטוריונית.
■ סיפור אישי: 12 שנים בכת של גואל רצון - הרצאתה של יהודית הרמן.
■ ישראל וארצות הברית: א-סימטריה של היחסים המיוחדים - הרצאתו של יריב פלד.

מחברים לחברים מחויבים לשירות

אנו ב'צוות' פועלים עבורך במספר תחומים: שמירה על הזכויות, ביטוחי בריאות וחיים. סיוע לפרט, סיוע בתעסוקה וקיום פעילויות חברה ותרבות הפנאי.
אנו רואים עצמנו מחויבים למתן שירות יעיל, רלוונטי ובזמן אמיתי. לצורך כך, אנו שואפים לקיים קשר רציף ועדכני עם החברים.

בעידן הנוכחי האינטרנט וכתובות דוא"ל הם תנאי הכרחי לקיומו של קשר זה. אנו פונים אליך בבקשה לסייע לנו להעניק לך את מירב ומיטב השירותים. אפשר לנו לעדכן אותך במידע חשוב ורלוונטי עבורך.
הנך מוזמן להתחבר אלינו - העבר אלינו עוד היום את כתובת הדוא"ל שברשותך.

הכתובת למשלוח הדוא"ל:

prashit@tzevet.org.il

סניף ראש העין

י"ר הסניף: עמיר פוריאן • שילה 72 ראש העין 4806117 • טל': 03-9022114
דוא"ל: puriyan@012.net.il

טיולים:

■ כ-60 מחברי הסניף יצאו ב-27.12 לטיול בן יום אחד. לאחר ביקור בתחנת הכוח ע"ש רוטנברג באשקלון, המשכנו לאזור המכונה "אסם התבואה של ישראל". בין היתר ביקרנו באנדרטת נירים הישנה, שם נחשפנו לסיפורו של הסופר מאיר שלו "יונה ונער", במושב תלמי יוסף, בחוות "שביל הסלט" וסיימנו בביקור באנדרטת עוצבת הפלדה, שהועתקה לאזור לאחר פיגועי גוש קטיף.

חברי הסניף ליד אנדרטת אוגדת הפלדה (צילום: רותי רזגור)

■ 52 חברי הסניף השתתפו באמצע אוקטובר בנופשון במרום גולן, שכלל ארבעה ימי טיולים מלאים באתרים שונים בצפון ובמרכז רמת הגולן. במסגרת הנופשון התקיים גם ערב חברתי ליד שולחנות ערוכים.

הנופשון במרום גולן (צילום: עמי יפרח)

■ בסוף אוקטובר יצאו החברים לטיול לימודי בהדרכת חבר הנהלת הסניף, טוביה ברטוב, שהתמקד בשתי קהילות אתניות דתיות, המבוססות על היהדות - השומרונים והקראים. ההיכרות עם השומרונים החלה בביקור במרכז הרוחני בחולון, שם למדנו על חייהם, אמונתם, מנהגיהם וביקרנו בסוכות הממוקמות, כמנהג השומרונים בתוך הדירות. ההיכרות עם הקראים כללה סיור במרכז המבקרים של העדה בפאתי רמלה, שם למדנו מי הם, מה מוצאם, מה הם מנהגיהם ועל מה מתבססת אמונתם. סיימנו את הטיול בביקור במרכז מורשת יהדות לוב באור יהודה.

הרצאות:

■ גדל"ן: מושגי יסוד, עסקאות מכר, מיסוי מקרקעין, התחדשות עירונית, תמ"א 38, כדאיות ועוד - שתי הרצאות מאת עו"ד שי לוזון.
■ זיכרון שמות: סליחה, איך אמרת שקוראים לך? הרצאה של ענת קלקא.
■ יחסי ישראל-מצרים - הרצאתו של השגריר בדימוס, המזרחן דוד זוהר.

סניף בת-ים י"ר הסניף: יצחק קרן • שד' העצמאות 33 כניסה ב', ת"ד 7067 בת-ים 5917001 • טל': 03-5077169 • דוא"ל: karako1@netvision.net.il

אירועים:

■ בתחילת שנת הלימודים נערכה פעילות יצירתית משותפת ומהנה הורים-ילדים וסבים-נכדים, בהדרכת שתי חברות הסניף נילי להב ורותי רזגור.
■ את ראש השנה קיבלו חברי הסניף באירוע שנערך במועדון הסניף בהשתתפות ראש העיר משה סיני ומנכ"ל "צוות" דן נדיב. הערב נפתח בהרמת כוסית לקראת השנה החדשה, נמשך בברכות לחברים שהגיעו לגבורות והסתיים בערב זמר סוחף ובריקודים.
■ חברים מהסניף נטלו חלק בצעדת ירושלים בחול המועד סוכות, במסגרת צועדי "צוות".
■ נציג "צוות" ומחלקת מופ"ת הרמן חיימוביץ, נפגש עם חברים שביקשו לבדוק עימו נושאים שונים הקשורים בקצבתם.

מאת: רותי רזגור

סניף תל אביב

י"ר הסניף: עמנואל אלוז • הארבעה 8 תל אביב 6473908 • טל': 03-5616020, 050-4241212 • דוא"ל: Ta-tzevet@012.net.il

■ ערכנו טקס חלוקת תעודות לבני ה-80, בו נכחו שלושה דורות של בני משפחת אבן חן.

■ קיימנו מופע מרתק של הפנתרון ויקטור סטניסלבסקי בליווי הכנר הבינלאומי אסי מטיאס.

■ מעל 150 חברים האזינו להרצאתו של מנכ"ל "צוות" דן נדיב בנושא הגמלה. נדיב גם ענה לשאלות בנושאים אקטואליים המעסיקים את חברי "צוות".

■ כ-100 חברים השתתפו בנופשון מקסים בן ארבעה ימים במלון אסיאנדה בגליל וערכו סיורים באזור.

■ ערכנו ביקור ביהודה ושומרון והאזנו להרצאתו של בני קצובר על היסטוריית הקמת ההתיישבות היהודית באזור. ביקרנו גם בהר גריזים ופגשנו כהן דת שומרני, יפת בן אשר, שנתן סקירה מעניינת על העדה וזיקתה ליהדות - ואף זכינו לראות סוכה בחג הסוכות השומרני.

החברים מסיירים בהר כביר ליד קברו של שייך בילל

במשמר האזרחי, יסוד עמותת ידידי המשמר האזרחי ב"ש, פעילות בארגון ורטורי, עזרה לנוזקים במסגרת "בר שובע" ופעילות יומימית בארגון "צוות".

ארתור צ'ובוטרו מקבל את תעודת ההוקרה מידי השופט בדימוס משה מיכליס, נציג חבר השופטים לבחירת המצטיינים, ראש עיריית באר שבע רוביק דילוביץ וגב' אגאני חברת ועדת הבחירות

סניף אילת

יו"ר הסניף: אליהו דהן • בית החייל, השיטה 4, אילת 8806435 •
טל: 057-5818182, 08-6317552 • דוא"ל: eli34656@walla.com

ב-1.8.12 נערך טקס חנוכת הסניף בבית החייל באילת, בנוכחות ראש העיר יצחק הלוי, יו"ר המחוז גדעון שני, רב העיר, יו"ר הסניף הקודם רוברט סיבוני, חבר הנהלת המחוז יצחק קיקוס, יו"ר סניף אופקים יעקב דרעי וחברים רבים נוספים.

ראש העיר יצחק הלוי, יו"ר המחוז גדעון שני ויו"ר הסניף אלי דהן גוזרים את הסרט

ב-2.9.12 יצאו חברי הסניף ליריד "חבר" בגני התערוכה ת"א. בהמשך ביקרו החברים במוזיאון רבין.

כתובת הדוא"ל שלך אצלנו?

האם אתה מקבל מ"צוות" אחת לחודש בדוא"ל את ה"צוותון" - המידעון האינטרנטי של "צוות"?
אם לא - נא שלח את פרטיך האישיים בדוא"ל אל:

pkida1@tzevet.org.il

פעילות במחוז דרום

ב-16.12 נערכה פגישה במשרדי "צוות" מחוז הדרום עם ד"ר חפצי זוהר, מנהלת אגף החינוך בעיריית באר שבע. יו"ר המחוז גדעון שני ערך בפני ד"ר זוהר סקירה אודות ארגון "צוות" והפעילויות הנעשות במחוז לרווחת החברים. ד"ר זוהר התרשמה מהפעילות הנעשית במחוז והודתה על כך לחברים.

משמאל לימין: יחיאל בן שושן יו"ר ועדת ביקורת, אהרון פלדמן יו"ר ועדת פרט, יצחק הלמן יו"ר ועדת התנדבות, דניס אוחנה מנהלת יחידת התעסוקה, גדעון שני יו"ר המחוז, ד"ר חפצי זוהר מנהלת אגף החינוך בעירייה, פרץ לב אחראי על קבוצת בני 75+ והאלמנות במחוז, שלמה סולמון יו"ר ועדת בריאות, אברהם לוגסי מנהל מחוז הדרום

ב-9.9.12 חגגנו יום הולדת 85 לפרץ לב, המרכז את הטיפול בחברי המחוז בני 75+ והאלמנות.

לקראת ראש השנה תשע"ג התקיימה ישיבת הנהלה חגיגית, במהלכה הרמנו כוסית לכבוד החג והוקרנו את פועלם של המתנדבים הרבים במחוז. בישיבה נטלו חלק חברי הוועד המנהל, אסיפת הנבחרים, חברי הנהלת סניף באר שבע, יו"רי הסניפים ומתנדבים נוספים. במסגרת הישיבה הוענקה תעודת הוקרה למעסיקים המקבלים לעבודה גמלאי זה"ל.

בחודש ספטמבר נערכה הרמת כוסית חגיגית לכבוד ראש השנה, לחברים ואלמנות בני 75+ מכל סניפי המחוז. החברים נהנו ממפגש חברתי, ארוחה חגיגית, הרמת כוסית, טקס הענקת תעודת הוקרה למצטיינים גיל גבורות, הרצאה בנושא הגיל השלישי, שירה בציבור וחלוקת שי.

ב-11.10.12 נערך בבאר שבע טקס הענקת מגן ראש העיר לארגונים ולמתנדבים מצטיינים. ארתור צ'ובוטרו, סגן יו"ר ועדת התנדבות של מחוז הדרום, נבחר למתנדב המצטיין. ההתנדבות והתרומה לקהילה מהוות מטרה מרכזית בפעילותו הענפה של ארתור, במשך שנים ארוכות, הכוללת שירות

ערב הוקרה לגמלאים הבדואים

ב-17.10.12 התקיים ערב הוקרה לגמלאים הבדואים במחוז הדרום לכבוד חג הקורבן. האירוע התקיים בבית החייל בבאר שבע, בהשתתפות כ-80 חברים, בראשות ראש מועצה אזורית אבו בסמה רחמים יונה, יו"ר ומנכ"ל "צוות", יו"ר ומנהל "צוות" מחוז הדרום ומזכיר ארגון נכי צה"ל בדרום. האירוע כלל דברי ברכה, הופעה של להקת פיקוד דרום, ארוחה עשירה וחלוקת שי לחברים.

משמאל לימין: גדעון שני יו"ר מחוז הדרום, יו"ר "צוות", רחמים יונה ראש מועצה אזורית אבו בסמה, אורן אקרמן מזכיר ארגון נכי צה"ל בדרום, אבו סולב מוקבל ואלהואשלה סאלם גמלאים חברי המחוז

מכתב תודה בעקבות צעדת ירושלים

ליעקב יו"ר סניף "צוות" אופקים וחבר ההנהלה הארצית
 צוות אופקים, קבוצה רב-גונית מיוחדת להפליא, הגיעה אל צעדת ירושלים לצעוד, לשמוח וליהנות בחג הסוכות, ובראשו יעקב דרעי, המוביל ביד רמה, בנחישות התלהבות ובאחריות את החברים, בסיועם של אנשי הוועד יוסי ישי היקר והאחרים הדואגים לכל הפרטים הקטנים ולעניינים הטכניים - והעיקר שכולם יהיו מרוצים.
 תודה מיוחדת על ההתארגנות, היוזמה וההוצאה לפועל של התוכנית שתמיד מרנינה את הלב, יישר כוח ורוב ברכה,
 בהערכה: שושי ויעקב איטח

סניף קרית גת

יו"ר הסניף: ניסים זגורי • שד' גת 32/17 קרית גת 8208212 • טל': 057-7447013, 08-6878350 • nisimz@giryat.net.muni.il

■ לקראת השנה החדשה נערך במועדון הסניף טקס הרמת כוסית בהשתתפות החברים. בערב זה חולקו תעודות למתנדבים הרבים הפעילים בסניף, ונאמרו דברי תורה הקשורים לראש השנה.

יו"ר הסניף, חברי ההנהלה וחברים מהסניף

■ כמדי שנה השתתפו החברים בחול המועד סוכות בצעדת ירושלים הסגונית וייצגו את סניפם.

סניף אופקים

יו"ר הסניף: יעקב דרעי • היוגב 37 מקלט 5 אופקים 8761337 • טל': 077-9256070, 08-9924930 • דוא"ל: yakovb2@gmail.com

ב-10.9.12 התקיים בסניף אירוע לציון השנה החדשה. יו"ר הסניף יעקב דרעי עדכן את החברים בדבר הפעילות שנערכה בסניף מראשית השנה, בהתאם לתוכנית העבודה.
 הוא בירך על שיתוף הפעולה שנוצר עם ארגון נכי צה"ל וציין כי כבר בתוכנית העבודה לשנה הבאה תשולב פעילות משותפת עם נציגי הארגון בעיר. דרעי הודה לחברי הנהלת הסניף, לחברים חיים אמר, יוסף ישי, יאיר ישי, מאיר יפרח, ניסים זוהר, אלברט בר ולחברים נוספים, על שיתוף הפעולה, היוזמה והמעורבות בפעילות הסניף לרווחת החברים והקהילה באופקים והסביבה. בדבריו ציין דרעי, כי בחצי השנה האחרונה נפרד הסניף משלושה חברים

שנפטרו בטרם עת: עמרם ציון ז"ל, מרדכי אסייג ז"ל ומיכאל אדרי ז"ל. לסיום הודה ליו"ר המחוז גדעון שני, למנהל המחוז אברהם לוגסי ולדניס אוחנה מנהלת תעסוקה מרחב דרום, על שכיבדו את האירוע בנוכחותם ואיחל שנה טובה ומבורכת לכול הנוכחים.

סניף נתיבות-שדרות

יו"ר הסניף: אילן פרץ • ת"ד 110 אופקים 8751002 • טל': 050-5282815 • דוא"ל: ilanperez01@gmail.com

ב-5.9.12 התקיים סיור סליחות בירושלים בו השתתפו 33 חברים מסניף נתיבות-שדרות. במסגרת הסיור נערכו ביקורים בקבר שמואל הנביא, בתצפית הר הצופים, בשכונת מחנה ישראל, בהר ציון וברובע היהודי. הסיור הסתיים בתפילת ערבית וסליחות בכותל.

סניף ערד

י"ר הסניף: שלום כרמל • רחוב בשור 2 ת"ד 444 ערד 8910302 • טל': 052-5554523

ב-14.8.12 נערכה פגישה בין י"ר "צוות" מחוז דרום גדעון שני, לבין ראש עיריית ערד טלי פלוסקוב, בהשתתפות י"ר סניף ערד, מנהל המחוז וחברים נוספים. הפגישה נסובה על פעילות ארגון "צוות" דרום בכלל, וסניף "צוות" ערד בפרט. ראש העירייה ציינה לשבח את פעילות סניף ערד, בראשותו של שלום כרמל.

משמאל לימין: אברהם לוגסי מנהל מחוז דרום, שלום כרמל י"ר סניף ערד, גדעון שני י"ר מחוז דרום, טלי פלוסקוב ראש עיריית ערד, גדעון נצר ורפי חיון חברי הנהלת סניף ערד, עליזה מנהלת הרווחה, ולימור רכזת המתנדבים

ב-7.9.12 נסעו חברים מהסניף ליריד "חבר" בגני התערוכה. בנסיעה שולבו סיור ביער המלאכים, ביקור במועצה לארץ ישראל יפה ובשוק האיכרים בנמל ת"א.

ב-8.9.12 התקיים בסניף אירוע הרמת כוסית לכבוד ראש השנה, בו נטלו חלק כ-30 חברים וחברות. תוכנית האירוע כללה שירה בציבור בליווי זמר ואקורדיוניסט.

השתתפות בתרגיל חירום: בין התאריכים 25.10-22 נערך תרגיל נקודת מפנה 6 בערד, במסגרתו היו אחראים מתנדבי הסניף על טיפול ואחזקת נקודות לחלוקת מים, ועל מתן סיוע לאוכלוסייה שנפגעה, על-פי תרחיש התרגיל, מרעידת אדמה.

סניף באר שבע

י"ר הסניף: יעקב לחיאני • בית החייל, רחוב בית לחם 2, ת"ד 521, באר שבע-8410401 • טל': 08-6431874, מענה קולי: 03-6173529, פקס: 08-6417188

טיולים:

ב-21.8.12 ערכו סניפי באר שבע וערד טיול לשומרון. הטיול כלל תצפית מהר גריזים על העיר שכם, קבר יוסף ותל בלטה, ביקור במוזיאון השומרונים והרצאה מפי הכהן במקום, ביקור ביקב הר ברכה, תצפית מהר כביר על צפון השומרון וחזרה דרך אלון מורה. החברים נהנו מאוד מהיום המיוחד שהעשיר

חברי הסניף ובני/בנות הזוג בסופ"ש בתל אביב

את הידע האישי ותרם לגיבוש.

ב-31.8.12 יצאו חברי הסניף לסוף שבוע במלון גראנד ביץ' בתל אביב ונהנו מחוף הים הסמוך ומהאווירה הנעימה.

אירועים:

ב-4.10.12, חול המועד סוכות, השתתפו חברי סניף באר שבע בצעדת ירושלים. החברים נהנו מאווירה חגיגית ושמחה.

ב-6.10.12 התקיים בבאר שבע אירוע ספורט עירוני "אתנה - נשים הולכות רחוק", בהשתתפות ח"כ לימור ליבנת וראש העירייה רוביק דנילוביץ. חברות הסניף השתתפו בפעילות הספורטיבית המהנה והבריאה.

סניף דימונה

י"ר הסניף: אבי אבוחצירה • רח' עבדת 1 דימונה 8604801 • טל': 052-2704148

ב-14.10.12 נפתח קורס מחשבים בסניף להב"ה דימונה. לקורס שנערך ללא השתתפות כספית, נרשמו כ-35 מחברי הסניף ובנות זוגם. את הקורס פתח י"ר הסניף אבי אבוחצירה, שבירך את הנוכחים. אחריו נשא דברים מנהל מחוז הדרום אברהם לוגסי, שעדכן את הנוכחים בחדשות "צוות" ובנוהלי העבודה הנוגעים להם בין הסניף למחוז.

סניף מצפה רמון

י"ר הסניף: אליהו בדש • נחל ניצנה 15 מצפה רמון 8060000 • טל': 054-4883718

ב-11.9.12 התקיים מפגש לכבוד השנה החדשה בחוות נועם במדבר, השייכת לשניים מחברי הסניף. האירוע נערך בנוכחות פלורה שושן, ראש המועצה המקומית מצפה רמון, מנהל מחוז דרום אברהם לוגסי, י"ר הסניף אליהו בדש, חברי הנהלה וחברי הסניף. במהלך המפגש הוגש כיבוד, הושמעה מוזיקה, נאמרו דברי ברכה והורמה כוסית לכבוד ראש השנה. האווירה במקום הייתה נעימה והאירוע תרם לגיבוש חברי הסניף.

אירוע מחוזי

כמיטב המסורת במחוז הצפון, נערך ב-1.11.2012 ערב תרבותי-חברתי מחוזי - לראשונה בהיכל התרבות בכרמיאל. האירוע עמד בסימן "עם הפנים לפריפריה" והופק על-ידי מנהל המחוז אליקו חן חתוכה, בסיוע חברים מהוועד המחוזי ורחל אסטמן מזכירת המחוז. לאחר מפגש חברים במסגרתו הוגש כיבוד קל שאורגן על-ידי חברי הנהלת סניף כרמיאל בראשותו של יו"ר הסניף שלומי קליין, החל החלק הטקסי, בהנחיית מנהל המחוז.

נשאו דברי ברכה: ראש עיריית כרמיאל עדי אלדר, העלה על נס את שיתוף הפעולה עם סניף "צוות" בעיר ואת תרומתו לרווחת חבריו; יו"ר "צוות" ד"ר ברוך לוי פירט בפני החברים את הישגי "צוות" במסגרת הסכם הגמלה; יו"ר המחוז איציק חביו, ציין את פעילותו ברוכה של סניף העמקים בראשותו של שלומי קליין ואת כמות המשתתפים הגדולה שהגיעה לאירוע מסניפי הפריפריה. החלק האמנותי של הערב כלל את הופעתו של הזמר והפייטן אביהו מדינה, שהלהיב את החברים אשר הצטרפו אליו בשירה. יצוין כי באותו יום זכה אביהו מדינה באות השלטון המקומי שהוענק לו על-ידי ראש העיר כרמיאל,

על היותו יוצר שהעלה לתודעת הציבור בישראל את הזמר היס תיכוני. האירוע זכה לתגובות חמות ובעתיד יתקיימו אירועים דומים במחוז. האירוע תועד על-ידי צוות הטלוויזיה הקהילתית של המחוז: משה אבן פז יו"ר סניף חדרה, צביקה גינצבורג מסניף העמקים והצלם גרשון איתן.

מאת: ישעיהו פטוקה, סגן יו"ר המחוז

סניף הקריות

יו"ר הסניף: אריאל כרמון • בית התרבות שד' קק"ל 25 ת"ד 3068 קריית מוצקין 2613001 • טל': 04-8732214

מדי שנה מקיים הסניף אירוע חברתי-תרבותי לחברים המציינים שמונים שנים ולבני משפחותיהם בשני מועדים - לפני ראש השנה ולפני יום העצמאות. האירוע החברתי כולל קבלת פנים ומפגש חברים, כיבוד עשיר, ברכות מפי יו"ר הסניף, אריאל כרמון, חלוקת שי אישי ואיגרת יו"ר "צוות" לבני הגבורות על הבמה, ובהמשך הערב - מופע אמנותי.

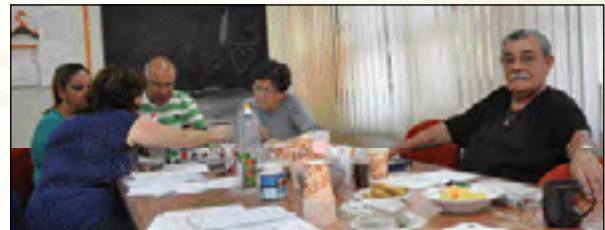
ב-30.12 התקיים בבית יד לבנים ולהגנה בקרית חיים אירוע לכבוד החברים שהגיעו לגבורות: אמנון אבגי, צבי הרשקו ומנחם נדלר. בתום הטקס נערך

פיילוט למערך החירום עם מתנדבים חברי "צוות"

פיילוט ראשון מסוגו נערך בקרית ביאליק, במסגרתו מתנדבים עשרות חברי "צוות" למערך החירום של העיר ומאיישים עמדות בשעת חירום. בתרגיל נקודת מפנה 6 שהתקיים לאחרונה חולקו המתנדבים לצוותים בהתאם לתפקידים שימלאו בעת חירום ותרמו מניסיונם הרב לכלל תושבי העיר. יו"ר סניף הקריות אריאל כרמון, בירך את המתנדבים על ההיענות והנכונות לתרום לקהילה. הוא ציין שבכונתו ליישם את מתווה הפיילוט שנבנה בקרית ביאליק בכל הקריות באזור, והוא מאמין שבהמשך יישם במקומות נוספים ברחבי הארץ.

חבר "צוות" תושב העיר שמחה בר, מיוזמי הרעיון, קיבל את ברכתו של ראש העיר, אלי דוקורסקי. "התנדבות אנשי 'צוות' אינה מובנת מאליה. מדובר באנשים שתרמו שנים רבות מחייהם למען המדינה ושירתו בצבא. כעת הם מצטרפים למערך הסיוע העירוני בשעת חירום - ועל כך תודתי בשם תושבי העיר ועיריית קרית ביאליק", אמר ראש העיר שאף החליט כי כל מתנדב מ"צוות" יוכל לעבור קורס בהגשת עזרה ראשונה.

מאת: גרשון איתן, צלם ועורך טל"ק "צוות"

החברים במצפה בהר אדיר לזכרם של הנופלים במלחמת לבנון השנייה

■ ב-29.10.12 יצאו חברי הסניף לטיול בגליל העליון ובגבול הלבנון, בהדרכתו של דורון נויהאוז חבר "צוות". החברים ביקרו בנקרות בראש הנקרה, שם ירדו ועלו ברכבל, המשיכו לאתר חומה ומגדל בחניתה וביקרו במוזיאון שבמקום, נסעו לפארק אדמית ולאורכו של כביש הצפון ועלו להר אדיר לתצפית על דרום לבנון.

אירועים: כ-200 חברים מסניפי העמקים וחדרה נהנו מערב של שנסונים צרפתיים - "פרח קטן" - שנערך בהיכל התרבות בעפולה. הם התרפקו על מיטב השירים הצרפתיים של זמרי העבר המפורסמים - אדית פיאף, שארל אזנבור, ז'אק ברל, אנריקו מסיאס ועוד. המופע התקיים סמוך לראש השנה וכל חבר קיבל שי צנוע ומתוק לשנה טובה ומתוקה.

הרצאות: נומרולוגיה מערבית, קבלית וסינית - הרצאתו של חבר "צוות" מאיר גושן הכהן.

מפגש סיום הרמדאן לחברים הבדואים

ב-31.7.12 נערך מפגש חברים לרגל סיום צום הרמדאן, לחברים הבדואים מסניפי העמקים, מרכז הגליל, גליל תחתון וגליל עליון. האירוע התקיים במסעדת ארמון הנסיכות בכפר מנדא וכלל ארוחת ערב עשירה וחגיגית. 150 חברים הגיעו לאירוע, אותו כיבדו בנוכחותם יו"ר "צוות", סגנו והמנכ"ל, יו"ר מחוז צפון יצחק חביו, אבי תלם יו"ר מחוז צפון היוצא, מנהל המחוז אליקו חן חתוכה ויו"רי הסניפים משה עבו, יעל דקל, אברהם ריאד, משה אבן פז, אריאל כרמון ומנחם מעוז - יו"ר הסניף המארח. על הערב "ניצח" אחמד פאלח, סגן יו"ר סניף העמקים, בעזרתו של הגזבר צביקה גינצבורג.

אבי תלם קיבל שי מאחמד בשם כל החברים הבדואים, לאות הערכה והוקרה על פועלו. בהענקת השי התכבדו יו"ר "צוות" ויו"ר המחוז שגם בירך את הנוכחים. יו"ר "צוות" סקר בפני הנוכחים את נושא הגמלה וההיוון ואיחל לחברים ולבני משפחותיהם בריאות טובה וחג שמח.

(המשך מחוז צפון בעמ' 47)

מופע סטנדאפ משעשע על-ידי עו"ד יואל ריפל. 20.9.12- התקיים אירוע נוסף באשכול פיס קרית מוצקין. חברי הסניף אשר הגיעו לגבורות הם: עליזה זרחיה, אמה כהן, אלישע אברהם, רפאל אמיגה ויוסף אפרתי. לאחר הטקס נערכה הופעה של יוצאי להקת חיל הים (בין השנים 1968-1973): דדי שליזינגר, יעקב שכטר, חנן ארד, עמוס סנטהאוז, דני ניר, עזרא שילוני וגיא שליזינגר.

סניף כרמיאל

יו"ר הסניף: שלומי קליין • הגליל 2 כרמיאל 2192101 • טל': 04-9982215 • דוא"ל: slomek1@walla.com

■ חברי הסניף ביקרו ביריד "חבר" וקיבלו שי לחג. משם המשיכו למוזיאון יצחק רבין והאזינו להסברים על דרכו, פועלו ומורשתו של מי שהיה ראש ממשלת ישראל ושר הביטחון.

■ את השנה החדשה קיבלו חברי סניף כרמיאל וסניף גליל מערבי יחד, באירוע

שנערך בבית קיי בנהריה. החברים נהנו מיום כיף בבריכת השחייה והאזינו להרצאתו של שלמה פליפה בנושא "שבעת פלאי עולם". האירוע הסתיים בהרמת כוסית וברכות לשנה החדשה. ■ חברי הסניף ובנות זוגם השתתפו בצעדת ירושלים המסורתית בשירה ובריקודים בליווי גנן אקורדיון.

סניף העמקים

יו"ר הסניף: מנחם מעוז • משרד הקליטה על-יד האגודה למען החייל, עפולה • טל': 04-6490553 • דוא"ל: maozm6@walla.com

טיולים:

■ ב-5.9.12 יצאו חברי הסניף לטיול ברוח המסורת. החברים ביקרו במערת המכפלה בחברון, המשיכו לבית לחם ופקדו את קבר רחל אמנו ואת הכותל המערבי בירושלים. הביקור במקומות קדושים בחודש הסליחות היה מרגש במיוחד כשזכינו לשמוע תקיעת שופר בדיוק ביום בו מתבצע התיקון "אשרינו שזכינו". החברים התפללו בדבקות. חברים דתיים שהשתתפו בטיול ציינו כי מצווה גדולה היא לבקר בחודש אלול במקומות הקדושים.

סניף מכבים-רעות-מודיעין

יו"ר הסניף: יעקב (יענקל'ה) לבקוביץ • שד' האורנים ת"ד 1672 רעות 7179904 • טל': 08-9261373 • morag@netmedia.net.il

טיולים:

■ ב-21.8.12 יצאנו לטיול באזור העמקים וביקרנו בהר תבור, ממנו צפינו על עמק זרעאל ועל עמק חרוד. משם המשכנו לחמי טבריה שעל שפת הכנרת, טבלנו במים החמימים ונהנינו מארוחת צהריים.
■ ב-10.9.12 יצאנו לסיור ערב מודרך בירושלים, ובין השאר ביקרנו בעיר דוד, בכותל המערבי, באתר "אש ישראל" הממוקם מול הכותל, בו צפינו במיצג ונהנינו משירי סליחות שהושמעו על-ידי להקה במקום.

אירועים:

■ ב-2.8.12 קיימנו באולם "בלו מון" חגיגת ט"ו באב, חג האהבה. החברים נהנו מארוחת ערב חגיגית, צחקו בהופעת הסטנדאפיסטית מרים ברנהרדט ורקדו לצלילי להקת "זקני הכפר", שהנעימה בשירי אי"ו ובשירי שנות השישים.

■ ב-22.8.12 נערך במועדון הסניף ערב "שיר, סיפור" בין דגניה לכינרת - שירים ואהבות בעמק הירדן, בהנחיית יעל סגל, בעלת תואר בספרות, לשון עברית וחינוך. היה זה מפגש חווייתי אינטימי, שבו סופרה ההיסטוריה שמאחורי הזמר העברי. שרנו עם יעל בליווי אקורדיון שירים ישנים וטובים.

■ ב-29.8.12 התקיימה במועדון הסניף סדנת פאנג שווי במבט אישי, בהנחיית אביטל לוביא כהן, מומחית לפאנג שווי עם ניסיון רב שנים בתחום.

■ ב-12.9.12 התקיימה במועדון הסניף הרמת כוסית לקראת ראש השנה, בהשתתפות רבים מחברי הסניף, חברי הנהלת הסניף ומתנדביו, מנהל המחוז ראובן חמו ומנהל התעסוקה משה ארנון. ברכו את החברים יו"ר הסניף יענקל'ה לבקוביץ, ראש עיריית מודיעין מכבים רעות חיים ביבס, סגן יו"ר "צוות" מוטי בר דגן, רב מכבים רעות הרב יעקב צ'קוטאי וחברי מועצת העיר מודיעין מכבים רעות חנן ברנשטיין ויגאל צדוק. כל הדוברים והמבכרים העלו על נס את רמתו של הסניף ואת תרומתו לקהילה ולחבריו.

ראש העירייה ציין את מעורבות חברי "צוות" התורמים בהתנדבות לארגונים שונים בעיר. הבטחנו לו במעמד זה כי אנו מוכנים לכל קריאה להתנדבות במצב חירום לעיר ולתושביה.

מוטי בר דגן סיפר לחברים באריכות ובפירוט על השינויים בחוק הגמלה ועל סיום הטיפול בהיוון - תהליך שסייע לחברי "צוות".

סניף אשדוד

יו"ר הסניף: אלי אלמושנינו • טל': 08-9647062, 08-8634860 • almoshnino@ashdod.muni.il • דוא"ל:

■ בין התאריכים 2-5.9.2012 יצאו כ-100 מחברי הסניף, לנופשון מהנה באילת. באחד מימי הנופש ערכנו שייט מעניין בים סוף וצפינו בעולם המים ובכלל זאת אלמוגים ודולפינים.

■ ב-23.9.2012 ערכנו, כ-110 חברי הסניף, טיול ערב ולילה בירושלים. בין השאר, יצאנו לסיורים מודרכים בשוק מחנה יהודה ובשכונות נחלאות, מזכרת משה, נווה שלום ועוד, נסענו לקבר רחל בבית לחם וסיימנו את הסיור ברובע היהודי ובכותל המערבי בתפילה ובאמירת סליחות. החברים הודו ליו"ר הסניף על ארגון וביצוע הפעילות.

סניף יבנה

יו"ר הסניף: מוטי ברקאי • חצב 44 יבנה 8150136 • טל': 08-9438244 • motibarkai@gmail.com • דוא"ל: 052-5588444

■ ב-11.9.12 יצאו 46 חברים ליום כיף במלון קראון פלאזה בים המלח, שכלל אירוח מפנק ושימוש במתקני המלון.

■ ב-13.10.12 יצאו 43 חברים לטיול בצפון אזור השרון, וערכו ביקור בחוות חפציבה סמוך לתחנת הכוח אורות רבין, צעדו לאורך נחל חדרה המשוקם וסיירו בקיבוץ גן שמואל.

סניף ראשון לציון

י"ר הסניף: לורנס יצחק • קק"ל 187 ראשל"צ 7528642 • 03-9502873
דוא"ל: itzhak74@walla.co.il

טקס הוקרה למתנדבים:

ב-22.8.12 התקיים בהיכל התרבות בעיר ערב הוקרה והצדעה למתנדבי "צוות" ראשון לציון. בערב זה קיבלו למעלה ממאה מתנדבים תעודות הוקרה ואות המתנדב. למתנדבים נלוו בני משפחותיהם ואורחים נוספים. כיבדו את המעמד ראש עיריית ראשון לציון דב צור, חברי מועצת העיר, מנכ"ל העירייה פרנקו גונן (חבר "צוות") יו"ר "צוות" וסגנו, יו"ר מחוז יהודה יואל גונן, יו"ר ועדת התנדבות נפתלי שגיא, חברי הנהלת המחוז ואורחים מהעירייה ומ"צוות". הדוברים הדגישו את חשיבות ההתנדבות בארגון "צוות" ואת התרומה הרבה לקהילה ולמתנדב עצמו. כן ציינו כי עבודת המתנדבים חוסכת ממון רב בהוצאות

המדינה לשירותים שונים. בטקס קרא ישראל (איזי) כנען (אל"ם) את המקאמה שכתב. **הידד למתנדבי "צוות"** (להלן קטע): מתנדבי "צוות" / מלאכתם מחשבת / חיילים עם עבר / שלא נגמר / מסרו הנפש / בבזך ובפרש / בתרגילים, במלחמה / נתנו הנשמה / שרתו בחזית / ברוח תזזית / והיום במנהרה / יש מעט הארה / יש גיוון / בנושא ההיוון / ותוספת קטנה / והצמיחה המדינה / ומה יש לדבר? / אנחנו נסתדר / נמשיך להתנדב / ברצון ומהלב / ובחירום במל"ח / לוקחים אנו פלח. ב-30.7.12 נערך בסניף טקס לבני ה-80, בו נטלו חלק 10 חברות וחברים ובני משפחותיהם. במהלך הטקס הוענקו לחברים מכתבים אישיים מיו"ר "צוות", תעודה ושי מהסניף. הוגש כיבוד עשיר ואת הערב ליוותה תוכנית אמנותית. החברות, החברים ובני משפחותיהם היו נרגשים מאד והודו על הערב המיוחד. ב-13.8.12 נערך בסניף ערב של שירים רוסיים (בתרגום לעברית) על-ידי חברות "גשר זהבה". הערב היה מעניין ונוסטלגי וגרם להנאה רבה לחברים. ב-12.9.12 התקיימה הרמת כוסית לחברי הסניף לרגל ראש השנה, עם הזמרת חגית שמעוני. ברכו את החברים יו"ר הסניף לורנס יצחק ויו"ר המחוז יואל גונן. לקראת ראש השנה ערכו יו"ר הסניף לורנס יצחק וחברי הנהלת הסניף רמי חדד, יום טוב אליהו, בלה סלומון ועופרה בן עלי ביקורים בבתי האבות ודויר מוגן בראשל"צ בהם מתגוררים חברי "צוות". קיימו שיחות עם החברים, ואיחלנו להם ולבני משפחותיהם שנה טובה. כמו כן הענקנו לכל אחת ואחד שי מטעם הסניף. ב-11.9.12 התקיים בסניף ערב סליחות עם החזן והפייטן שי קזיוף. במהלך הערב הושמעו בליווי מוסיקלי פיוטי סליחות בנוסח ספרדי ירושלמי, פיוטים בנוסח אשכנזי ושירים ישראלים. החזן קזיוף נתן הסביר כל פיוט ופיוט. הערב גרם להתעלות והסב קורת רוח מרובה לחברים. חלק מחברי הסניף השתתפו בצעדת ירושלים במסגרת מחוז יהודה. ב-22.10.12 קיימו ערב ריקודים סלוניים עם המורה לריקודים ציפי שפר. ב-28.10.12 ערכנו ערב ריקודי עם, בהנחיית המרקיד משה טווילי.

הרצאות:

הר הצופים מאז המאה ה-19 - הרצאתו של עמי פרנק, איש מודיעין.
הסכמי ממון וצוואות - הרצאתו של עו"ד יעקב בלס.
קרדיולוגיה: האנטומיה והפיזיולוגיה של מערכת הלב וכלי הדם, מחלות לב, טרשת עורקים, התקפי לב מניעה וטיפול ועוד. ←

חבר הסניף, החזן יעקב שילה, השמיע בפני המשתתפים את השיר "אבינו מלכנו" בגרסה המקורית הידועה ובגרסה הסלוניקאית. הרמנו כוסית לחיים לכבוד השנה החדשה, "צוות" ומדינת ישראל.

הרצאות:

גם אני בפייסבוק - הרצאתה של רונית קומאי.
הפירמידות במערב: מהגרים ממצרים למדינות המערב משנות ה-90 - הרצאתו של עידן להב, חוקר ומרצה בנושאי המזרח התיכון העכשווי.
לפי פרסומים זרים: סיפורו של הגרעין הישראלי - הרצאתו של יריב פלד, מומחה לנושאי צבא וביטחון.
מלחמת יום כיפור: ההפתעה בקרב השריון בחווה הסינית - הרצאתו של אברהם אלמוג (תא"ל), בעל עיתור העוז ממלחמת יום הכיפורים.

סניף נס ציונה, לוד, רמלה, באר יעקב

י"ר הסניף: אילן דולפין • דוד אלעזר (בית המתנדב) נס ציונה •
טל': 08-9467062 • דוא"ל: dolphin08@013.net.il

ב-6.9.12 יצאו 140 חברים לטיול ערב לבית שאן, וצפו בחזיון האור קולי "לילות שאן", המוצג בגן הלאומי במקום. הסיור הייחודי כלל מיצגים אור-קוליים מורכבים, שהמחישו התרחשויות היסטוריות בבית שאן לאורך אלפי שנים. הטיול היה מהנה והחברים שבו מלאי התפעלות.

סניף רחובות

י"ר הסניף: יוסי שני • גאולה 4 רחובות 7627211 • טל': 08-9467062
דוא"ל: y-sho806@015.net.il

לקראת ערב ראש השנה יצאו 100 חברי הסניף לערב סליחות בירושלים. הטיול החל בביקור בשכונת החרדיות בעיר, משם המשכנו לשוק מחנה יהודה, הניינו מן השפע המוצג במקום והוקסמנו מהמסעדות האוטנטיות. המשכנו לקבר רחל ומשם חזרנו לירושלים לביקור בבתי הכנסת בשכונות, שם פגשנו מתפללים בני עדות שונות. בהמשך הגענו לכותל, אשר המה מתפללים. החברים נהנו מהטיול המוצלח והחמיאו לחברי הנהלת הסניף על הארגון.

סניף אשקלון יו"ר הסניף: עמרם מלול • הנשיא 2 מרכז אפריר אשקלון •
טל': 08-6744677 • דוא"ל: tzevetashelon@walla.com

טיול סבים ונכדים

התנדבות:

■ מזה מספר שנים מתנדבים חברי הסניף בצה"ל פעם או פעמיים בשבוע, בעיקר בהחזרה לכשירות של ימ"חים, ובהם גם ראובן רשף. התנדבותם זוכה להערכה מצד גורמי הצבא. להלן מכתבו של ראובן רשף:

פעילותנו מתבטאת בהתייצבות בימ"ח, בקבלת הוראות/הנחיות ביצוע מהקצינים ומהנגדים הממונים על המחסן בו אנו מתייצבים. אנו עוסקים בכל העבודות הנדרשות, כדי להשיב את הציוד שהוחזר מאימונים ו/או תעסוקה לכשירות או למצב תקין לקראת האימון/התעסוקה הבאים. ציוד לא תקין או פגום מועבר לבדיקת אפשרות תיקון או השבתה, בהתאם לתוצאות המבדק, במסגרת העבודות המבוצעות, נעשה טיפול בפרטי לבוש, מיון כלי עבודה, צביעת פריטים בהם דהה הצבע, בדיקת וקיפול רשתות, ניקוי וקיפול אלונקות ועוד פעילויות שמטרתן להבטיח החזרת הציוד לכשירות למשימות הבאות. יחד עמנו, גמלאי צה"ל המתנדבים, פועלים גם מתנדבים אזרחים מן השורה, המתגברים את הצוות הממלא את המשימה החשובה בימ"חים.

חשוב לציין, שצנצני הצבא מעריכים מאוד את פעילותנו וממשי ממתינים לבואנו. מביעים את הערכתם המלאה לעצם הפעילות מחד, ולטיב הביצוע שלנו מאידך.

■ בתאריכים 21-22.10.12 נטלו חברי "צוות" ראשון לציון חלק פעיל בתרגיל רעידת אדמה, יחד עם עובדי העירייה, במסגרת חלוקה לשישה רובעים. מינהלת אחד הרובעים מוקמה בסניף "צוות" ראשון לציון.

- במדור "זרקור" בגיליון הקודם, הושמט שמה של חברת הנהלת הסניף והגזברית בלה סולומון.

■ רפואה וספורט - הרצאתו של יוני פרנקל.

טיולים:

■ ב-2.8.2012 נערך טיול לפארק אלונה - מי קדם. במהלך הטיול צעדנו בנקבת המים מהתקופה הרומית שסיפקה מים לקיסריה, ערכנו שיט בנמל הקישון, המשכנו לסיור רגלי ב"דרך היין" בזכרון יעקב וסיימנו את הטיול בארוחת צהריים.

■ בתאריכים 27.8.12 ו-30.8.12 יצאו חברי הסניף לטיול בוואדי ערה "מזויות אחרת". במהלך הטיול ביקרנו בביתו של אומן קליגרפיה איסלמית מוחמד כלש מכפר קרע. לאחר מכן התקיים מפגש עם אמנה כנענה, מקימת ומנהלת עמותה להעצמה נשית. ערכנו ביקור ב"בית על הוואדי" ביישוב קציר ובמקומות שונים באזור ובכלל זאת קריית האומנים בקציר.

■ ב-6.9.12 יצאנו לסיור סליחות בירושלים ובין השאר ביקרנו בשכונת עין כרם ובכנסיות, ברובע היהודי ובישיבת אש התורה, בה צפינו במופע סליחות. המשכונת לביקור במנזרות הכותל ולסיום - סליחות בכותל.

■ ב-20.9.12 קיימנו טיול לאזור הדרום שכלל, בין השאר, ביקור במוזיאון הבובות בערד, צפייה בפסל הסיביתי אל פני מואב (המטוס), ביקור בנאות הכיכר ועוד.

■ בתאריכים 15.10.12 ו-18.10.12 יצאו החברים לטיול באזור צפון ים המלח ובקעת הירדן. בין השאר ביקרנו בשרידי המנזר מרטריוס במעלה אדומים, במנזר דיר ח'גלה, בקסר אליהוד, באתר הטבילה לנוצרים בירדן ועוד.

■ ב-3.10.12 ערכנו טיול סבים ונכדים, שכלל בין השאר ביקור במחלבה בטל שחר וחליבת עזים, שיט במרינה באשדוד, ביקור בבית הבד בבני דרום ועוד.

מחוז צפון (המשך מעמ' 44)

סניף חדרה והשומרון

יו"ר הסניף: משה אבן פז • הרצל 69, ת"ד 2191 חדרה 3812101 • טל': 04-6342407 • דוא"ל: Davidh@bezeqint.net

■ ב-6.9.12 יצאו 50 חברי הסניף לטיול באזור ירושלים ועין כרם, שעמד בסימן סיפורי נשים בירושלים - מהתנ"ך ומהברית החדשה ועד ימינו. בין היתר ביקרו המשתתפים בעין כרם, שם האזינו לסיפורן של בנות הדוד אלישבע אמו של יוחנן המטביל ומרים אמו של ישו. כן שמעו את סיפורה של רחל ינאית בן צבי, בת זמננו, רעייתו של נשיא המדינה יצחק בן צבי, הנשיא השני של מדינת ישראל. ייחודה של רחל כילדה בא לידי ביטוי ברצונה העז ללמוד.

בהמשך הטיול ביקרה הקבוצה בקבר רחל. לאחר האזנה לסיפורים יצאה

הקבוצה לאזור בית הכנסת החורבה, אשר בסמוך אליו נמצא מוזיאון חצר היישוב הישן, שהינו מוזיאון נשים הנקרא אל כורטיז'ו.

סניף הגליל התחתון

יו"ר הסניף: משה עבו • הגלבוע, ת"ד 491 טבריה 1410401 • טל': 04-6720656 • דוא"ל: abomosh@gmail.com

■ הסניף נמצא בתנופת פעילות ובכלל זאת מפגשי חברים בימי שישי בסניף, שהפכו למסורת, הכולל עדכונים בנושאים אקטואליים וקבלת משוכ מחברים על פעילויות קיימות וכאלה שהיו רוצים שיתקיימו.

■ ערכנו טיול לירושלים והשתתפנו בצעדת ירושלים.

■ אחת לחודש אנו עורכים ימי הולדת במלון דונה גרציה וכן מקיימים הרצאות מעניינות. אנו רואים חשיבות רבה במפגש החברים ובסיוע הדדי. הסניף מקיים קשר הדוק עם אלמנות, עוסק בסיוע לנוקדים ובביקור חולים ואבלים.

סניף חיפה יו"ר הסניף: ברוך וינטר • בית ההגנה, רח' פבזנר, ת"ד 7610 חיפה 3107601 • טל': 04-8666762 • דוא"ל: brwinter@zahav.net.il

סניף מרכז הגליל יו"ר הסניף: ריאד אברהים • מועדון מפ"ת מג'אר, ת"ד 2795 מג'אר 2012800 • טל': 04-6781466 • דוא"ל: Fared_s@walla.co.il

סניף הגליל העליון יו"ר הסניף: יעל דקל • טל': 04-6935756, 050-4130801 • דוא"ל: dekelya@gmail.com

סניף הגליל המערבי יו"ר הסניף: יום טוב חזן • הרצל 61 נהריה 2240013 • טל': 04-9510702 • דוא"ל: golani48@barak.net.il

מחוז ירושלים

מנהל המחוז: שמעון מלכה • שאלתיאל 1 בית החייל ירושלים 9455522
טל: 02-6173525 • דוא"ל: mjerusalem@tzevet.org.il

טיולים וסיורים

■ חברי המחוז יצאו לטיול ברומניה בין התאריכים 7.13.8.12. החברים התארחו במלון אאורליוס בפוינה שבברשוב, ומדי יום יצאו לסיורים מודרכים. בין היתר סיירו בהרי הקרפטים, לאורך עמק פראחובה, במחוז ברשוב ובעיר הנקראת על-שמו, בה התרשמו מהשילוב שבין העיר המודרנית לבין חלקה העתיק. הם פקדו את בית הכנסת המרשים והאזינו לפרטים על חיי הקהילה ששרדה בה מפי נציג הקהילה ויו"ר המחוז. כמו כן, עלו על פסגת הפוסט ברול (1,799 מ') וביקרו בעיירה סיניה, בארמון פלש ובאתרים נוספים.

את השבת בילו החברים במלון, בתפילות, הרצאות, סעודות ועונג שבת, שכלל גם אורחים נוספים מישראל ששהו במלון. מנהל המחוז שמעון מלכה השמיע בקולו המיוחד זמירות ותשבחות, ויו"ר המחוז הרב יוסף וסרמן העביר הרצאה שעסקה בתשובה, לכבוד ראש חודש אלול. במוצאי שבת נערך ערב פולקלור עם להקה מסורתית מקומית. ביום האחרון לטיול ביקרו החברים בבירה בוקרשט, פקדו את בניין הפרלמנט ושטו לאורך הנהר. משתתפי הטיול הביעו את שביעות רצונם, תודתם והערכתם למזכירות המחוז על ארגון הטיול המוצלח באווירה דתית במלון, ובכלל זאת אוכל גלאט כשר, ואת תקוותם לטיולים נוספים מסוג זה.

תודתנו לרחל אבימור ולמדריכים דובי סלע ואחיו מאיר סלע (גמלאי צה"ל), אשר טרחו רבות כדי להנעים לחברים את הביקור ברומניה.

■ ב-28.8.12 יצאו חברי המחוז לסיור בקברי צדיקים בצפון הארץ וביקרו בקבר רבי שמעון בר יוחאי, יונתן בן עוזיאל, רבי מאיר בעל הנס ועוד. חוויה מיוחדת סיפקה הטבילה במקווה של האר"י. את הסיור הדריך חבר ההנהלה יעקב נענה.

חברי המחוז שהשתתפו בסיור בקברי צדיקים בצפון

■ ב-23.9.12 יצאו חברי המחוז לסיור בגוש עציון, שכלל ביקור בעיר העברית הקדומה סוסיא ובבית הכנסת העתיק שהתגלה בה, סיור במערת המכפלה ובכלל זאת תפילת מנחה באולם יצחק, שנפתח אחת לשנה בעשרת ימי תשובה, צפייה בחזיון אור-קולי וסיור במוזיאון.

■ כמדי שנה לאחר החגים יצאו חברי המחוז לנופש, בין התאריכים

החברים בעת סיור בבית הכנסת העתיק בסוסיא

החברים על רקע בית הכנסת הגדול בברשוב

17.10.14, אשר נערך במלון קראון פלאזה באילת. הם נהנו ממגוון פעילויות במלון וכן ערכו שיט במפרץ אילת.

■ לאחרונה יזם מנהל מחוז ירושלים, יחד עם יו"ר העמותה למנעולנים, לראשונה ב"צוות", קורס מנעולנים. הקורס נמשך כחודשיים ובסיומו, ב-11.10.12, נערך טקס הענקת תעודות לבוגרים אשר הביעו את הוקרתם ותודתם לארגון ומקווים להשתלב בעבודה במקצוע. התעודות חולקו על-ידי שרית רוזנצוויג סמנכ"ל לתעסוקה, שמעון מלכה מנהל המחוז ובוועד פמסון, יו"ר איגוד המנעולנים.

חגג בר מצווה בגיל 84...

אריה שדה (רס"ר) גמלאי חיל החימוש בן 84, חגג בר מצווה 71 שנה לאחר המועד המקורי. אריה שדה, ובשמו המקורי לייב ביטרספלד, הוכנס לגטו קרקוב בפולין שלושה ימים לפני יום בר המצווה שלו. באותה עת הייתה אמו חולה מאוד ולאחר מותה הוא נשלח לבית היתומים היהודי בקרקוב, ממנו הצליח להימלט משנתגלה לו דבר האקציה שתכננו הנאצים לבצע בקרב הילדים. זמן קצר לפני חיסול בית היתומים צורף לרשימת שינדלר ועבר למחנה עבודה בברינליץ, שם שהה עד לשחרור.

טקס בר המצווה לאריה, ניצול רשימת שינדלר, אורגן לאחרונה על-ידי בני משפחתו, בשיתוף "אחוזת בית הכרם" בירושלים - בית הדיר המוגן בו הוא מתגורר. דבר עריכת הטקס נשמר בסוד, ורק בבוקר האירוע הפתיעו את שדה

רעייתו ובנותיו ובישרו לו על החגיגה הצפויה. באירוע המרגש בירך בשם "צוות" יו"ר המחוז הרב יוסף וסרמן.

סניף ירושלים יו"ר הסניף: שמעון דרעי • כמשרדי המחוז: שאלתיאל 1 בית החייל ירושלים 9455522 • טל: 050-9104004

סניף בית שמש יו"ר הסניף: עמרם בוזגלו • טל: 054-2274411

סניף מעלה אדומים יו"ר הסניף: עמרם אהרון • טל: 050-5853769

כתובת הדוא"ל שלך אצלנו?

האם אתה מקבל מ"צוות" אחת לחודש בדוא"ל את ה"צוותון" - המידעון האינטרנטי של "צוות"?

אם לא - נא שלח את פרטיך האישיים בדוא"ל אל:

pkida1@tzevet.org.il

סניף כפר סבא

יו"ר הסניף: נפתלי שגיא • ויצמן 136 כפר סבא 4420317 • טל': 09-7659867
 דוא"ל: zvetkf@bezeqint.net

אירועים:

ב-13.8.12 נערך מפגש חברים בסניף עם מנכ"ל "צוות" דן נדיב. פתח את האירוע בדברי ברכה נפתלי (נפתול) שגיא יו"ר הסניף, שציין את תרומתו של המנכ"ל לפתרון סוגיית הגמלה. נדיב העלה על נס את הפעילות הענפה של הנהלת הסניף ואת רוח ההתנדבות המפעמת בקרב חבריו. בהמשך שיבח את פועלם של רבים וטובים ב"צוות" להשגת הסכם הגמלה בסיוע ח"כ חיים כץ וסגן שר האוצר יצחק כהן. "זהו הסכם טוב שכלול בו גם קיצור משך החזר ההיוון", אמר נדיב. בסיום דבריו ענה המנכ"ל לשאלות החברים.

משתתפי האירוע ובהם יהודה בן חמו ראש העיר, ח"כ שאול מופז ואנשי "צוות"

ב-9.9.12 התקיים באולם המתנס"ס ביישוב כוכב יאיר-צור יגאל, אירוע לציון איחוד סניף "צוות" המקומי עם סניף כפר סבא-אלפי מנשה. האירוע נפתח בהרמת כוסית לקראת השנה החדשה. נשאו דברי ברכה: חבר הסניף שאול מופז (רא"ל), יו"ר "צוות" וסגנו, יו"ר המחוז, ראש עיריית כפר סבא יהודה בן חמו ויו"ר סניף כפר סבא נפתלי שגיא. באירוע הוענקו תעודות הוקרה מיוחדות לשמונה חברי הסניף שהגיעו לגבורות: דליה אפעל, נפתלי מאיר, מרדכי גובר, יהושע כהן, יוסף כהן, אהרון לב רן, אורי פז זאן שוורץ. להקת הבוסתנאים והזמר אילן טל הלהיבו את הקהל בשירים רוסיים ובשירי א"י.

כתב וצילם: דוד בן אשר

מדי ראש השנה נוהג יו"ר "צוות" לבקר את חברי הארגון המתגוררים בדיוור מוגן ולברכם לקראת השנה החדשה. במסגרת מסורת זו ביקר היו"ר בכפר סבא

מתנדב מכל הלב: יצחק קרן

יצחק קרן (רס"ן) מתנדב מאז שנת 2000 במלבי" - עמותת לאיסוף אביזרי בית יד שנייה. אביזרים אלה נבדקים, מתוקנים על-פי הצורך ומועברים בחינם או במחיר סמלי לנזקקים - משפחות עולים חדשים, סטודנטים, חיילים בודדים ועוד.

ארגון מלבי" כפר סבא הוקם בשנת 1986 על-ידי סניף "צוות" בעיר. במסגרת העמותה פועלים בהתנדבות כ-40 איש - כל חברי ההנהלה והיו"ר הם חברי "צוות".

הארגון פועל בשיתוף פעולה מלא עם מחלקת הרווחה של עיריית כפר סבא. יצחק קרן, תושב כפר סבא ואב לשניים, פעיל במלבי" ארבע פעמים בשבוע. קרן הוא חבר הנהלת הארגון ומשמש מבקר פנימי של תשעה סניפי מלבי" ברחבי הארץ. קרן שירת בחיל האוויר בתחום הלוגיסטי במשך 23 שנה. טרם שחרורו מצה"ל, סיים קורס רכש ואספקה בטכניון. לאחר פרישתו עבד בחברת "כנף ארקיע" כמנהל רכש ואספקה וכן עבד כ-20 שנה בתנועת המושבים. בשנת 1986 היה בין מקימי "צוות" כפר סבא.

מאת: צבי דקל, חבר הנהלת הסניף

סניף רמת השרון יו"ר הסניף: אורי ילוז • ת"ד 1350 רמת השרון 4711202 • טל': 050-8898931, פרט: 03-5475330 • דוא"ל: uriyal@netvision.net.il

ב-13.9.12 את החברים והשתתף במפגש חגיגי ובהרמת כוסית לקראת השנה החדשה עם החברים המתגוררים בבתי הדיור המוגן מגדלי הים התיכון, בית גיל פז ובית בכפר. השתתפו באירוע גם יו"ר המחוז מוטי בר דגן, מנהל המחוז אביהו טננבוים ויו"ר סניף כפר סבא, נפתלי שגיא.

יו"ר "צוות" ברוך לוי בירך את הנוכחים וציין את הצלחת המאבק נגד שחיקת הגמלה וקיצור משך ההיוון. נפתלי שגיא בירך בשם הנהלת סניף כפר סבא.

ב-7.8.12 יצאו למעלה מ-50 חברי הסניף לסוף שבוע בקיבוץ מרום גולן שכלל טיולים באתרי טבע, נוף והיסטוריה. המטיילים טיפסו אל שרידי העיר סוסיא, אתר ארכיאולוגי מימי הממלכה הסלאוקית, ונחשפו לשרידים שהתגלו לאחרונה; ביקרו באתר הפליאומגנטיזם (שדה מגנטי הפוך); בברכת רם ובמסעדה. בערב שבת יצאו החברים לטיול לאור עששיות בהר בנטל - חווייה רב-חושיית ייחודית. הטיול נחתם בביקור במצפה ארבל, סמוך לקיבוץ רביד, משם צפו על הר ארבל והכנרת. האירוע התקיים סביב שולחנות ערוכים והחברים הוותיקים קיבלו בסיומו שי צנוע.

הרצאות:

- חיי עם גואל רצון - הרצאתה של אחת מנשותיו של רצון.
- האחים רייט ממצאי המטוס והטיסה הראשונה - הרצאתו של עו"ד אדי לנגר.
- פעילותם של מל"טים (מטוסים ללא טייס) בבט"ש, בקרב אמת ולצורכי איסוף מודיעין - הרצאתו של חבר "צוות" רביב (סא"ל).
- מידע חזותי בשימוש צבאי ואזרחי - הרצאתו של חבר הסניף שלמה בן יוסף (סא"ל).

מאת: צבי דקל, חבר הנהלת הסניף

השתתפות בתרגיל החירום הלאומי:

צוות כפר סבא השתתף זו הפעם השישית בתרגיל החירום הלאומי "נקודת מפנה". בעיר הוקם גדוד מתנדבים שכלל שתי יחידות של "צוות". אחת תורגלה בהרצת מרכז ההפעלה, ובמסגרת זו תרגלה עיריית כפר סבא "העברת מקל" מאנשי העירייה לחברי "צוות", אשר ניהלו את עבודת המטה העירונית; השנייה - יחידת מנהלי אירועים בניהולו של צבי ימי (אל"ם) תורגלה וביצעה את משימותיה בהצלחה מרובה. גם יחידות מתנדבים אחרות תורגלו ובהן יחידת חילוץ והצלה ויחידת לוגיסטיקה ניידת.

בתרגיל השתתפו גם חברות "צוות", אשר תפקדו כמוקדניות בחירום וחברים נוספים היו פעילים במסגרת אס"ל (אתר סיוע לתושבים). יש לציון במיוחד את שיתוף הפעולה ההדוק עם גורמי הביטחון בעיריית כפר סבא, בראשם חבר הסניף אורי טל (אל"ם).

סניף רעננה

יו"ר הסניף: יצחק גושן • הסדנא 13 רעננה 4365007 • טל': 077-4440806
 דוא"ל: oshen@zahav.net.il

ב-28.9.12 נערך טיול שכלל ביקור בשני אתרים: האחד, מוזיאון יהודי לוב באור יהודה, המביא את סיפורה של קהילה יהודית עתיקה ובעלת היסטוריה עשירה; השני, מרכז המבקרים "תמונות יפואיות" ביפו, המציג 5,000 שנות היסטוריה של עיר הנמל העתיקה בעולם.

סניף הוד השרון

יו"ר הסניף: עידו אלמגור • ז'בוטנסקי 7 הוד השרון 4535020 • טל': 09-7450773
 • דוא"ל: a.tzevet.hod-hashron@012.net.il

■ חברי הסניף יצאו לטיול בברצלונה, ספרד, ביקרו באתרים שונים ושמוחו בבלות יחד חופשה מהנה. תגובות החברים היו מעודדות.
 ■ בסוכות ערכנו טיול להר גריזים, שם נפגשנו עם הכהן הגדול של השומרונים שהסביר לנו בהרחבה על תולדות בני העדה ואמונתם. ערכנו תצפית על קבר יוסף, המשכנו לאלון מורה ולהר עיבל, שם האזנו לסיפור החפירות הארכיאולוגיות, הממצאים ההיסטוריים ובכללם המזבח שנמצא במקום.

ראש העיר חי אדיב עם אלי אייל ועידו אלמגור

■ ב-11.10.12 קיימנו מפגש עם ראש העיר חי אדיב, בהשתתפות לוחמי לח"י תושבי מגדיאל, שהגנו על המושבה, ובהם הנער (אז) אלי אייל וחבר "צוות" סניף נתניה כיום. אלי סיפר לנוכחים על התקופה הסוערת היא ועל תולדות המושבה. ראש העיר בירך את הלוחמים והעניק להם תעודות הוקרה.

חברי הסניף בביקור במוזיאון ובמרכז המבקרים ביפו

הרצאות:

- להישאר צעיר לנצח - הרצאתה של צופית גרנט, שחקנית ויוצרת.
- הכוח הביטחוני והכוח המדיני: עוצמות ומגבלות - הרצאתו של איש המודיעין אפרים הלוי.
- הפצצה האירנית: תהיה או לא - הרצאתו של פרופ' יצחק בן ישראל (אלוף).

מאת: אורי אמיר, חבר הנהלת הסניף

סניף הרצליה

יו"ר הסניף: ראובן ליימונד • הבנים 15 הרצליה 4637915 • טל': 09-9563838
 • דוא"ל: hymrl@zahav.net.il

- כ-50 חברים השתתפו בטיול שנערך בחודש ספטמבר תחת הכותרת: "חופים הם לפעמים סיפור של ארץ".

■ בחודש אוקטובר נערך טיול "מכיפת הר הארבל לבקעת כנרת", בהשתתפות כ-50 חברים.

■ צעירים לנצח בעידן המודרני - הרצאתו של ד"ר ירון גרשוביץ, פיזיולוג ומתמחה בשיקום הלב.

מאת: נתן גייזר

סניף נתניה

יו"ר הסניף: יצחק דואני • רזיאל 7 נתניה 4247008 • טל': 09-8334008
 • דוא"ל: Tzevet-n@bezeqint.net

- לאחרונה התקיים נופשון במלון גולדן קראון. החברים נהנו מאירוח נעים, מטיולים באזור ומפעילות במלון.

- בסניף נערך יריד חוגים, שמטרתו הרחבת הפעילות בתחום זה. מספר חברים נרשמו לחוגים השונים.
- חברים מהסניף נטלו חלק בתרגיל העורף נקודת מפנה 6.
- הסניף מתכנן מבצע לעדכון כתובות דואר אלקטרוני של החברים.

טייסים יהודים בגרמניה במלחמת העולם הראשונה

אלימור מקבת (סא"ל) ■ ספרית מעריב, 2012
בשנת 1924, בעיצומה של מערכת הסתה חריפה נגד היהודים כאשמים בתבוסה במלחמת העולם הראשונה, פורסם בגרמניה ספר שכותרתו "טייסים יהודים במלחמת העולם". על כריכתו התנוססה תמונת טייס במטוסו המעוטר בצלב קרס. היה זה ספר על גבורתם ותרומתם של טייסים יהודים בשירות הצבא הגרמני באותה מלחמה. האיש שתמונתו בחזית הספר היה טייס קרב יהודי מצטיין וצלב הקרס שימש לו קמע וסמל אישי למטוסו. בכך לעג המחבר למשמצי היהודים, ובייחוד למפלגה הנאצית החדשה שזה מקרוב אימצה כסמלה את צלב הקרס.
עם פרוץ המלחמה התגייסו היהודים הגרמנים לשירות בחזית מתוך רגש פטריוטי אמיתי, אך גם מתוך תקווה להשגת שוויון הזכויות המלא שנמנע מהם. תקווה זו נכזבה עד מהרה. ספר הטייסים מגולל את סיפורה ואת עלילותיה של קבוצת עילית נבחרת מקרב הלוחמים היהודים למען גרמניה.
המהדורה היוצאת עתה היא פרי מחקר עדכני המעשיר ומרחיב את יריעת הספר המקורי בפרספקטיבה היסטורית ובפרטים חדשים רבים, ומצוינים בה כמאתיים אוויראים יהודים ששירתו בחיל האוויר הגרמני במלחמת העולם הראשונה. ברשימה העדכנית נמסרים פרטים על גורל האוויראים ששרדו את המלחמה בשנים שלאחר עליית הנאצים לשלטון.
מחבר הספר המקורי הוא ד"ר פליקס טיילהבר, רופא וסופר ציוני ששירת כרופא צבאי גרמני במלחמת העולם הראשונה וזכה בצלב הברזל מדרגה ראשונה, לימים מייסדי קופת החולים מכבי.

ים שחור אופק לבן

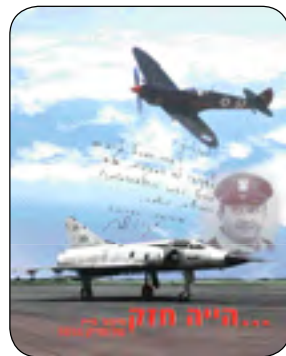
ד"ר ישראל לשם ■ הוצאת אופיר ביכורים

הספר עוסק בשאלת האפליה הגזעית בצי האמריקני כלפי הימאים השחורים בין השנים 1939-1948. המחבר מנסה לאתר את הסיבות שבגללן היה זה הצי האחרון לבטל את האפליה וההפרדה. בכל מלחמה לקחו חלק יותר ויותר אפרו-אמריקנים, וכך התגברו כוחם ועמידתם על זכותם לשוויון, עד שלא היה אפשר עוד להתעלם מהם. הספר מבוסס על עבודת הדוקטורט של המחבר. ד"ר ישראל לשם (תא"ל) בגר והתחנך בקיבוץ אשדות יעקב, כיום תושב קרית טבעון. שנים רבות שירת בחיל הים ופיקד על שיטת הצוללות. בעל תואר שני בהיסטוריה אמריקאית מאוניברסיטת תל-אביב ותואר דוקטור בלימודי ארה"ב בהצטיינות יתרה מאוניברסיטת חיפה. כיום מרצה באוניברסיטת חיפה ובמכללת אזורים.

באמצע שביל החיים

דוד גרינוולד ■ הוצאה עצמית

דוד, לשעבר טכנאי קשר בחיל האוויר, נולד בגליל התחתון, קיבל חינוך ציוני דתי והחל בשנים האחרונות לחבר שירים. האסופה שפרסם דוד כוללת עשרות שירים "בגובה העיניים" על החיים, האהבה ומה שביניהם.

הסוהר מבלוק 11

אמיר השכל ■ הוצאת שורשים יבנה, תשע"ב
ספרו של אמיר השכל (תא"ל) מתאר את מסכת חייו הטרגיים והכאוטיים של יעקב קוזלצ'יק שנולד ב-1902 בעיירה קרינקי בפולין, התייתם בגיל צעיר וגדל בבית יתומים. יעקב היה יהודי פשוט, גברתן ענק שניחן בכוח פיזי יוצא דופן. מגיל צעיר כונה "שמשון אייזן" ונהג להשתתף בהצגות שבהן הפגין את עוצמת שריריו. כמו צעירים יהודים רבים היגר לארה"ב, ולאחר 11 שנות נדודים חזר לפולין ערב מלחמת העולם השנייה. בינואר 1943 נשלח לאושוויץ עם רבים מיהודי עיירתו, שרובם נספו בתאי הגזים. מסיבות לא ברורות הוצב קוזלצ'יק כסוהר בבלוק 11 הידוע לשמצה.
את המחבר מעסיקה השאלה: כיצד הגיע יהודי למעמד של סוהר בבלוק הממודר והשמור ביותר במחנה אושוויץ 1, שבו נכלאו אסירים פולנים ושהסוהרים בו היו אסירים פליליים גרמנים. סקרנותו מניעה אותו לחפש עדויות חיות, לאתר מסמכים, תמונות, קטעי עיתונים, מהם עולה תמונה מורכבת ורבת פנים שיש לבחון אותה על רקע המציאות הקשה ותנאי החיים הבלתי נתפסים ששררו באושוויץ 1 ובמיוחד בבלוק 11.

לצד סיפורים שתיארו את מעשי ההצלה שלו, התפרסמו עדויות שחשפו את חלקו במכונת המוות הנאצית. את השאלה, האם קוזלצ'יק היה גיבור, כפי שעולה מעדויות רבות המובאות בספר, או משת"פ, משאיר המחבר ללא תשובה.

קוזלצ'יק נפטר מהתקף לב, ואולי משברון לב, בשנת 1953 בהיותו בן 51 ונקבר בבית העלמין קריית שאול. לא הוצבה מצבה על קברו. אמיר השכל שהיה טייס בחיל האוויר ובתפקידו האחרון שירת כראש להק כוח-אדם בחיל, היה בין יוזמי התוכנית "עדים במדים" - מסעות צה"ל לפולין.

אוריה שוחט

הייה חזק

נוריק הראל ■ הוצאה עצמית

סיפור חייו של אבא ומשפחתו, הוא סיפורו של העם היהודי, סיפורו של הניצול ששרד לבדו את תלאות השואה ומלחמת העולם השנייה, הנוצר בליבו את הציוני של אביו: "הייה חזק". המוטו הזה היה קרדום איתו פילס את חייו ואת דרכו לארץ.

דרכו של אבא היא דרך האהבה ומסירות האין קץ למשפחתו, לחיל האוויר, למדינת ישראל אליה שאפה להגיע משפחתו והוא היחיד ששרד וזכה להגשים את החלום. עבורי אבא הוא מודל לחיקוי, עבור חברי הרבים בארץ ובחול הוא אגדה.

אורנה, בתו של נוריק

... אחד מן הענקים המיתולוגיים של תחום התחזוקה בחיל האוויר... זה היה דור שהניח את היסודות לדפוסי העבודה בגפים הטכניים, בעולם המצומצם של ה"סבב" שכלל תדלוק, חימוש ותיקונים זריזים, ללא ספרות טכנית ראויה בעברית, ללא ארגזי כלים משופרים ובחוסר חלקי חילוף.

הסוד היה עבודה קשה, התמדה, אלתור ונחישות. מנה גדושה מן התכונות האלה נתגלתה בנוריק - והכל נעשה בענווה ובשקט, ללא התלהמות, אבל עם הרבה גאווה מקצועית.

הרצל בודינגר (אלוף) לשעבר מפקד חיל האוויר

הצדעה אחרונה

חברי "צוות" שהלכו לעולמם

אלול תשע"ב - טבת תשע"ג, ספטמבר-נובמבר 2012

עכו	חי"ח	יונה שטיינברג	רס"מ	גני תקוה	ספ"כ	ארנון	אליעזר	סא"ל
צפת	חת"ק	משה טיבי	רס"ר	יהוד	חת"ק	קורדובה	מנחם	רס"ר
קצרין	חכ"ל	ישראל רון	סא"ל	גבעתיים	חכ"ל	אלקד	קלמן	סא"ל
חדרה	ח"י	דוד אלון	סא"ל	גבעתיים	ח"א	פלדמן	ברוך	רס"ר
גבעת עדה	חת"ק	ירוחם ריבנפלד	רס"מ	גבעתיים	ח"א	שובע	יהודה	רס"ר
חיפה	ח"י	אלפרד ווקס	רס"ן	חולון	ח"א	נוה	אברהם	רס"ב
חיפה	חכ"ל	גד מזור	סא"ל	פתח תקוה	חר"פ	שיפמן	אריה	סא"ל
חיפה	חי"ח	אליהו עדי	סא"ל	ראש העין	חש"ל	שליזינגר	שלום	רנ"ג
נשר	חר"פ	ראובן קימור	רס"ן	ראש העין	ספ"כ	שקד	מיכאל	תא"ל
חיפה	ח"א	גבריאל שינה	רס"ן	רמת גן	חי"ק	טייב	מוריס	רס"ן
דלית אל כרמל	ח"י	עואד עואד	רס"מ	רמת אפעל	חה"נ	סביון	יחיאל	רס"ן
כעביה טבאש	חי"ר	מסעוד מוחמד כעביה	רנ"ג	תל אביב	חת"מ	ברמן	משה	רס"ן
עפולה	פטר	שלמה ניצני	סא"ל	תל אביב	ח"א	נוה	חיים	אל"מ
קרית מוצקין	פטר	ישראל אביחי	רס"מ	תל אביב	חמ"נ	עופל	אורי	סא"ל
קרית אתא	ח"י	דוד אוליאל	רס"מ	תל אביב	ספ"כ	רוביצק	שמואל	אל"מ
קרית אתא	ח"א	יעקב לזין	סא"ל	תל אביב	חי"ח	שויקי	חלפון	סא"ל
קרית ביאליק	ח"א	יעקב דויטש	רס"ר	תל אביב	חמ"נ	שרוני	אברהם	סא"ל
נוה ימין	ח"א	אליהו כהן	רנ"ג	אופקים	ח"א	אדרי	מיכאל	רס"מ
כפר סבא	ח"א	מאיר כץ	רס"ן	אילת	ח"א	שמש	מאיר	רס"ר
כפר סבא	ח"י	דב רם	תא"ל	באר שבע	חמ"נ	איתן	רפאל	רס"ר
תל מונד	חכ"ל	שאול גולדמן	רס"ר	באר שבע	חי"ח	ילינק	יוסף	רס"ן
נתניה	חש"ל	יוסף שורץ	אל"מ	קרית מלאכי	חי"ח	דהרי	יוסף	רס"ב
רמת השרון	חש"ן	אברהם אדן	אלוף	אשקלון	חי"ח	גלאם	חיים	רס"ב
רמת השרון	חכ"ל	אברהם זלמה	רס"ר	אשקלון	ח"א	כחלון	פנחס	רס"ר
אור יהודה	ח"י	אלכסנדר שור	סא"ל	אשקלון	פטר	עשהאל	יעקב	רס"ב
עמנואל	חש"ל	מאיר לוי	רס"מ	רמלה	ח"א	שינקולקר	אלקנה	רס"ב
רמת גן	חכ"ל	יצחק גליכמן	רס"ר	ראשון לציון	חמ"נ	פאר	יצחק	רס"ב
נחל צלמון	פטר	זידאן סונאד	רס"מ	מזכרת בתיה	חי"ר	נבות	טוביה	סא"ל
מגדל העמק	ח"א	שמעון כהן	רס"ר	רחובות	ח"א	קורן	חיים	רס"ן
הוד השרון	ח"א	אליהו חגג	רס"ב	רחובות	חת"ק	תם	יחיאל	רס"מ
נתניה	חי"ר	רוזנפלד	סא"ל	מודיעין	ח"א	דורי	יאיר	תא"ל
				ירושלים	חת"ק	נפש	חיים	רס"ר

יהי זכרם ברוך

פותחים את הלב (המשך מעמוד 18)

ליצור קשר ולתרום באמצעות האתר: info@orr-shalom.co.il או בטלפון 02-9936900 שולחה 912.

דבורה חדורת אמונה במטרות הארגון, ורואה בעשייתו מלאכת קודש להבטחת הזכויות הבסיסיות ביותר של כל ילד - להיות מוגן, מטופל ואהוב במסגרת חמה, מחבקת ותומכת. "אנשי צוות" מכירים מקרוב את המושג של נתינה ערכית. רבים מהם חוו זאת בעת השירות, ורבים, כמוני, מחפשים גם אחריו הזדמנות להמשיך לעסוק בתחום שיש בו ערך מוסף אנושי וחברתי. אני מזמינה את כל מי שמעוניין להציף אל תוך העולם של ילדי 'אור שלום' ולראות אם הוא יכול להושיט יד ולסייע לארגון. כל עזרה היא משמעותית ומבורכת."

כאמור, זקוק ארגון "אור שלום" למתנדבים - ולהרבה. "יש אפשרויות רבות להתנדב", אומרת דבורה. "בין השאר, חונכות אישית או סיוע בלימודים לילדים החיים במשפחות אומנה או במעונות המשפחתיים, פעילות חווייתית משותפת עם הילדים, סיוע באחזקת המעונות המשפחתיים, סיוע אדמיניסטרטיבי בסניפים השונים של 'אור שלום' ועוד.

למשל, הזמנה לסוף שבוע. המעונות פועלים שלושה שבועות ברציפות, אך בשבת הרביעית הילדים חוזרים להורים הביולוגיים. כך גם בחופשות החגים ובקיץ. יש כאלה שאין להם לאן לחזור, ונשמח אם חברים יפתחו את ליבם וביתם בכל סוף שבוע רביעי, באופן קבוע, ויארחו אותם. כמו כן, אנו נעזרים בתרומות של עסקים ויחידים כדי לתת מענה לצרכי הילדים. ניתן